

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**KOLLÉGIUMI
PEDAGÓGIAI PROGRAM**

4. kötet

**SZEKSZÁRDI I. BÉLA
GIMNÁZIUM, KOLLÉGIUM ÉS
ÁLTALÁNOS ISKOLA**

2025

Tartalomjegyzék

A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK KIADMÁNYOZÁSA.....	1
1. BEVEZETÉS.....	1
1.1. A KOLLÉGIUM TEVÉKENYSÉGÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK:	1
2. HELYZETELEMZÉS.....	2
2.1. A TANULÓK JELLEMZŐI:	2
2.2. A MŰKÖDÉS BELSŐ FELTÉTELRENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA	2
3. A KOLLÉGIUMI ÉLET SZERVEZÉSE	4
3.1. A SZERVEZETI MŰKÖDÉS FÓRUMAI	5
3.2. A SZERVEZETI MŰKÖDÉS DOKUMENTUMAI.....	7
4. KOLLÉGIUMUNK KÜLDETÉSNYILATKOZATA	7
5. A KOLLÉGIUM KAPCSOLATRENDSZERE	8
5.1. A TÖBBCÉLÚ INTÉZMÉNYEN BELÜLI KAPCSOLATRENDSZER	9
5.2. EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ISKOLÁKKAL	9
5.3. SZAKMAI KAPCSOLAT MÁS KOLLÉGIUMOKKAL	10
5.4. KAPCSOLAT A FENNTARTÓVAL, MŰKÖDTETŐVEL	10
5.5. KAPCSOLAT EGYÉB SZERVEZETEKSEL	10
5.6. KAPCSOLAT A SZÜLŐKKEL	10
5.7. KIEMELT FELADATAINK A KAPCSOLATTARTÁSBAN	12
6. A KOLLÉGIUM NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI	12
6.1. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE	12
6.2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS CÉLJA ÉS ALAPELVEI	13
6.3. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS FELADATAI	13
6.4. A NAT ÁLTAL MEGHATÁROZOTT KULCSKOMPETENCIÁK.....	22
7. A TANULÓK ÉLETRENDJE, TANULÁSA, SZABADIDEJE SZERVEZÉSÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI.....	22
7.1. A TANULÓK ÉLETRENDJÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI	22
7.2. A TANULÓK TANULÁSÁNAK PEDAGÓGIAI ELVEI.....	22
7.3. A TANULÓK SZABADIDŐ SZERVEZÉSÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI:	23
8. A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT, TEHETSÉGGONDOZÁSÁT, FELZÁRKÓZTATÁSÁT, PÁLYAVÁLASZTÁSÁT, AZ ÖNÁLLÓ ÉLETKEZDÉST ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ELVEI.....	24
8.1. A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ELVEI.....	24
9. A KOLLÉGIUMI KÖZÖSSÉGI ÉLET FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI, ESZKÖZEI, A MŰVELŐDÉSI ÉS SPORTOLÁSI TEVÉKENYSÉG SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	25
10. A KOLLÉGIUMI FOGLALKOZÁSOK FORMÁI, MEGSZERVEZÉSÜKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK.....	26
11. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG RENDSZERE	27
11.1. A KOLLÉGIUM ÁLTAL KÖTELEZŐEN BIZTOSÍTANDÓ FOGLALKOZÁSOK	28
11.2. PEDAGÓGIAI FELÜGYELET	29
12. A KOLLÉGIUM EREDMÉNYESSÉGE	30
12.1. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE	30

13.	A TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK HELYI TERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA	30
13.1.	BEVEZETŐ.....	31
13.2.	9. ÉVFOLYAM	33
13.3.	10. ÉVFOLYAM	35
13.4.	11. ÉVFOLYAM	38
13.5.	12. ÉVFOLYAM	41
13.6.	13-14. ÉVFOLYAM	43
13.7.	FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK, 9-14. ÉVFOLYAM.....	45
14.	A TANULÓK FEJLESZTÉSÉNEK TERÜLETEI	48
14.1.	TANULÁSIRÁNYÍTÁS, TANULÁSSZERVEZÉS.....	48
14.2.	HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKNAK SZERVEZETT FELZÁRKÓZTATÁSÁNAK, TEHETSÉGGONDOZÁSÁNAK, TÁRSADALMI BEILLESZKEDÉSÜK TERVE.....	49
14.3.	TEHETSÉGEK KIVÁLASZTÁSA, TEHETSÉGGONDOZÁS, TEHETSÉGVÉDELEM	51
14.4.	SZOCIÁLIS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	52
14.5.	A KULTURÁLT ÉLETMÓDRA NEVELÉS, SZUVERÉN VILÁGKÉP KIALAKULÁSÁNAK SEGÍTÉSE	54
15.	EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	55
16.	A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	55
16.1.	AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, AZ EGÉSZSÉGTUDATOS MAGATARTÁS KIALAKÍTÁSÁNAK SEGÍTÉSE.....	56
16.2.	TERMÉSZETI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS.....	58
17.	ÉLETPÁLYA-ÉPÍTÉS KOMPETENCIAFEJLESZTÉS, PÁLYAORIENTÁCIÓ SEGÍTÉSE	59
18.	A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE.....	59
19.	A KOLLÉGIUMI FELVÉTEL RENDJE, A KOLLÉGIUMI TAGSÁGI VAGY EXTERNÁTUSI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE.....	60
20.	GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	62
21.	AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI	62
21.1.	KOLLÉGIUM ÉS A CSALÁD KAPCSOLATA.....	62
21.2.	A KOLLÉGIUM ÉS A KAPCSOLÓDÓ ISKOLÁK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK, ÉS A KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI.....	63
22.	A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI KÉRDÉSEK	63
22.1.	MINŐSÉGI MUNKA A KOLLÉGIUMBAN	63
22.2.	A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNYVEZETŐ KOLLÉGIUMI FELADATELLÁTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ ÁLTALÁNOS PEDAGÓGIAI, SZAKMAI ELVÁRÁSOK, VALAMINT AZ INTÉZMÉNNYEL, MINT MUNKASZERVEZETTEL SZEMBEN TÁMASZTOTT ELVÁRÁSOK	64
23.	AZ ARANY JÁNOS KOLLÉGIUMI PROGRAM	70
23.1.	BEVEZETÉS.....	70
23.2.	AZ AJKP-BAN RÉSZT VEVŐ KOLLÉGIUM FELADATAI	71
23.3.	AZ AJKP FŐ FOLYAMATAI, A FOLYAMATOK CÉLJAI, INDIKÁTORAI, MŰKÖDTETÉSE SORÁN MEGVALÓSÍTANDÓ TEVÉKENYSÉGEK, TEVÉKENYSÉGCSOPORTOK	74
23.4.	AZ AJKP PROGRAMOT MEGVALÓSÍTÓ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON	82

A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK KIADMÁNYOZÁSA

Név: Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola

Székhelye: 7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27.

Iktatószám: 2576-2/2015

Felülvizsgálatok, módosítások kiadmányozása:

1. módosítás ikt.szám: 1476/2019;
2. módosítás ikt.szám: 2320/2019;
3. módosítás ikt. szám: 777/2/2020;
4. módosítás ikt. szám: 1412/2020
5. módosítás ikt. szám: 120 /2025

Ügyintéző: Dr. Buri Antalné kollégiumvezető (2015.)

Szügyi Hajnalka kollégiumvezető (2019.)

Szügyi Hajnalka kollégiumvezető (2019.)

Szügyi Hajnalka kollégiumvezető (2020.)

Szügyi Hajnalka kollégiumvezető (2020.)

Hajós Éva főigazgató (2025.), az irat aláírója

Ügyintézés helye, ideje: 7100 Szekszárd, Kadarka u. 29. 2015. november

2019. június

2019. augusztus

2020. április

2020. augusztus

2025. január

1. BEVEZETÉS

A kollégium a Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény tagintézménye. A 2019. év nyarán "Boldog Iskola" cím birtokosai lettünk, vállalva az ezzel járó feladatok megvalósítását.

1.1. A kollégium tevékenységét meghatározó jogszabályok:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja (KNOAP)

A kollégium pedagógiai programja összhangban van az intézmény Pedagógiai Programjával, figyelembe veszi az SZMSZ-ben leírtakat.

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. A tanulók jellemzői:

Koedukált kollégiumunk általános és középiskolás tanulók elhelyezésére biztosít lehetőséget.

A férőhelyek megoszlása: fele a lányok, fele a fiúk elhelyezését biztosítja, az épület sajátosságaként ez az igényeknek megfelelően változtatható. Az intézmény a Szekszárdi I. Béla Gimnázium tanulói mellett a város összes középiskolájából fogad diákokat, igény esetén általános iskolásokat is. A tanulók összetételére iskolatípus tekintetében a sokszínűség jellemző, a középfokú iskolarendszer teljes palettája megtalálható, a gyermekvédelmi szervezet intézkedéseként általános iskolai tanuló is elhelyezésre kerülhet.

A heterogenitás megjelenik szociális és családi háttér tekintetében is, a diákok egy része hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH).

A kollégista tanulók többsége Tolna megye kistelepüléseiről és városaiból, kisebb része más megyéből érkezik (Somogy, Baranya, Bács-Kiskun, Fejér megye).

2.2. A működés belső feltételrendszerének bemutatása

A szervezet felépítése, a személyi feltételek

A többcélú köznevelési intézmény élén az igazgató áll, aki szorosan együttműködik a kollégium tagintézmény élén álló tagintézmény-igazgatóval. A tagintézmény-igazgató az Arany János Kollégiumi Program vezetője.

A nevelőtestület kollégiumi tagjai: kollégiumi nevelőtanárok.

A kollégiumban a nevelési feladatokat – az Nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott – kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

- a) a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtanár a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

A nevelőtestület tagjai rendelkeznek a törvény által előírt, vagy még megengedett végzettséggel. A kollégiumi nevelőtanárok egy része több diplomával, pedagógus szakvizsgával rendelkezik, ismereteiket további, az oktató-nevelő munka területeit érintő továbbképzéseken egészítették ki. A

TÁMOP 3.1.4 projekt lehetővé tette, hogy a kooperatív technikák, IPR módszerek alkalmazása, IKT oktatásban történő alkalmazása, új tanulásszervezési eljárások (projekt, témahét), tevékenységközpontú pedagógiák, mérés és értékelés, hatékony tanuló- megismerési technikák, professzionális tanári kommunikáció, változásmenedzsment, életpálya-építés és szociális kompetencia oktatáscsomag bevezetése, SNI gyermekek együttnevelésére felkészítő képzés kapcsán a pedagógusok módszertani eszköztárának bővülését.

A TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 „Az I. Béla Gimnázium szervezeti egységeinek esélyegyenlőségi alapú fejlesztése” projekt két tanéves időszakában, a pedagógiai módszerekben való megújulás eléréséhez és a heterogén oktatásszervezésnek való megfeleléshez a kollégium pedagógusai családpedagógia, differenciált oktatásszervezés, projektpedagógia és IPR tantestületi akkreditált képzéseken vettek részt. A bevont pedagógusok a Tan-Tan tanulási motivációt erősítő tanulásmódszertan „Jó gyakorlat” átvételével, annak kollégiumi foglalkozásokon való alkalmazásával segítik elő a tanulók iskolai sikerességét.

A kollégiumi nevelőtanárok a képzettségüknek megfelelő tantárgyakból (angol nyelv, magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem) felzárkóztató és tehetséggondozó, kompetenciafejlesztő foglalkozásokat tartanak.

A szakos ellátottság részben biztosítja a szaktárgyi lefedettséget. A hiányt megbízási szerződéssel alkalmazott pedagógusokkal pótoljuk. Egyes szakkörök szervezésénél külső szakembereket vonunk be. Az SNI tanulók fejlesztésére gyógypedagógust, a kollégisták pszichológiai ellátására pszichológust alkalmazunk.

Kiemelt fontosságú a kollégiumban dolgozók közösségének együttműködése a tanulók jó légkörben történő nevelése érdekében.

Tárgyi, környezeti feltételek a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

Az épület 1967-ben épült. Egy épületben 8 lakószinten 50 lakószobával, hét tanulószobával rendelkezünk. A tanulók elhelyezése 3 vagy 4 férőhelyes lakószobákban történik. Szociális helységeink emeletenként és nemenként a szabványok szerinti elosztásban és mennyiségben rendelkezésre állnak. Mosásra alkalmas helyiség a szükséges berendezésekkel (mosógép) a megfelelő biztonsági előírások mellett emeletenként biztosítva van.

A földszinti korszerűen felszerelt teakonyhában lehetőség van az ételek melegítésére és a kulturált étkezésre, a hűtőszekrényekben tartható a tanuló névvel ellátott zárt módon tárolt élelmiszere.

Az étteremben kulturált körülmények között étkeznek a kollégisták.

A földszinti társalgó (tv, DVD lejátszó, videó), egyben könyvtár – segíti a szabadidő hasznos eltöltését. A felújított kollégiumi könyvtár a kollégiumi könyvtáros alkalmazásával a tanulók igényeihez igazodva lehetővé teszi a tanulást, valamint lehetőséget biztosítunk az információkereséshez a könyvtár részeként működő informatika terem használatával is.

A működéshez szükséges egyéb helyiségek: számítógépes terem, konditerem, aerobik-terem, tanári szoba, tagintézmény-igazgatói és gondnoki iroda, porta, a nevelők számára 8 db – külön vizesblokkal ellátott – nevelői szoba, betegszoba, raktárak.

A szervezési és biztonsági okokból elengedhetetlen belső és külső kommunikációs rendszerekkel rendelkezünk (riasztó, biztonsági kamerák, telefonok, számítógépek internethasználattal).

A kollégium műszaki állapota elfogadható, azonban sok területen felújításra szorul. A hálószobák bútorzata megújult. Három szinten három ágyas, a többi szinten négy ágyas (emeletes ágyakkal), modern bútorokkal berendezett lakószobákat alakítottunk ki. A leány szinteken több emeleten a lakószobák bejárati ajtóit újra cseréltük. Megújult a belső udvar is, térkő burkolat, növények és kerti

bútorok elhelyezésével vált otthonossá. A tanulószobák berendezését fokozatosan korszerűre cseréltük. Utolsó ütemben TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 projekt keretében a tanulóbarát környezet és a tanulói projektmunka feltételeinek megteremtéséhez tanulópadok, székek, és moduláris tábla beszerzésével két kistanuló berendezése korszerűsödött.

Az intézmény nagyrészt rendelkezik azokkal az eszközökkel, amelyek szükségesek a kollégiumi tevékenységek (kulturális, sport, szakkör és egyéb szabadidős tevékenységek) szervezéséhez. Törekedünk az eszközállomány folyamatos bővítésére, kihasználtuk a pályázati lehetőségeket, amelyek nagymértékben segítettek a feltételek javításában.

A foglalkozásokon info-kommunikációs technológiát, (IKT) eszközöket alkalmazunk, a tanári laptopok rendelkezésre állnak a kompetenciafejlesztő foglalkozások tananyagának feldolgozására. Az internet-elérhetőség biztosított az emeletenként elhelyezett WIFI-k segítségével és a szükséges sávszélességgel.

Fejlesztési igények:

- A kollégium szociális helyiségeinek – mosdó-zuhanyzó, WC korszerűsítése, a csatornarendszer cseréje,
- A kollégium helyiségeinek a felújítása, festése, a parketta javítása,
- A villamosvezetékek és a világítás korszerűsítése az energiatakarékosság figyelembevételével.
- A nyílászárók cseréje az ablakok elhasználódása, a balesetveszély elkerülése miatt.
- Az intézmény fűtési, hűtési és használati melegvíz - ellátó rendszerének korszerűsítése,
- A gondnoki iroda és a porta hőszigetelése,
- A kollégium bejárati lépcsőjének biztonságosabbá tétele,
- A fiú szinteken a lakószobák bejárati ajtóinak cseréje, korszerű, biztonságos zárok felszerelése,
- A számítógéppark bővítése, korszerűsítése
- A könyvtárban a könyvállomány további bővítése kompetenciaalapú tankönyvekkel, oktatási segédanyagokkal
- Biztonsági kamerák elhelyezése további emeleteken, a teakonyhában és a gimnázium kollégiumra néző oldalán.
- Füstjelző rendszer beépítése,
- A kollégium külső környezetének (sportpálya felé vezető terület) rendbetétele, tereprendezése és balesetvédelmi szempontból is megfelelő burkolattal ellátása.

3. A KOLLÉGIUMI ÉLET SZERVEZÉSE

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

Kollégiumunk – belső életének szabályozása során – biztosítja a tanulók optimális testi-lelki-értelmi fejlődésének feltételeit, beleértve

- a szociális ellátást,
- a napi rendszeres étkezést,
- a tisztálkodás, mosás és vasalás lehetőségét,
- az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást,
- a személyközpontú, kényelmes, otthonos lakhatási és tanulási feltételeket,
- a jó minőségű tudáshoz és a kapcsolódást, feltöltődést szolgáló kulturális-, sport- és egyéb szabadidős tevékenységekhez való hozzáférést,
- a nyugodt pihenés, az egyéni visszavonulás lehetőségét,
- a biztonságot és az érzelmi védettséget, illetve
- általánosan elfogadott társadalmi értékek és normák közvetítését (pl. tanulás mint érték,

elfogadás, tisztelet).

Dolgozóink 30, illetve 40 órás munkarendje alkalmazkodik tanulóink iskolai elfoglaltságához, emellett figyelembe veszi a diákok és a szülők egyéni igényeit is.

Az intézményi szintű szabályozást házirendünk biztosítja, melynek kiemelt fontosságú fejezete a napirend. A keretszabályozást – a nevelési, egyéni, életkori sajátosságok, a belső és külső környezet, valamint a törvényi keretek figyelembevételével – a tantestület és a diákönkormányzat közösen alakítja ki.

A kollégiumi élet szervezésénél irányadó

- a pozitív szokásrendszer és a belső motiváció kialakítása,
- az egyéni igények, képességek figyelembe vétele (differenciálás, integrálás),
- a korszerű feltételek, a rend és a fegyelem megteremtése.

Intézményünkben és kollégiumunkban is jelentős szerepet tölt be a diákönkormányzat, mely lehetővé teszi, hogy diákjaink választott tisztségviselők révén részt vehessenek

- a mindennapi élettel kapcsolatos céljaik, terveik kijelölésében,
- a feladatok megszervezésében, megvalósításában,
- az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tennünk, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekvédelem, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

Kollégiumunk a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, szokásait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

3.1. A szervezeti működés fórumai

A kollégium funkcióinak megfelelően jöttek létre kollégiumi fórumok, közösségek.

Pedagógusok:

Az intézményi nevelőtestület kollégiumi munkacsoportja: A nevelőtestület – a köznevelési törvény alapján – a nevelési–oktatási intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület tagja a nevelési–oktatási intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő munkavállalója, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő egyéb felsőfokú végzettségű dolgozója.

A nevelési és oktatási intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben a nevelési – oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben a köznevelési törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. A kollégiumi munkacsoport rész vesz saját munkájával kapcsolatos szakmai, módszertani kérdések megoldásában, a tagintézményben folyó nevelő és oktató munka tervezésében, szervezésében az Arany János Kollégiumi Program (AJKP) foglalkoztatási tervében szereplő képzési feladatok ellátásában és egyéb szabadidős programok szervezésében. A feladatok koordinálásával, egy-egy részterület elemzésével nyújt segítséget. Munkájában a kezdeményező, javaslattevő jelleg dominál (módszertani eljárások, szakmai témák feldolgozása, belső továbbképzés).

A kollégiumi munkacsoport tevékenysége kapcsolódik a Gimnázium és a többi partneriskola nevelőtestületének munkájához.

Az Arany János Kollégiumi Programjának kollégiumi nevelői csoportja (AJKP-csoport)

Munkáját az AJKP programgazda vezeti. Feladatuk a program szerinti munka tervezése és összehangolása.

Az AJKP csoport tagjai az AJKP tanulók a csoportvezetői, a méréssel megbízott pedagógus és azok a kollégiumi nevelőtanárok, akik részt vesznek program keretein belül a tanulók kompetenciáinak tervszerű fejlesztésében. A csoport tagjai részt vesznek a beiskolázási tevékenységben, a bevonható

tanulók felkutatásában, családot látogatnak, AJKP esetmegbeszéléseket tartanak. A csoportvezetők a tanulók számára mérések alapján egyéni fejlesztési terveket készítenek, ennek alapján személyre szabott fejlesztési tevékenységet végeznek. Együttműködnek a Gimnázium AJKP-team tagjaival és a partneriskolák osztályfőnökeivel és az az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelés-igazgatási Főosztály által delegált AJKP mentorral.

Tanulók:

Foglalkozási csoport: a nemzeti köznevelésről szóló törvény által meghatározott létszámok alapján megszervezett kollégiumi csoportok tanulóiból a kollégium pedagógiai programja alapján a kollégiumi neveléshez és oktatáshoz, a szabadidő eltöltéséhez szervezett legalább nyolc tanulóiból álló, pedagógus vagy a kollégium vezetője által megbízott személy által irányított tanulóközösség;

Kollégiumi csoport: a kollégiumi, externátusi felvételt nyert tanulókból kialakított, pedagógus (csoportvezető nevelőtanár) által irányított állandó tanulóközösség, bizonyos mértékig saját vezetőséggel (DÖK tagok), csoportot illetően önálló döntési és értékelési jogokkal rendelkeznek. A nevelőtanár irányításával (feladatok megbeszélése, szervezés, ellenőrzés, értékelés, motiváció) végzik tevékenységüket.

Kollégiumi ügyeleti csoport: a pedagógiai felügyelettel összefüggő, a kollégium működtetéséhez, valamint a kollégiumi élet szervezéséhez kapcsolódó feladat végrehajtásához kialakított, épületenként és nemenként legfeljebb százharminc tanulóiból álló, pedagógus által irányított tanulóközösség;

A diákönkormányzat (DÖK):

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola többcélú intézményben gimnáziumi, kollégiumi és általános iskolai diákönkormányzat működik.

Mivel az intézményben több diákönkormányzat tevékenykedik, az járhat el a nevelési-oktatási intézmény egészét érintő ügyekben, amelyeknek a megválasztásában a legtöbb tanuló vett részt, feltéve, hogy ily módon a tanulók több mint ötven százalékának képvisellete biztosított.

Az intézményben a gimnáziumi diákönkormányzat rendelkezik ezzel a képviseleti joggal.

A kollégiumi diákönkormányzat a kollégium diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete, a megválasztott diákképviselők véleményt nyilváníthatnak, javaslatot tehetnek a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzatok saját szervezeti és működési szabályzataik szerint működnek. Jogaikat a hatályos jogszabályok, joggyakorlásuk módját saját szervezeti szabályzatuk tartalmazza. A működésükhöz szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezetek számára.

A képviseleti jogú diákönkormányzat a gimnáziumi, általános iskolai és kollégiumi diákönkormányzatot segítő pedagógus segítségével gondoskodik arról, hogy az intézmény egészére vonatkozó vélemény-nyilvánításához beszerezze a többi diákönkormányzat véleményét.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a diákönkormányzat készíti el, a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá. A diákönkormányzat élén, annak szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint választott diákönkormányzati vezető, illetve az iskolai diákbizottság áll. A diákönkormányzatok tevékenységét a diákmozgalmat segítő nevelőtanár támogatja, akit ezzel a feladattal – a diákközösség javaslatára – az igazgató bíz meg határozott, legfeljebb ötéves időtartamra.

Lehetővé tesszük azt is, hogy a diákönkormányzat tagjai megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekvérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

3.2. A szervezeti működés dokumentumai

A Kollégium Pedagógiai Programja: a nevelő-oktató munka a minden előírt fórumon elfogadott pedagógiai program szerint folyik, amely összhangban van a házirenddel.

A tanévre vonatkozóan a pedagógiai program alapján órarendszerűen elkészítjük a tanulók egyénre szabott éves foglalkoztatási tervét, amely tartalmazza a kötelező és a szabadon választható foglalkozásokat.

Kollégiumi Munkaterv:

A tanév elején a tanév rendjének megfelelően elkészítjük a feladatok ütemezését, megtervezzük a programokat, meghatározzuk a felelősöket.

Csoportmunkaterv:

A csoportvezetők által a csoportjukról tanév elején készített munkaterv, melyben megjelennek a pedagógiai program tartalmi elemei, tartalmazza a tanulói kompetenciák fejlesztésének tervezését, a személyiség- és közösségfejlesztési feladatait, a nevelési célokat.

Portfólió-rendszer:

- Csoport-portfólió – tartalmazza a csoport teljes dokumentációját/jelentkezési lapok, szilenciumi jelenléti lapokat, HH és a HHH igazolásokat, SNI szakértői véleményeket, egészségügyi és orvosi igazolásokat, a tanulók éves fejlesztési tervét órarendszerűen, az iskolai órarenddel egybeszerkesztve, a csoportfoglalkozások jelenléti íveit és dokumentációját, a csoport fegyelmi ügyeinek a dokumentációját, a tanulók versenyeken, egyéb rendezvényeken elért eredményeinek dokumentációját, a kollégiumból kiiratkozó tanulók leszámoló lapját stb.
- Egyéni portfólió: az AJKP tanulók mérési eredményeit és az egyéni fejlesztési terveit, jogosultságról szóló igazolásait, iskolai értékeléseit tartalmazza, szakértői véleményeket, határozatokat, a tanuló által készített projektmunkákat.

4. KOLLÉGIUMUNK KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Mottó: Célunk azonos a Tieddel! Az általad választott középfokú iskola sikeres elvégzése, pozitív emberi tulajdonságaid bővítése, erősítése.

Pedagógiai értékrendünk szerint olyan diákközpontú, otthonos kollégiumot szeretnénk működtetni, ahol a tanulók nyugodt, elfogadó és befogadó, szeretetteljes légkörben élhetnek és tanulhatnak. Diákközpontú pedagógiánk garancia arra, hogy a diákok személyisége kibontakozzon, fejlődjön, a pozitív tulajdonságaik megerősítést kapjanak, hogy a szociális kompetenciák fejlesztésének hatásaként könnyedén beilleszkedjenek a kollégiumi közösségbe, ami később segíti a felnőtt társadalomban való helytállásukat. Fontos küldetésünk az önismeretre alapozott életpálya-építési kompetencia fejlesztése és az élethosszig tartó tanulás megalapozása.

Kollégiumunk a helyi társadalom elvárásait, a nevelési-oktatói környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját,

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Kollégiuma részt vesz az Arany János Kollégiumi Programban, speciális eszközeivel elősegíti az Arany János Kollégiumi Program célrendszerének a megvalósítását.

A Kollégiumnak az Intézmény küldetésnyilatkozata alapján az a célja, „hogy minden alapfeladatában olyan minőségi tanulást-tanítást támogató tanulási környezet legyen, ahol a tanulók képességei fejlődnek, értékrendjük szilárd, tudásuk hiteles és a boldoguláshoz versenyképes.

Meggyőződésünk, hogy munkánk minősége a pedagógusok, szülők és tanulók között kialakított és gyakorolt folyamatos kommunikáció alapján javítható.

Számunkra a minőség a következőket jelenti:

A tanulókat – képességeikhez igazodó követelményeket támasztva – alkalmazásra képes tudáshoz kívánjuk juttatni, amelyek révén felnőttként is képessé válnak az egész életen át tartó tanulásra. A tanulói személyiség egészére irányuló fejlődést segítjük: a kollégiumban a differenciálás és befogadás pedagógiai eszközeivel, képességfejlesztés elvének szem előtt tartásával olyan szilárd ismereteket és

készségeket alakítunk ki, amely sikeres érettségi vizsga után lehetővé teszi a többség számára az egyetemi-főiskolai továbbtanulást, másoknak a kvalifikált szakképesítés megszerzését.

Mindezt családias, az egyéniséget elfogadó légkörben, a közös tevékenységhez éppen szükséges korlátok között, de a diákok erőfeszítésére is számítva és felesleges stressz nélkül kívánjuk elérni.

A tantárgyi teljesítmény és a harmonikusan fejlődő személyiség egyaránt fontos értékek számunkra.

Intézményünk gyermek és diákközpontú tevékenységrendszerének egésze a személyiség-fejlesztést, a közösségek erősítését és a közösségi és egyéni tehetséggondozást szolgálja.

Valljuk, hogy az oktatás és nevelés összhangján alapuló pedagógiai folyamat irányítója a pedagógus, aki felelős a rábízott gyerekekért a szülőknek és iskolájának.

Valljuk, hogy a pedagógusi tekintély bizalmon és tudáson alapul.

Tudjuk, hogy az intézmény a pedagógiai műhely jellege mellett munkahely és hivatali feladatokat is ellát.

Valljuk, hogy ennek szervezettsége a partnerek közötti együttműködés zavartalanságát, korrektségét, a folyamatok áttekinthetőségét és nyomon követhetőségét szolgálja.

Vállalt feladataink teljesítését az érdekelt partnerek visszajelzései külső és belső mérések, saját tapasztalataink alapján folyamatosan értékeljük, céljainkat rendszeresen felülvizsgáljuk.

Az intézmény vezetősége, pedagógusai, minden alkalmazottja részt vesz abban a közös munkában, amely a fenti értékteremtő folyamat biztosítéka, intézményünk jó hírének megőrzése és gazdagítása.”

Kollégiumunk fejlesztése érdekében kitűzött céljaink:

- a kulcskompetenciák fejlesztésével segítjük a tanulók szocializációját, tanulását, és az életpályára felkészülését,
- a hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása: hatékony együttnevelés a kollégiumban,
- Integrált Pedagógiai Rendszer módszereinek alkalmazása. Célunk az esélykülönbségek, a kulturális és a szociális hátrányok mérséklése mellett a tehetséges tanulók támogatása,
- a tevékenységközpontú, együttműködésen alapuló módszerekkel jó kapcsolatokat legyenek képesek kialakítani, együttnevelés,
- az együttnevelés során alakuljon ki az empátia, a tolerancia, az elfogadás, a probléma- és konfliktuskezelő képesség,
- célunk, hogy az érdekérvényesítés demokratikus eszközeit, a demokrácia alapértékeit képviseljük.

5. A KOLLÉGIUM KAPCSOLATRENDSZERE

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel, a fenntartóval, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, érintettség esetén a helyi nemzeti önkormányzatokkal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.

A kapcsolattartás helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

Az intézmény kezdeményező és nyitott kapcsolatrendszert épít ki a kollégium működésében szerepet játszó partnerekkel.

5.1. A többcélú intézményen belüli kapcsolatrendszer

1. Szekszárdi I. Béla Gimnázium:

Gimnáziummal partneriskolaként és szervezetenként is szoros az együttműködés.

A két intézmény építészeti és kapcsolódóan egymáshoz, így a szabad átjárás és a közvetlen telefonkapcsolat biztosított a tantestület tagjai között.

A kollégium figyelembe veszi az iskolai programokat, hétfői nyitva tartását is ennek megfelelően alakítja. Szülői értekezleteken, az iskolai fogadóóra idején a kollégium is nyitott, a szülő igényére fogadóórát tart. Az Arany János Kollégiumi Program 9. előkészítő osztálya a Gimnáziumban tanul, így az osztályban tanító tanárokkal nagyon intenzív a kollégium kapcsolata. A tanárok a kollégiumi rendezvényekre meghívást kapnak és a Gimnázium is meghívja programjaira a kollégiumi nevelőtestületet.

Az Arany János Kollégiumi Programban (AJKP) részt vevő iskolai team a kollégiummal havonta egy alkalommal AJKP egyeztetést tart, amelyen az osztályfőnökkel és a szaktanárokkal a kollégiumi nevelők találkoznak és a tanulók fejlesztése érdekében konzultálnak.

• A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Bezerédj István Általános Iskolájával való kapcsolattartás:

Az Általános Iskola együttműködik a kollégium Arany János Kollégiumi Programjával a pályázatban megjelölt tanulói célcsoport AJKP-ba orientálásával és a szülők informálásával, majd az AJKP programgazdával együttműködve segíti a tanuló pályázatának az elkészítését.

Az iskola lehetőséget biztosít a kollégium számára, hogy a tanulókkal és a szülőkkel a kapcsolatot felvegye és tájékoztassa őket az AJKP céljairól.

5.2. Együttműködés az iskolákkal

5.2.1. A partneriskolák

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium mellett további középiskolákkal állunk kapcsolatban:

- Szekszárdi Garay János Gimnázium,
- Tolna Vármegyei Szakképzési Centrum Tagintézményei:
 - Tolna Vármegyei SZC Ady Endre Technikum és Kollégium
 - Tolna Vármegyei SZC Hunyadi Mátyás Vendéglátó és Turisztikai Technikum és Szakképző Iskola
 - Tolna Vármegyei SZC Bezerédj István Technikum
- Pécsi Tudományegyetem Kelemen Endre Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola
- Déli ASZC Csapó Dániel Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
- Szekszárdi Kolping Katolikus Szakképző Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Szakiskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5.2.2. Kapcsolat az általános iskolákkal:

Az Arany János Kollégiumi Programba való beiskolázás sikerességének az alapja az általános iskolákkal való jó együttműködés. AJKP munkacsoportunk általános iskolai adatbázist hozott létre, hogy az intézményeket tájékoztatni tudjuk az Arany János Kollégiumi Programmal kapcsolatos információkról. Az iskolákban többnyire az igazgatóhelyettesek a kapcsolattartóink, akik a hetedik és a nyolcadik évfolyam osztályfőnökeinek bevonásával végzik a tanulók programba orientálását.

5.3. Szakmai kapcsolat más kollégiumokkal

- A régió, főként a megye kollégiumaival sport és kulturális versenyeken, tanulók számára szervezett programokon való együttműködés.
- A pedagógusok szakmai együttműködése, a horizontális tanulás lehetőségének a kidolgozása.
- A Kollégiumok Országos Érdekvédelmi Szövetségével és a szövetség megyei tagozatával – választmányi üléseken részvétel, vezetői konzultációk tartása, szakmai segédanyagok – együttműködés.
- Az Arany János Kollégiumi Programban részt vevő kollégiumokkal való kapcsolattartás, közös értekezletek, AJKP Művészeti Fesztivál, szakmai programok

5.4. Kapcsolat a fenntartóval, működtetővel

Fenntartó és működtető: Szekszárdi Tankerületi Központ

5.5. Kapcsolat egyéb szervezetekkel

A kollégium nyitott minden olyan külső kapcsolatrendszer kialakítására és folyamatos működtetésére, amely a tanulók fejlődését, közösségi tevékenységét, szabadidejének hasznos eltöltését szolgálja.

Kapcsolatot tartunk, együttműködünk az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:

- Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Családsegítő Szolgálat, gyermekotthonokkal, ifjúsági irodák, TEGYESZ,
- rendőrség (bűnmegelőzés, bűnesetek felderítése, a rendőrség projektjében részvétel)
- RÉV,
- TIT,
- Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya,
- művelődési és sport intézmények: Babits Mihály Kulturális Központ, Illyés Gyula Könyvtár, Zeneiskola, Sportcsarnok, Magyarországi Német Színház, Pécsi Nemzeti Színház, budapesti színházak,
- Tolnatáj Televízió, Tolna Megyei Népújság,
- polgármesteri hivatalok, jegyzők,
- Szekszárdi Mentálhigiénés Műhely,
- Szekszárdi Klímakör Oktatási csoportja,

5.6. Kapcsolat a szülőkkel

Kollégium a szülőkkel (gondviselőkkel) eredményes együttműködésre törekszik. A kollégiumnak jelentős család pótló funkciója van, mert a diák a tanítási napokon szüleitől távol van, a kollégiumi közösség pótolja a család közösségét, ezért a kollégiumi nevelés területén nélkülözhetetlen a szülők és a kollégium harmonikus együttműködése. A nevelés csak akkor lehet eredményes, ha a szülő és a kollégium együttműködik, illetve ebbe a folyamatba mind tevékenyebben bekapcsolódik maga a tanuló is.

Cél:

- Legyen élő kapcsolat a szülő/gondviselő és a kollégium pedagógusai között.
- Adekvát módon legyen biztosított a jogszabályban rögzített feladatellátás intézményi oldalról.
- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban az AJKP-ben résztvevő tanulók esetében a fejlesztés elindításához és folyamatos szabályozásához álljanak rendelkezésre a családi háttér folyamatos ismeretéből nyerhető információk, adatok.

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 72.§ tartalmazza, hogy a szülő irányába a kollégiumnak tájékoztatási kötelezettsége van. Részletezi is, hogy a gyermek, tanuló fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást kell adnia az intézménynek, sőt még arra is vállalkoznia kell a kollégiumnak, hogy a gyerek neveléséhez tanácsokat, segítséget adjon. A szülői házzal való kapcsolattartás indokoltsága a jogi szabályozáson túl nyilvánvalóan pedagógiai is indokolt. A kollégista nem szakad le a családról, hanem időszakosan van tőlük távol. Mivel folyamatosan legalább három irányból érik a tanulót nevelésére irányuló impulzusok (szülő, iskola, kollégium), ezért fontos, hogy a három fél tudjon egymás értékrendjéről, nevelési elveiről és nevelési gyakorlatáról.

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja elvárásként több helyen is megfogalmazza a szülőkkel való konstruktív együttműködés fontosságát.

Fentiek alapján elengedhetetlen, hogy élő kapcsolatban legyen a kollégium a szülővel.

Várható eredmények:

- A kollégium a kapcsolattartás alkalmas módjait megtalálva biztosítani tudja a nevelési folyamatban a szülői kapcsolattartás lehetőségét, tájékoztatni tud, tanácsokat tud adni és információkat kaphat a szülőtől, mely hatékonyabbá teheti a nevelési folyamatot.

Feladatok:

- A kollégium a családról rendelkezésre álló adatokat, információkat bizalmasan kezeli, ezzel is erősítve a szülők bizalmát az intézmény iránt.
- A szülővel kialakított személyes kapcsolat – legyen az személyes szimpátia, vagy valamilyen konfliktus okán előállt helyzet – semmiképpen nem befolyásolhatja a tanuló teljesítményeinek objektív megítélését, és nem származhat belőle sem előny, sem hátrány.
- Személyes találkozás biztosítása (a kollégiumban vagy családlátogatás alkalmával).
- Szervezett szülői megbeszélés a szülői értekezletekkel, fogadóórákkal egy napon a szülői értekezlet fogadóóra előtti órákban.
- Bármely, előre egyeztetett időpontban szülői kérésre a kollégium vezetője vagy a kollégiumi nevelőtanár a szülő rendelkezésére áll.
- Szülő eseti meghívása - a szülők és/vagy a gyermek problémájában érintett pedagógus a szülővel együtt igyekszik megtalálni a két fél érdekeit figyelembe vevő megoldásokat.
- Információ biztosítása
- Érdemi tájékoztató levél (szülői kérés nélkül) a tanuló iskolai, kollégiumi munkájáról, emberi magatartásáról, fejlődéséről (pontos, objektív, problémafeltáró), a gyermek számára biztosított juttatásokról, azok esetenkénti felhasználásáról.
- Intézményi, kollégiumi programba történő bevonás.
- A TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 projektbe bevont HH és HHH gyermekek szüleinek aktív részvételét közösségi rendezvény szervezésével is ösztönözzük, Pl. karácsonyi ünnepi műsor, Az átmenetek kezelését támogató, szülőknek tanulóknak szóló programok, tevékenységek megvalósítása (szülő- diák – tanár találkozó).

A kollégium ösztönzi a szülőket szülői szervezet létrehozására, és ehhez minden lehetséges segítséget megad.

5.7. Kiemelt feladataink a kapcsolattartásban

Célkitűzéseink alapján az alábbi fő pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a kapcsolattartással, együttműködéssel, kommunikációval kapcsolatos teendőinket.

Kiemelt feladataink:

- Minden partnerrel a kölcsönösségre és a konstruktivitásra épülő kapcsolatot ápolunk.
- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használjuk az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
- Építünk partnereink, a kollégák, a szakmai fejlődést segítő visszajelzéseire.
- A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően működünk együtt a nevelőtestületben, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- Rendszeresen egyeztetünk partnereinkkel.
- A problémák kezelésében törekszünk a kölcsönösen elfogadható, közösen kialakított megoldások megtalálására.
- Együttműködünk a nevelőtestületben különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.
- A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakítunk ki.
- Munkánk során érthetően és a pedagógiai céljainknak megfelelően kommunikálunk.
- Tudatosan támogatjuk a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.

6. A KOLLÉGIUM NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI

6.1. A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a Nat.-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védeltséget is nyújt.

A kollégium – megfelelő pedagógiai környezet biztosításával – elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a Nat.-ban a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, az ott meghatározott feladatok megoldásához, az ott megfogalmazott értékek alapján.

6.2. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- b) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség
- d) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- e) a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- f) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- g) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- h) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- i) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- j) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

Célunk továbbá:

- a társadalomba való beilleszkedés segítése – szocializáció,
- önjelölt, önszabályozó képesség kialakítása minden emberi megnyilvánulás során,
- magatartási normák tudatos elfogadása, azok megalapozottságának belátása,
- társadalmi hasznosságra törekvés szándékának kialakítása,
- stabil értékrenddel bíró ifjúság nevelése,
- tanulói kulcskompetenciák fejlesztése,
- sikeres, a munkaerő-piacon is keresett felnőttek nevelése
- tanulói tudatosság erősítése,
- kreatív, nyitott gondolkodású, toleráns, harmonikus személyiségű felnőttek nevelése.

6.3. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A kollégista tanuló

- iskolai tanulmányainak segítése, fejlesztése, tehetségének kibontakoztatása,
- minél teljesebb körű megismerése, humánus légkörben folyó nevelése-oktatása, közösségi beilleszkedésének elősegítése,
- a partnerek számára elfogadott norma-és követelményrendszer kialakítása, amelynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség,
- pályaválasztásához, önálló életkezdéséhez, továbbtanuláshoz szükséges ismeretek, készségek megszerzésének támogatása,
- személyiségének fejlesztése képességeinek és érdeklődésének megfelelően, önállóságának, felelősségtudatának fejlesztése,
- sportolási, művelődési, önképzési és szabadidős lehetőségeinek biztosítása,
- öntevékenységeinek, együttműködési készségeinek fejlesztése, az ilyen tevékenység támogatása,

- a jellemzően veszélyeztetett, jelentős hozott hátránnyal érkező tanulók közoktatásban tartása, a lemorzsolódás minimalizálása, folyamatosan aktualizált nyilvántartás vezetése,
- rendszeres kapcsolattartás és konstruktív együttműködés szülővel, iskolával, egyéb partnerekkel.

6.3.1. A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknban, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Célok:

- A tanulók segítése saját kompetenciáik megismerésében, fejlesztésében, a pályaelképzelések kialakulásában, az életút megtervezésében, és az ehhez kapcsolódó megalapozott tanulmányi döntések meghozatalában.
- A tanulóhoz való pozitív viszony elérése, a kedv és az érdeklődés fokozása az ismeretek megszerzése iránt.
- Törekvés a tanulmányi eredmények folyamatos javítására, a mindennapi, rendszeres tanulásra.
- Egyéni tanulási stratégiák kialakítása, a helyes tanulási módszerek elsajátítása, belső motiváció fejlesztése.
- Kritikus, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- Felkészítés az élethosszig tartó tanulásra.

Feladatok, tevékenységek:

- Minden tanulót rá kell vezetni a számára legkedvezőbb tanulási módszerek, technikák alkalmazására az egyéni tanulási módszerek megismertetésével.
- A tanulás objektív és szubjektív feltételeinek megteremtése, hogy a tanuló pihenten, kellő motivációval, pontosan kezdje el mindennapi teendőit.
- A tanulmányok, tanulmányi eredmények, a tanulási képességek fejlődésének nyomon követése, a lemaradók felzárkóztatása, kollégiumi korrepetálásra irányítása.
- A tanulási kudarcok okainak feltérképezése és lehetőség szerinti kezelése.
- A kollégium által adott könyvtári és gépteremi ismeretszerzési, informálódási lehetőségek bemutatása, ezek kritikus használatának megtanítása a tanulóknak.
- A tanulók segítése a számukra legmegfelelőbb szakkörök kiválasztásában.
- A tanulmányi eredmények rendszeres ellenőrzése, a sikerek elismerése és a kudarcok elemzése.
- Minden tanév elején tanulásmódszertani tréning megszervezése.

6.3.2. Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismerttetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok

kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Célok:

- A társadalom által helyesnek ítélt viselkedési szabályok közvetítése.
- A helyes és helytelen, a jó és rossz megkülönböztetésének segítése.
- A fentiek cselekvés szintjén, a magatartásban, viselkedésben való érvényesülésének támogatása.
- Életszerű erkölcsi neveléssel felkészítés az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, azok kezelésére.
- Segítségnyújtás abban, hogy tanulóink választ találjanak erkölcsi és életvezetési kérdéseikre, problémáikra.
- A világ iránti érdeklődés, a művelődés iránti belső vágy, kíváncsiság felkeltése, a tudásvágy felébresztése és táplálása, a nyitottság attitűdjének természetessé tétele.
- A kötelességtudat, a munka megbecsülése.
- Az együttérzés, a tisztelet és tisztesség megalapozása.

Feladatok, tevékenységek:

- Az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségébe.
- A kollégium közösségi életének szervezése a kollégiumi nevelőtanárok személyes példamutatásával, mely a tanulók életében a nélkülözhetetlen erkölcsi készségek kialakulását teszi lehetővé.
- A tanuláshoz való megfelelő viszony folyamatos gondozása, egyéni fejlesztési tervek alapján rendszeres ellenőrzés és értékelés, az önfegyelem és kötelességtudat fejlesztése, valamint a munkamorál erősítése.
- A kollégium által nyújtott programokkal, a programokon való részvétel lehetőségével, élet- és viselkedésminták elsajátíttatásával a társadalmi leszakadás megakadályozásához való hozzájárulás.

6.3.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Célok:

- Ismeretek elsajátítása, gyakorolása egyéni és közösségi tevékenységekkel, melyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- A szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás élményének megtapasztalása, a hazaszeretet érzésének elmélyítése.

- Nemzeti öntudat alakítása, hazafias nevelés a kollégium hagyományőrző programjainak szervezésével, a tanulók aktív részvételével.
- Közösségépítés, közösségfejlesztés a kollégiumi közösség hagyományainak megismertetésével.
- Az összetartozás élményének erősítése a közös programokkal, közösen megélt élményekkel.
- A szűkebb környezet, az otthon, a lakóhely értékeinek, kultúrájának, hagyományainak megismerése, megbecsülése.
- Európa történelmének, sokszínű kultúrájának megismerése.

Feladatok, tevékenységek:

- A kollégium hagyományőrző programjainak szervezése a tanulók aktív részvételével.
- Közös programok szervezésével ismerkedés a város történelmi és kulturális értékeivel, életével. Tevékeny részvétel a város kulturális életében.
- Foglalkozások keretében nemzeti értékeink, hagyományaink megismertetése.
- Különböző programok, előadások, kiállítások szervezésével, film és színházi élmények által a magyar kultúra, tudomány, sport jeles személyiségeinek megismertetése.
- Lehetőség teremtése tanulóinknak a szűkebb környezetük, lakóhelyük értékeinek bemutatására.

6.3.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Célok:

- A kollégiumi együttélés szabályainak elsajátítása, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértése.
- Annak elősegítése, hogy kollégistáink egy új közösségbe kerülve megtalálják helyüket, szerepüket, feladatukat.
- A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét.
- Más emberek jogainak tiszteletére nevelés, tanuljanak meg élni a demokrácia adta jogokkal és köteleességekkel.
- Legyenek aktív résztvevői a közügyeknek.

Feladatok, tevékenységek:

- Törekednünk kell a kollégisták szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő magatartás- és tevékenységformáinak ösztönzésére, a destruktív megnyilvánulások leépítésére.
- Segítenünk kell új diákjaink beilleszkedését, meg kell ismertetnünk velük a közösségi együttélés normarendszerét és a kollégium által képviselt értékeket.
- Megfelelő pedagógiai környezetet kell biztosítanunk a pozitív viselkedési minták megismeréséhez és a helyes közösségi magatartás gyakorlásához, a társadalmi érintkezés alapvető szabályainak elsajátításához.
- Tudatosítanunk kell a helyes és a helytelen magatartás közötti különbséget.

- Megfelelő környezetet kell biztosítanunk a jogok és kötelességek megismeréséhez és gyakorlásához, fontosságuk tudatosításához.
- Fokozottan kell segítenünk a hátránnyal induló tanulók szocializációját.
- A kollégium keretein belül a demokratikus légkör megteremtésével hozzá kell járulnunk a demokrácia működésének megismeréséhez.
- Segítenünk kell a döntéshozatal képességének fejlődését: információgyűjtéssel, helyzetelemzéssel, az eltérő szempontok mérlegelésével.
- A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a diákönkormányzati rendszer.

6.3.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Célok:

- Önszervezésre képes, megfelelő ismeretekkel rendelkező, a közösségi értékeket elfogadó, a társadalomba beilleszkedni tudó fiatalok nevelése.
- Természeti és társadalmi ismeretek bővítésével, művészeti élményekkel a világban való tájékozottság, valamint az azonosságtudat fejlesztése.
- Társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítése, a szociális készségek - empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs vitakultúra, szervezőkészség - , a társas kultúra fejlesztése az illetlen tematikus foglalkozásokba való beillesztésével, a mindennapi élet nevelési helyzeteinek kihasználásával, személyes példamutatással.
- Olyan emberi értékek, szociális képességek kialakítása kollégistáinkban, melyek révén a társadalomban élni tudó, mély humánummal rendelkező személyiségekké válnak.
- A mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedés segítése. A szociális tájékozódási készség fejlesztése, a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztése, az egyensúly megteremtése a közösségi és az egyéni érdekek között.
- Felelősségvállalás másokért.
- A másság elfogadása.

Feladatok, tevékenységek:

- A kollégium a nevelési folyamatban figyelmet fordít a közösségi együttélés szabályainak elsajátítására, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértésére, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.
- E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.
- Kollégiumi tevékenységeink egész rendszerével, szervezett programjainkkal, hagyományainkkal, a foglalkozásokon feldolgozott témákkal hozzá kell járulnunk, hogy kollégistáink be tudjanak illeszkedni a társadalomba, tudjanak alkalmazkodni az állandó változásokhoz, legyenek nyitottak a szűkebb és tágabb környezetük iránt.

- Be kell mutatni az önmegismerés, önfejlesztés, önnevelés technikáit, ki kell alakítani az önállóságra való törekvés igényét, az önmagukért való felelősség és személyes méltóság megtartását.
- Mivel a középiskolás korosztály érzékenyen reagál az őt ért hatásokra, az önismereti és egyéni foglalkozásokon segíteni kell ezek feldolgozását, ezzel személyiségük, önismeretük fejlődését.
- Az emberi kapcsolatok, az egyéni és közösségi motívumok, értékek elemzésével hozzá kell járulnunk az önismeret mellett a tanulók erkölcsi fejlődéséhez, a bizalmas, jó közösségi légkör kialakulásához.
- Fontos feladatunk, hogy az érdeklődést felkeltő, változatos módszerekkel teremtsünk lehetőséget arra, hogy megismerkedjenek diákjaink a hazánkban élő nagyobb nemzetiségi és etnikai csoportok kultúrájával.

6.3.6. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat.-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

Célok:

- A társas kultúra fejlesztése.
- A család kiemelkedő szerepének, jelentőségének bemutatása a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

Feladatok, tevékenységek:

- Harmonikus családi minták közvetítése.
- A családi közösségek, értékek megbecsülésének tudatosítása.
- Ismeretek közvetítése a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.
- A kollégisták felkészítése a felelős párkapcsolatok kialakítására a családi életre, a családalapítás örömeire és nehézségeire.
- Folyamatos visszajelzés a rossz minták követéséről, a folyamatokba időben történő beavatkozás érdekében.

6.3.7. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözte a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket. A "Boldog Iskola" programba bevont kollégiumi csoportokban tematikus csoportfoglalkozások, illetve más foglalkozások keretein belül fejlesztjük a társas kapcsolatokat, az énképet, az érzelmek kezelését és a konfliktuskezelést, melyek pozitívan hatnak a személyiség fejlődésére.

Célok:

- A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges megfelelő életritmus kialakítása biztonságos és befogadó környezet megteremtésével.
- Az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igényé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása.
- A testi és lelki egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek, gyakorlati képességek elsajátítása, foglalkozások, csoportfoglalkozások keretében az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzése érdekében.
- Az egészséges életmód kialakításában a sport, a rendszeres mozgás szerepének hangsúlyozása.
- Otthonos, kulturált, esztétikus környezetben a tanulók ízlésének, igényességének fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók állapotának kiemelt figyelemmel kísérése, segítségük a számukra szükséges módon.

Feladatok, tevékenységek:

- A tanulók ösztönzése közvetlen lakókörnyezetük tisztán és esztétikusan tartására, az egészséges és kulturált étkezésre, öltözködésre, tisztálkodásra, ezek belső igényé váljanak.
- Megismertetni kollégistáinkkal a takarékos és ésszerű gazdálkodás alapjait.
- Ismereteket kell adnunk az elsősegélynyújtásban, a balesetek megelőzésben és a betegápolásban.
- Felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Ösztönzés a kollégium, a város által biztosított mozgási, sportolási lehetőségek, igénybe vételére (pl. konditerem, táncterem, uszoda), a versenyeken való részvételre.
- Sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedésének támogatása.

6.3.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóban úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Célok:

- Szociális érzékenység kialakítása.
- Segítő magatartás kialakítása.

Feladatok, tevékenységek:

- A köznevelés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeihez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.
- A kollégium adta sajátosságok kihasználásával, segítségével lehetőségek teremtése arra, hogy a tanulók, önálló tapasztalati úton szerezzenek ismereteket a hátránnyal élők sajátos igényeiről, élethelyzetéről.
- Lehetőség keresése, útmutatás a tanulói segítségnyújtásban.
- Karácsonyi cipősdoboz akcióban való részvétel.

6.3.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat,

válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Célok:

- A kollégium környezetbarát szellemisége segítségével a fenntartható fejlődés, a környezetkímélő magatartás fontosságának megértése egyéni és közösségi szinten egyaránt.
- A tanulók természettudományos szemléletének erősítése, a kedvező és kedvezőtlen környezeti hatások ok-okozati viszonyainak, a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatának megismertetése.
- A kollégium közvetlen környezetének megóvása.

Feladatok, tevékenységek:

- Környezeti tartalmak, a fenntarthatósággal kapcsolatos témák beépítése a foglalkozásokba.
- A fenntarthatósági témahét programjaiba való bekapcsolódás.
- Megemlékezések a jeles környezetvédelmi napokról.
- Bekapcsolódás a kollégium és a város hagyományőrző programjaiba, a környezetvédelemmel kapcsolatos versenyeken, pályázatokon való részvétel.
- Kapcsolatteremtés környezetvédelmi szervezetekkel.
- A szelektív hulladékgyűjtés fontosságának és gyakorlati megvalósulásának szorgalmazása.
- Jó szokások kialakítása a kevesebb energiafelhasználásra, a víz, az elektromos áram esetében.

6.3.10. Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Célok:

- Segítséget nyújtani kollégistáinknak abban, hogy megalapozott, reális döntést hozzanak életpályájukról, leendő hivatásukról.
- Felhívni a figyelmet az élethosszig tartó tanulás, a szakmai fejlődés fontosságára, a rugalmas szakmai változtatás, pályamódosítás érdekében.
- A munkavégzés társadalmi fontosságának tudatosítása, ennek összehangolása a saját életpálya elképzeléssel és egyéni boldogulással.

Feladatok, tevékenységek:

- Egész nevelési tevékenységünk során orientáljuk a tanulók tanulását, érdeklődését, képességeik kibontakoztatását. Segítsük kollégistáinkat abban, hogy megtalálják az érdeklődésüknek, tehetségüknek megfelelő területet kollégiumon belül (pl. nyelvtanulás, színházlátogatás, filmek iránti érdeklődés, különböző szakkörökben, művészeti csoportban való részvétel), vagy irányítsuk őket iskolai, városi szakkörre.
- Segítsük kollégistáinkat, hogy az őket érdeklő szakmákat, hivatásokat megismerjék.

- Folyamatos tevékenységgel segítsük az önismeret, a reális énkép kialakulását, járuljunk hozzá, hogy a tanulók megfelelő pályaválasztását előzze meg rendszeres és tervszerű elemző munka saját képességeikről, lehetőségeikről, igényeikről.
- Támogassuk a tanulásban elmaradt tanulókat felzárkóztató foglalkozásainkkal, hogy tanulmányaikat sikeresen befejezhessék, és megtalálják a számukra megfelelő szakmát, a további tanulási lehetőséget. Fokozottan törődünk a hátrányos helyzetű tanulókkal.
- Adjunk segítséget a pályaválasztáshoz szükséges információk gyűjtéséhez, a továbbtanulási és elhelyezkedési esélyek megismeréséhez.
- Hívjuk fel a figyelmet a különböző élethelyzetek kezelésére (továbbtanulás, munkába állás, munkanélkülivé válás, élethosszig tartó tanulás), törekedjünk arra, hogy kialakuljanak bennük azok a kulcskompetenciák, amelyek szükségesek a sikeres életpályához.
- Hangsúlyozzuk a változásra, megújulásra való képesség fontosságát, hogy diákjaink alkalmazkodni tudjanak a változó körülményekhez, élethelyzetekhez.

6.3.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Célok:

- A felnőtt társadalomba való beilleszkedéshez szükséges ismeretek gyarapítása.
- Az önálló életvitel kialakításához szükséges ismeretek (a családi háztartás vezetésének koordinálása, a pénzgazdálkodás megtervezése, a tudatos fogyasztóvá válás) átadása.

Feladatok, tevékenységek:

- Arra ösztönözzük a diákokat, hogy a vásárlási folyamat során tudatos fogyasztóként kialakuljanak és bővíljenek azok a képességeik, amelyek az áruk és szolgáltatások helyes rangsorolásához szükségesek.
- Egyéni törődés keretében, tematikus foglalkozásokon igyekszünk a tanulók pénzhez való viszonyát egyre tudatosabbá tenni, felhasználva a pénzügyi és vállalkozói témahát tartalmait.
- Segítjük őket abban, hogy eligazodjanak a hivatali, banki ügyintézés területén.

6.3.12. Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

Célok:

- Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.
- Ismerjék a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat.
- Ismerjék a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjait.

Feladatok, tevékenységek:

- IKT eszközök alkalmazásában való jártasság fejlesztése a gépterem használata és a könyvtári, valamint a számítástechnikai foglalkozások keretében.
- Olyan foglalkozások szervezése, amelyeken a diákok megismerik a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, alkalmazzák a mérlegelő gondolkodást, amikor az interneten keresnek tanulmányaikhoz információkat, ismerjék fel a manipulációt.

6.4. A NAT által meghatározott kulcskompetenciák

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

7. A TANULÓK ÉLETRENDJE, TANULÁSA, SZABADIDEJE SZERVEZÉSÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI

7.1. A tanulók életrendjének pedagógiai elvei

- az egészséges életmód, életritmus, napirend kialakítása,
- a diák személyiségének a figyelembe vétele,
- az iskolai és a kollégiumi életrend összehangolása,
- a szülői igények figyelembevétele,
- egészséges életmódra nevelés.

7.2. A tanulók tanulásának pedagógiai elvei

- A tanuló kötelessége, hogy eleget tegyen - rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően - tanulmányi kötelezettségének.
- A tanulónak joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön,
- a nyugodt tanulás feltételeinek a megteremtése a kollégium és a pedagógus kötelessége,
- egyéni adottságok és igények figyelembe vétele,
- egyéni elbírálás alapján a kötelező foglalkozások alól felmentés adható a KNOAP útmutatása szerint,
- az iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele,
- a tanulás tanítása, az önálló tanulás kialakítása.

A TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 pályázat fenntartása során az adaptált Jó gyakorlat – TAN-TAN tanulási motivációt erősítő program (tanulásmódszertan) - a tanév során a kollégiumi foglalkozásokon a pályázat fenntartási időszakában megvalósítjuk. A megvalósítás egyik eleme tematikus csoportfoglalkozás adott évfolyamán megjelenő, tanulás tanítása tematikus egységbe való beépítés, a másik elem a 9. évfolyamon tanulószobai keretben a tanulás módszertanának a tanítása havonta egy alkalommal. A bevont pedagógusok a kollégiumi foglalkozásokon és az egyéni fejlesztés folyamatában is alkalmazzák a jó gyakorlat keretében megismert módszereket.

Várható eredmény:

A tanuláshoz szükséges alapképességek fejlődése, helyes tanulási szokások kialakulása, tanulási módszerek, technikák elsajátítása, alkalmazása. Hosszabb távon az iskolához, tanuláshoz fűződő pozitív viszony kialakulása, a tanulás szokássá válik. A helyes módszerek alkalmazásával a tanulói eredményei várhatóan jobbak lesznek, ezáltal nő az önbizalma, és alkalmassá válik az élethosszig tartó tanulásra.

Az eredményes tanulás segítésének, a tanulás támogatásának érdekében a következő kiemelt feladatok:

- a tanulók szükségleteire, céljaira építő pedagógiai tevékenység,
- az érdeklődés felkeltése és fenntartása,
- a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotának figyelembe vétele, ha szükséges, ennek megfelelően az előzetes tanítási tervek változtatása,
- pontos, következetes fogalomhasználat,
- a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségek kihasználása),
- a tanulók más forrásokból szerzett tudásának beépítése az ismeretsajátítás folyamatába,
- a rendelkezésére álló tananyagok, eszközök (digitális anyagok és eszközök) ismerete, a tanítási célnak megfelelő használata,
- a foglalkozásnak és tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszerek, taneszközök alkalmazása,
- a tanulók önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására nevelése, az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek felismertetése,
- az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módjának kialakítása,
- pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomteli légkör kialakítása, ahol minden tanuló hibázhat, és mindenkinek lehetősége van a javításra,
- a tanulás támogatása érdekében a folyamatos visszajelzések adása az órákon,
- tanulást támogató környezet kialakítása és fenntartása (pl. a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával...),
- a diákok döntéshozatalba való bevonása,
- a tanuló hibái, tévesztései a tanulási folyamat részei, az egyéni megértés elősegítése
- megfelelő útmutatók és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközök biztosítása a tanulók számára
- a tananyagban rejlő lehetőségek kihasználása a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására
- a tanulók tanulási problémáinak felismerése, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget nyújtása számukra,
- a tanulói munkák értékeléséből kapott adatok elemzésének egyéni, illetve csoportos fejlesztés alapjaként való használata, szükség esetén a tanítási gyakorlat módosítása,
- az önálló ismeretszerzés, kutatás igényének kialakítása, a tanulók ösztönzése az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában, a digitális eszközök funkcionális használatában mintaadás

7.3. A tanulók szabadidő szervezésének pedagógiai elvei:

- a tanulónak a kollégiumban biztosítani kell a szabadidőt
- a tanulókat érdeklő programokat, szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozásokat szervez a kollégium,
- a szabadidős programok a tanulói igények figyelembevételével szerveződnek,
- a tanuló rendelkezik szabadidejével (a jogi normák betartása mellett).

8. A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT, TEHETSÉGGONDOZÁSÁT, FELZÁRKÓZTATÁSÁT, PÁLYAVÁLASZTÁSÁT, AZ ÖNÁLLÓ ÉLETKEZDÉST ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ELVEI

8.1. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- Átfogó jellegű tanulói kompetenciafejlesztés, kulcskompetenciák fejlesztésének megvalósítása,
- személyiségfejlesztés/önismeret fejlesztés,
- tanulni csak belső döntésből lehet – ehhez a külső motiváció szerepe jelentős
- a „tanulás” egy életen át tartó folyamat.

8.1.1. A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei

- „Mindenki tehetséges valamiben”, a „Te is meg tudod csinálni” elvek mentén nevelünk.
- Tehetségazonosítás, tehetségfejlesztés - szükséges az inspiráló környezet biztosítása a tehetség kibontakozásához, a pedagógus szerepvállalása a tehetséggondozásban.

8.1.2. A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei

- A lemaradó tanuló a felzárkózásra kötelezhető,
- a felzárkózás igényének a felkeltése,
- a felzárkózásra lehetőség biztosítása,
- egyéni szükségleteken alapuló felzárkóztatás, célok, részcélok meghatározása,
- a tanulási technikák megtanulhatóak,
- a tanulói motiváció erősítése,
- támogató pedagógiai környezet

8.1.3. A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei

- A pályaaorientáció önismeretre és pályaismeretre épüljön,
- élethosszig tartó tanulásra motiválás,
- az életpálya kompetenciafejlesztésben részvétel, pályamódosítási képesség,
- a pályák megismeréséhez lehetőségek biztosítása,
- érdeklődésnek és a munkapiaci igényeknek megfelelő pályaaorientáció,
- a belső motiváltság elérése a munka világának a megismerésére,
- képzéskeresés, álláskereső technikákat megismertetése, tudatos felkészülés a pályaválasztásra, a továbbtanulásra és a munkába állásra.

8.1.4. A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei

- a társadalom szerepelvárásainak a megismerése,
- családi szerepek, szerepelvárások,
- az otthonteremtés képessége,
- alkalmazkodóképesség, felelősségvállalás, megbízhatóság,
- a sokoldalúság, mint érték,
- a munkahely, szaktudás, egyéni felelősség,
- törekednünk kell arra, hogy az önálló életkezdéshez szükséges gyakorlati kompetenciák fejlesztésével diákjaink sikeresen tudjanak beilleszkedni a felnőtt szerepekbe.

9. A KOLLÉGIUMI KÖZÖSSÉGI ÉLET FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI, ESZKÖZEI, A MŰVELŐDÉSI ÉS SPORTOLÁSI TEVÉKENYSÉG SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A kollégium, mint közösségi helyszín a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek, együttműködés, konfliktuskezelés, kommunikáció, vitakultúra, szervezőkészség stb. fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését.

Eszközök

- a nevelőtanári közösség a tevékenységek megtervezésével, koordinálásával,
- lebonyolításával közvetíti a pozitív szokás- és értékrendet, a humánus etikai normarendszer, kialakulását (empátia, tolerancia stb.),
- a csoport- és szobaközösségekben elsajátítható az együttműködés, a kulturált vitakészség,
- a konfliktuskezelés,
- a különböző rendezvények, kirándulások, sportversenyek erősítik a kollégiumi közösséget,
- a kollégiumi DÖK programjaival segíti, és fontos szerepet tölt be a diákok társadalmi életének szervezésében (közösségi együttélés, döntés, felelősség).

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása, a nevelő-oktató munka alapvető feladata:

- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
- Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.
- Az önkormányzás képességének kialakítása:
A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösségi nevelés területei: kollégiumi foglalkozások, szakkörök, AJKP kirándulások, szabadidős foglalkozások, sport, projektek, hagyományos kollégiumi rendezvények, valamint az aktív diákönkormányzati munka.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
- A tanulói közösségek irányításánál a pedagógusok alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő- és ifjúkori problémákhoz.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
- A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan pedagógusközösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes csoportokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.
- A kollégiumi foglalkozásokon megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:
tanítványaink egymás elfogadására nevelése
az eltérő társadalmi háttérű tanulói sajátosságok figyelembe vétele
együttműködést támogató, motiváló módszerek alkalmazása
biztonságérzet, elfogadó légkör kialakítása
konfliktus-megelőzés közös szabályrendszer kialakításával, ha szükséges, a konfliktusok időben való felismerése és kezelése
a tanulói véleménycsere ösztönzése, a vitakultúrát fejlesztő tanulásszervezési eljárások alkalmazása

tudatos értékközvetítés: együttműködés, nyitottság, társadalmi problémák iránti érzékenység, más kultúrák elfogadására nevelés

- Online közösség létrehozása
- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével, a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerőkölcs erősítésével.
- Különböző változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése, kooperatív együttműködéssel az együvé-tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseik, közvetlen tapasztalatszerzésük támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).
- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Hagyományőrző tevékenységeink fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését
- Tudatos közösségfejlesztéssel, sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves foglalkozások, múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A felmerülő igényekhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk (főként az Arany János Kollégiumi Program támogatásával), melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, kollégiumi hagyományos és hagyományteremtő rendezvények, stb.)

Módszerek

- Tevékenységközpontú tanulásirányzatok alkalmazása (projekt, témahét),
- kooperatív módszerek előtérbe helyezése.

Művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

- a művelődési tevékenységek széles kínálati lehetőséggel a tanulói érdeklődésen alapuljanak,
- a kollégium biztosítsa az egyenlő hozzáférést a különböző programokon,
- a tanulók szervezett közösségi életüket olyan tevékenységgel töltsék el, amelyek fejlesztik képességeiket, személyiségüket,
- a kollégium adjon lehetőséget a mindennapos testmozgásra,
- a kollégium adjon alkalmat hobbi-tevékenységek folytatására (pl. foci, tömegsport, kondicionáló edzés, asztalitenisz).

10. A KOLLÉGIUMI FOGLALKOZÁSOK FORMÁI, MEGSZERVEZÉSÜKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A kollégium – a nevelési és oktatási feladatainak teljesítéséhez – a tanulók részére kollégiumi foglalkozásokat szervez. A kollégiumi foglalkozások 45 perc időtartamúak.

A Nemzeti köznevelési törvényben meghatározott időkeret terhére szervezett kollégiumi foglalkozás lehet:

- a) felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozás,
- b) közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozás,
- c) a szabadidő eltöltését szolgáló csoportos foglalkozás, ezen belül

- szakkör,
 - érdeklődési kör,
 - önképzőkör,
 - énekkar,
 - művészeti csoport,
 - tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokság, iskolák közötti verseny, bajnokság, diáknap,
 - d) a tanulókkal való törődést és gondoskodást biztosító egyéni foglalkozás,
 - e) a kollégiumi közösségek működésével összefüggő csoportos foglalkozás.
- A kollégiumban gondoskodni kell
- a) az iskolai, kollégiumi foglalkozásokon részt nem vevő tanulók folyamatos pedagógiai felügyeletéről,
 - b) a kollégium működtetéséről,
 - c) a kollégiumi élet szervezéséről.
- A tanulói részvétel szempontjából a kollégiumi foglalkozás lehet
- a) kötelező vagy
 - b) szabadon választható.

A tanuló heti tizenhárom órában köteles részt venni felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozásokon, heti egy órában közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozásokon.

A tanuló a kollégium által biztosított lehetőségek közül további heti egy, szabadon választott foglalkozáson köteles részt venni.

A felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozások látogatása alól a tanuló – a kollégium házirendjében meghatározott elvek szerint, részben vagy egészben, kivéve az ebben a keretben szervezett tematikus csoportfoglalkozásokat – felmentést kaphat.

A kollégiumi foglalkozásokat a pedagógiai programnak megfelelő éves tanulói foglalkozási terv alapján kell megszervezni. Az éves tanulói foglalkozási terv kollégiumi csoportonként tartalmazza a kötelező foglalkozásokat, továbbá a kollégium egészére az előre tervezhető szabadon választható foglalkozásokat.

A kollégiumnak az éves tanulói foglalkozási terv elkészítéséhez minden tanév első hetében fel kell mérnie, hány tanuló és milyen szabadon választható foglalkozáson kíván a tanévben részt venni.

Az éves tanulói foglalkozási tervet a kollégium vezetője készíti elő, és a nevelőtestület fogadja el a kötelező foglalkozásokra vonatkozóan a tanév megkezdéséig, a szabadon választható foglalkozásokra vonatkozóan legkésőbb az adott tanév szeptember 30-áig.

Az éves tanulói foglalkozási tervet az elfogadást követő három munkanapon belül a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

A tanulók a közzétételtől számított hét munkanapon belül jelenthetik be írásban a kollégium vezetőjének, hogy melyik szabadon választható foglalkozáson kívánnak részt venni.

11. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG RENDSZERE

A kollégium – igazodva az Nkt. rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

11.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív, aktív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, egyénre szabott tanulási utak támogatására, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

11.1.1. **Felkészítő foglalkozások (heti 13 óra)**

Tanulást segítő foglalkozások

- a) Rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás
- b) Differenciált képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozás
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) A tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök
- e) Tematikus csoportfoglalkozás

11.1.2. **Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportfoglalkozások (1 óra/hét)**

11.1.2.1. **Csoportvezetői foglalkozások:**

a) **Közösségi foglalkozások a csoportok számára:**

a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése.

b) **Tematikus csoportfoglalkozások** – a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja által előírt témakörök, időkeretek és szervezési keretek között szervezhető.

11.1.2.2. **A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:**

- a) a kollégiumi diákönkormányzat működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok

11.1.2.3. **A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások**

- a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják, egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

11.1.3. **A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások (szabadon választható, de kötelező foglalkozás)**

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- a pályaaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó,
- szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

11.1.4. Téma napok, témahetek, projektek

- a) A kollégiumok bekapcsolódhatnak az EMMI által kezdeményezett központi témahetek megvalósításába. Intézményünk minden tanév elején eldönti, melyik témahéhoz kapcsolódik az adott tanévben (min. egy választása kötelező).
- b) Az Alapprogramban rögzített témakörökben a kollégiumok szervezhetnek témanapokat, témaheteket, projekteket is, amelyekben a kollégiumi nevelés fő céljaihoz és alapelveihez kapcsolódó, ill. a csoportfoglalkozások keretterveiben előírt tartalmakat a kollégiumok sajátosságaihoz igazodva dolgozzák fel.
- c) A témanapok, témahetek, projektek keretében el lehet térni a hagyományos csoportszerveződési keretektől. Az eltérések nem növelhetik a foglalkozások heti időkereteit és a tanulók terheit.

11.2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (a pedagógiai felügyeletet az ügyeletes nevelőtanár látja el) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelő feladatai:

- visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- folyamatos folyósói jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,
- a pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelők között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni,
- A tanulók éjszakai felügyeletét a jogszabályoknak megfelelően 100 tanulónként és nemenként egy nevelőtanár látja el. Az ügyeletes tanárok mindegyike az éjszaka folyamán az épületet járva ellenőrzi, hogy megvannak-e a nyugodt éjszakai pihenés feltételei. A kollégiumba beköltöző diákok az éjszakai ügyeleti rendről és az ügyeletes tanárok elérhetőségével kapcsolatban a csoportvezető tanároktól részletes tájékoztatást kapnak, továbbá a kollégium földszintjén a hirdetőtáblán is megtalálható.

A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelői intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

12. A KOLLÉGIUM EREDMÉNYESSÉGE

12.1. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

13. A TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK HELYI TERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA

TÉMAKÖRÖK

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	1–8. évfolyam	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

13.1. Bevezető

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és

elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások programterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

13.2. 9. évfolyam

Tematikai egység	Órakeret	Téma	Ismeretek, tartalom	Módszerek, tevékenységek
A tanulás tanítása	4 óra	Tanulási önismeret. „Hol tartok? Erősségeim, gyengeségeim?” A tanulás motiváltságának felmérése, alakítása Tantárgyak fontossági sorrendje a tanuló számára. A felkészülés módszerei az iskolai feladatok teljesítésére. Különböző témák feldolgozása egyes könyvtári segédesszközök és dokumentumok segítségével. Tanulási részképességek és fejlesztési lehetőségeinek a ismertetése. Figyelem, beállítódás a koncentrált munkára	Az elmúlt év tanulás módszertani tapasztalatainak áttekintése, önértékelés A tantárgyak jellege: hasonlóságok, különbözőségek, sajátosságok. Tantárgyi szimpátiák, antipátiák és ezek eredete. Emlékezetfejlesztés, koncentráció ismétlés gyakorlás kreatív írás Hangos, kifejező olvasás	Előzetes felmérés és annak önértékelése. Tanuláshiagnosztikai kérdőívek (önvizsgálat) Szóbeli önértékelés csoportokban, beszélgetés, közös elemzés Motivációs gyakorlatok Tanulási problémák gyűjtése, elemzése, csoportosítása, megvitatása Önfejlesztési tervek. Kölcsönös konzultáció Könyvtárhasználat Tanulói kiselőadások, a szereplési helyzet gyakorlása. Tanulói kiselőadások; figyelemvizsgálatok, s ezek eredményeinek megvitatása. Szövegmondási gyakorlatok, Koncentrációs játékok.
Az erkölcsi nevelés	3 óra	Alapvető etikai fogalmak bevezetése, értelmezése	Etosz, etika, erkölcs, legalitás, moralitás Lelkiismeret fogalmainak tisztázása, rendszerezése, értelmezése.	Gyűjtőmunka Könyvtár, internet Kiselőadás Előadás Magyarázat Brainstorming Előzetes ismeretek felszínre hozása
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	3 óra	közösséghez tartozás, hazaszeretet nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene nemzetünk kapcsolódása Európához	„Gyökereim” – Lakóhelyed, szülőfölded ismerete, szeretete. A hely, ahonnan származom Városunk ismerete, helye, szerepe régiókban. Szekszárd nevezetességeinek megismerése.	egyéni felkészülés, gyűjtőmunka, rendszerezés forráselemzés, tablókészítés projektmunka, prezentáció készítés tanulói önértékelés, városismereti séta filmvetítés, városismereti teszt megoldása tánc ház, múzeumlátogatás, műelemzés gondolati háló készítése forráselemzés

				ötletbörze, elmetérkép irányított beszélgetés szituációs-, drámajáték
Állampol- gárságra, demokráci- ára nevelés	3 óra	A demokratikus jogállam felépítése A demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása	Jogok és kötelezettségek, a DÖK munka megismerése, tájékozódás a jogok, kötelezettségek érdekérvényesítési eszközrendszerében. A diákok helye az iskolai és kollégiumi közösségben, elvárásaik, működési rendjük, szabályozóik megismerése A közösségek hagyományainak, értékeinek, névadójának megismerése, ápolása.	Jogok és kötelezettségek, a DÖK munka megismerése, tájékozódás a jogok, kötelezettségek érdekérvényesítési eszközrendszerében. A diákok helye az iskolai és kollégiumi közösségben, elvárásaik, működési rendjük, szabályozóik megismerése A közösségek hagyományainak, értékeinek, névadójának megismerése, ápolása.
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	4 óra	Hangolódjunk egymásra	Magatartás, viselkedés. - Az értékeink - Az énkép és a viselkedés - A társak viselkedésének bemutatása, visszajelzés lehetősége	Szituációs játékok - Kérdőív - Teszt Beszélgetés, vita - Csoportos játékok
A családi életre nevelés	3 óra	Én és a család A család szerepe régen és ma, jellemzői	Családi hagyományok, szokások Kapcsolatépítő szokások, szerepvállalások, munkamegosztás a családban Családi értékek, családi rend, harmonikus család A gyerek helye a családban	interjú, kutatás, családfa
Testi és lelki egészségre nevelés	4 óra	Testi és lelki egészségre nevelés	Egészségkárosító szokások hatásai az egészségre. A függőséghez vezető lépések megismerése és megelőzése (dohányzás, alkohol, drog és egyéb szenvédélybetegségek). Az egészséges szexuális élet alapvető ismeretei. Nemi szerepek. Fogamzásgátlás módszerei.	Filmelemzés Csoportmunka Tapasztalatcsere Vita
Felelősség- vállalás másokért, önkéntes- ség	3 óra	Összetartozás és együttérzés	hátrányos helyzet Fogyatékkal élő ember nehézségei Fogyatékkal élő ember életvezetési problémái	Beszélgetés

Fenntart-hatóság, környezet-tudatosság	3 óra	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Az ökológiai lábnyom. Ökológiai alapismeretek: környezeti tényezők változásainak hatása az élővilágra. Természeti értékeink és azok megóvása: nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek és természetvédelmi területek	Csoportmunka, problémamegoldás, frontális munka, adatok elemzése, Előadás, beszélgetés, grafikonelemzés. Irányított beszélgetés
Pályaorien-táció	3 óra	Különbéle életpályák bemutatása	A pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása (motiváció, érdeklődés képességek, adottságok feltárása, tudatosítása) Motivációt, érdeklődést felmérő tesztek kitöltése, értékelése, csoportos megbeszélése	kommunikációs gyakorlatok internetes tesztek kitöltése Gondolattérkép Motivációt, érdeklődést felmérő tesztek
Gazdasági és pénzügyi nevelés	3 óra	Egyéni gazdálkodás A családi gazdálkodás alapjai	Lehetséges bevételi források: hulladékgyűjtés, diákmunka, stb. Média használata az információszerzésben Pénzügyi alapfogalmak: bruttó, nettó jövedelem, nyugdíjjárulék, egészségügyi hozzájárulás, szja, lakhatási költségek, étkezés, ruházkodás, szórakozás.	Csoportmunka gyűjtőmunka
Médiatu-datosságra nevelés	3 óra	A médiatartalmak és a valóság összefüggése	Mindennapi elfoglaltságaink és a média. A média fogalma. Média műfajok, jellegzetességek a valóság tükrében. Hírek és álhírek. Művészet és média.	Ötletbörze, Helyzetgyakorlat, Csoportmunka, Irányított beszélgetés Gyűjtőmunka, Szemléltetés, kutatás (projektmunka)
Összesen	37 óra			

13.3. 10. évfolyam

Tematikai egység	Órakeret	Téma	Ismeretek, tartalom	Módszerek, tevékenységek
A tanulás tanítása	4 óra	Tanulási önismeret Mennyit jutottunk előre egy év alatt? A gondolkodás fejlesztése. Tanulás és gondolkodás. A gondolkodás tanulása.	Az emberi gondolkodás sajátosságai. Problématudat. Kérdezési technikák. A problémamegoldó gondolkodás fázisai és technikái. Gondolkodási szokások. A gondolkodás magatartás és	Fogalmak meghatározása, definícióalkotás Tanulói kiselőadások, problémamegoldó, fogalomalkotó és a kreatív

		Eltérő gondolkodási utak. Információhordozók és dokumentumfajták felhasználása a gyakorlatban. A különböző dokumentumfajták szerepe a szaktárgyi ismeretszerzésben, valamint a köznapi élet egyéb területein. Más nagyobb könyvtárak meglátogatása, ismerkedés a könyvtári rendszerrel.	viszonyformáló perspektívái. A gondolkodás kultúrája, a gondolkodás legfontosabb irányai. Alkotó gondolkodás Tankönyv, szakkönyv, sajtótermékek, audiovizuális dokumentumok, digitális adathordozók, Internet stb.	gondolkodást segítő gyakorlatok. Gondolkodási játékok. Az információfeldolgozás fázisainak (anyaggyűjtés, rendszerezés, értékelés, közlés) technikáinak (irodalomjegyzék, jegyzetelés, cédulázás, vázlat) módszereinek és etikai szabályainak elsajátítása a gyakorlatban Tanulói kiselőadás, beszélgetés Prezentáció készítése Könyvtárlátogatás
Az erkölcsi nevelés	3 óra	Ökoszociális piacgazdaság erkölcsi kérdései Politikai erkölcs. Jogállam-demokrácia erkölcsi problémái	Globalizáció Makro-és mikrokörnyezeti tudat Ökológiai ismeretek Gazdasági racionalitás Korrupció Tisztelet és tisztesség Igazságos elosztás Társadalmi jólét Társadalmi osztályok viszonya Társadalmi felelősség Kollektivitás fogalmainak kooperációs munkában történő feldolgozása Lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelősségének kérdése.	Disputa Diskurzus Gyűjtőmunka Projektmunka Szerepgyakorlatok drámapedagógiai eszközökkel
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	3 óra	közösséghez tartozás, hazaszeretet nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene nemzetünk kapcsolódása Európához	„Kitáruul a világ!” – hazánk az Unióban. A világörökség pécsi helyszínei. Csatlakozás az aktuális városi kulturális rendezvényekhez. Nemzeti hagyományaink, kulturális örökségünk ismerete, ápolása. Szekszárd és a megye művészi élete, városunk híres szülöttei (tudósok, művészek, történelmi személyiségek, sportolók stb. bemutatása).	egyéni felkészülés, gyűjtőmunka, rendszerezés prezentáció készítés tanulói önértékelés városismereti séta városismereti teszt megoldása táncbázis múzeumlátogatás, műelemzés irányított beszélgetés szituációs-, drámajáték

				interaktív játék, vetélkedő újságszerkesztés kiselőadás beszélgetőkör
Állampol- gárságra, demokráci- ára nevelés	4 óra	A felelős állampolgári magatartás jelentősége	Magánérdek, közérdek (társadalmi normák, beilleszkedés, autonómia) „Gazdag szegények- szegény gazdagok” Az egyén a kollégiumi közösségben. Kapcsolatfejlesztő gyakorlatok.	irányított beszélgetés szerepjáték életrajz megbeszélés „Gazdagságkincsestár” vita
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	3 óra	Kapcsolatfejlesztés	Az emberi megnyilvánulások értelmezése és elemzése: - Viselkedés társas környezetben A társismerés automatizmusa: együttműködés, bizalom, tolerancia, empátia, segítségnyújtás; konfliktus, féltékenység, közöny, hálátlanság	Irányított beszélgetés - Vita - Többen ugyanarról - Szerepjáték - Közös szövegfeldolgozás.
A családi életre nevelés	3 óra	Én és a család Barátság, szeretet, szerelem szerepe az ember életében, társismeret, felkészülés a családi életre Konfliktusok a családon belül A családon belüli szerepek Konfliktuskezelési technikák	Barátság, szeretet, szerelem fogalma, értelmezése Kapcsolatok teremtése Életervek, életcélok A kapcsolatépítés harmóniája Generációs konfliktusok, testvérek közötti rivalizálás, női és férfi szerepek	irányított beszélgetés motiválás szituációs játék csoportmunka
Testi és lelki egészségre nevelés	3 óra	Testi és lelki egészségre nevelés	Szűrővizsgálatok szerepe és fontossága. Személyes higiénia. Egészségkárosító anyagok a környezetünkben. Környezetkímélő alternatív módszerek és anyagok a háztartásban. Önvizsgálat, önmegfigyelés. Relaxációs technikák megismerése.	Tapasztalatgyűjtés- és csere Csoportmunka Gondolattérkép Megbeszélés Reklámalelemzés Meditáció Sport, tánc, aerobik
Felelősség- vállalás másokért, önkéntes- ség	3 óra	Társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás Önkéntes feladatvállalás másokért	társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás, vállalati felelősségvállalás Kollégiumért, településért végzett önkéntes munka lehetősége és jelentősége	Gyűjtőmunka Az önkéntes munkalehetőségek felkutatása és felajánlása pl. - „Adni jó”: Cipődoboz összeállítása a rászorulóknak - környezet tisztántartásáért végzett munka - tanulási segítség felajánlása

Fenntart-hatóság, környezet-tudatosság	4 óra	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Környezeti felelősségünk. A környezettudatos fogyasztói magatartás. A termékek életútja. Hulladékgazdálkodás. „Hulla-, hulla-, hulladék” A település környékének különleges természeti értékeiből fölkészült tanulók beszámolnak gyűjtésük eredményéről. A természetvédelem feladatai, szervezeti egységei.	Frontális munka, csoportmunka, kooperatív tanulás, csoportszóforgó, játék, beszélgetőkör gyűjtőmunka
Pályaorien-táció	3 óra	Továbbtanulási lehetőségek Tevékenységek és szakmák bemutatása.	Tájékozódás a pályaismeret dokumentumaiban, ismeretforrásaiban Az egész életen át tartó tanulás	beszélgetés interjú gyűjtőmunka
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2 óra	A gazdaság Első lépések a munka világában: diákmunka	Szükségletek – javak, erőforrások termelés szűkebb és tágabb értelmezése Munkavállalás kockázatai, okmányai és azok beszerzése.	Előadás, beszélgetés, közös elemzés Adatgyűjtés, csoportmunka
Médiatu-datosságra nevelés	2 óra	A reklám és a fogyasztás összefüggése	Mi a reklám? A reklám eszközei, reklámozási technikák, a célcsoport és az üzenet fogalma, szándék és értelmezés (alkotó és befogadó). A reklám szerepe, hatása.	Régi reklámfilmek és mai reklámok megtekintése, Beszélgetés, Jellegzetességek megfigyelése Csoportmunka
Összesen	37 óra			

13.4. 11. évfolyam

Tematikai egység	Órakeret	Téma	Ismeretek, tartalom	Módszerek, tevékenységek
A tanulás tanítása	3 óra	Kommunikációs zavarok és leküzdésük a személyközi kapcsolatokban, és a csoportközi életben Kommunikációs zavarok keletkezése és feloldása Tanulási önismeret Mennyit jutottunk előre egy év alatt?	Kommunikációs zavarok megjelenési formái, típusai. Kommunikációs zavarok keletkezésének háttere. Kódolási és dekódolási nehézségek a kommunikáció során Metakommunikáció. Testi-lelki egyensúly, a lámpaláz leküzdése; időbeosztás; egyéni elmélyülés,	Előadás, tanulói előadások, szituációs gyakorlatok, vita Könyvtárhasználat Szituációs gyakorlatok Prezentáció készítése Tanulásmódszertani teszt kitöltése

		Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése, önértékelés	témavázlat	
Az erkölcsi nevelés	4 óra	Tudományos és technikai felfedezések erkölcsi dilemmái Rasszizmus-kollektív büntetés erkölcsi problémája. Kisebbség a társadalomban. Fogyatékoság.	Gazdasági racionalitás Internet használat erkölcsi kérdései Gépek-ember problematikája (Atombomba) erkölcsi felelősség morális helytállás Kisebbségek társadalmi helyzete Empátia Segítőkészség Sztereotípiák Liberalizmus-konzervativizmus	Disputa Diskurzus Gyűjtőmunka Projektmunka Filmvetítés Vita Irányított beszélgetés
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	4 óra	közösséghez tartozás, hazaszeretet nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene nemzetünk kapcsolódása Európához	A határainkon kívül élő magyarság helyzete. Aktuális kérdések. A kisebbségi jogok érvényesülése. A magyarság helyzete az Unióban. Az Unió története, jogosítványaink.	projektmunka prezentáció készítés filmvetítés forráselemzés ötletbörze, elmetérkép irányított beszélgetés szituációs-, drámajáték szóforgó vita interaktív játék, vetélkedő újságszerkesztés kiselőadás
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	4 óra	A demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása Cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	Szociális készségek (empátia, kooperáció) „Csak a törvény a tiszta beszéd” – szabály-alkotás, normakövetés Én és a közösség: ahogy látnak engem Az értékelés kultúrája, konfliktusok és technikák ismerete	elemző témafeldolgozás projekt módszer gyűjtőmunka az interneten szituációs játék kommunikációs és kapcsolatépítő fejlesztő gyakorlatok szituációs játék drámajáték történetpiramis

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	3 óra	Az énkép énídeál távolsága	Az énkép, én ideál jellemzői. A játékok és a kérdőíves felmérés alapján az énkép, én ideál feltérképezése.	Kérdőív: Az én erő mérése Szituációs játékok: Szívesen lennék, Soha nem lennék, Híres leszek, projekt munka, kooperációs munkaforma.
A családi életre nevelés	3 óra	Én és a család A családi életre felkészítés, nemi szerepek, partnerkapcsolatok Szenvedélybetegségek hatása a család életére	Kulturált szexuális magatartás értelmezése, harmónia a párkapcsolatban A serdülőkori személyiség változásai a társas kapcsolatban, az értékalapú választás fontossága Drogok, alkohol, szerencsejáték függőségének hatásai a család mindennapi működésére	irányított beszélgetés problémafelvetés, vita, értékcsokor helyzetgyakorlat szituációs játék elemzése
Testi és lelki egészségre nevelés	3 óra	Testi és lelki egészségre nevelés	„Ami a testünkre hat” Konfliktushelyzetek felismerése és kezelése. Módszerek. Érdekegyeztetés- és érvényesítés. Empátia. Drogok, alkohol, szerencsejáték	Helyzetelemzés Figyelmezés Szerepjáték Vitatechnika Mediáció gyakorlása
Felelősség-vállalás másokért, önkéntesség	4 óra	Összetartozás és együttérzés Önkéntes feladatvállalás másokért	Kollégiumért, településért végzett önkéntes munka lehetősége és jelentősége Beteg-idős emberek élethelyzetének megismerése, segítségi lehetőségek megtalálása	tanulási segítség (tartósan kórházban lévő beteg gyerekek vagy iskolatársak számára), -9.-es kollégisták segítése a kollégiumi beilleszkedésének segítése -kollégiumi környezet tisztántartása - szelektív szemét gyűjtés Intézménylátogatás: idősek otthona/ fogyatékkal élők ellátó intézmények
Fenntarthatóság, környezettudatosság	3 óra	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Vajon milyen lesz a világ jövője? Globális forgatókönyvek. „Csak ne az én kertembe...” A felelősségek rendszere és a környezetetika.	Csoportmunka, plakátkészítés, döntéshozatal Egyéni munka, páros szóforgó, ötletbörze
Pályaorientáció	2 óra	Tevékenységek és szakmák bemutatása.	Az egész életen át tartó tanulás	beszélgetés interjú teszt szituációs gyakorlatok
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2 óra	A gazdaság szereplői A háztartás fogalma és gazdasági funkciói	A szükségletek (fogyasztói igények) Az áruk hasznossága és ára hasznosság elméletek kereslet ár rugalmassága paradox árhatások	Előadás, beszélgetés, közös elemzés

		A vállalkozás Közteherviselés, adózás	A fogyasztó pénzjövedelme, kereslet A vállalkozás alapvető jellemzői és szereplői, belső célrendszere és külső feltételrendszere adózás	
Médiatu- datosságra nevelés	2 óra	A számítógép, az internetfüggőség veszélyei	Szenvedély és függőség Mitől függök? Áldás vagy átok?	Szakértői mozaik Érvelés, hajlított véleményvonal, vita
Összesen	37 óra			

13.5. 12. évfolyam

Tematikai egység	Órakeret	Téma	Ismeretek, tartalom	Módszerek, tevékenységek
A tanulás tanítása	4 óra	Út az érettségihez Az érettségire való felkészülés éves időbeosztásának terve A meggyőző kommunikáció jellemzői Felkészülés az érettségire, felvételi vizsgákra – a könyvtár adta lehetőségek: érettségire, felvételire felkészítő könyvek, CD-ROMok, nyelvi CD-k használata. Általános elvek	Testi-lelki egyensúly, a lámpaláz leküzdése; Időbeosztás; egyéni elmélyülés A stressz-helyzet pozitív kiaknázásának technikái A szakmai és érettségi vizsgák főbb szabályai, követelményei, a szakmai vizsgákra, az érettségire való felkészülés módszerei. A felsőoktatási felvételi eljárás szabályai, követelményei, a felkészülés módszerei. Önéletrajz.	Szituációs gyakorlatok vita Prezentáció készítése Excel táblázat készítése az éves feladatokról A követelmények megismerése, a módszerek (tételvázlat, tételkifejtés, teszt- és esszéfeladatok, szóbeli feleletek stb.) gyakorlása valóság közeli szituációkban Önéletrajz írása továbbtanulás, munkavállalás esetére. Könyvtárhasználat
Az erkölcsi nevelés	3 óra	Nemek, homoszexualitás, transzszexualitás, a társadalomban. Örökbefogadás erkölcsi kérdése Egészségügyi etikai problémák.	Tolerancia Empátia Egyenlőség Igazságosság Sztereotípiák. Az ember mint értékelő és erkölcsi lény. Abortusz Eutanázia Szervátültetés Mesterséges megtermékenyítés Klónozás Állatkísérletek fogalmainak feldolgozása, véleményezése	Disputa Diskurzus Irányított beszélgetés.

			Erkölcsei értékek és az erkölcsi érzék kialakítása	
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	3 óra	közösséghez tartozás, hazaszeretet, nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene, nemzetünk kapcsolódása Európához	Nemzeti és nemzetiségi hagyományok ápolása - a népi kultúra továbbélése napjainkban.	forráselemzés tablókészítés projektmunka beszélgetőkör
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2 óra	Cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	Civil kezdeményezések.	Információs kártyák, szituációs játékok, Internet
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	3 óra	Egyén és társadalom	Egymás mellett élő erkölcsi felfogások - Idősek és fiatalok – Generációs ellentétek - A konfliktus. A konfliktusmegoldás - Szubkultúrák, előítélet, másság	Vita - Kagylómódszer - Csoportmunka: közös szövegfeldolgozás - Szerepjáték - Páros interjú
A családi életre nevelés	3 óra	Családi életre felkészítés, felkészülés a felnőtt szerepekre, az ideális család Távolságok a családban	A családi élet szervezése, a családi rend, konfliktusok és azok megoldási módjai Nemi erkölcs, hűség, felelősség, megbízhatóság Külföldi munkavállalás, tanulás okán „szétszakított családok” előnyei és hátrányai	helyzetgyakorlat szituációs játék elemzése teszt vita irányított beszélgetés gyűjtött élmény feldolgozása kommunikációs gyakorlatok drámajáték
Testi és lelki egészségre nevelés	3 óra	Testi és lelki egészségre nevelés	Felelősség önmagunkért. Táplálkozási rendellenességek és megelőzésük. Függőségek. Káros személyiségzavarok felismerése. A lelkileg, érzelmileg érett fiatal felnőtt ismerve. Felkészülés a felnőtt szerepekre.	Gondolattérkép Beszélgetés Csoportmunka Tapasztalatcsere
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2 óra	Összetartozás és együttérzés	Az önkéntes munka során megtapasztalt élethelyzetek bemutatása	szituációs helyzetgyakorlatok, - élménybeszámolók -vita

Fenntart- hatóság, környezet- tudatosság	2 óra	Fenntarthatóság, környezettudatosság	A világ jövője – az én jövőm	beszélgetőkör
Pályaorien- táció	2 óra	Továbbtanulási lehetőségek bemutatása A munka világa és jellemzői	Eligazodás a pályaválasztási alapfogalmakban Az álláskeresés technikái: állásinterjú, önéletrajz, motivációs levél	www.felvi.hu Önéletrajz-gyűjtemények beszélgetés
Gazdasági és pénzügyi nevelés	4 óra	A nemzetgazdaság A világgazdaság Álláskeresés	A nemzeti vagyon és az össztermék (GDP, GNP) Az újraelosztás célja és eszközei Globalizáció a gazdaságban Fizetés, nettó, bruttó, adózás	Internetes adatgyűjtés, csoportos feldolgozás
Médiatu- datosságra nevelés	2 óra	Az internethasználatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség	Az „online nyelvezet” Az internet és a demokrácia, a demokrácia felelőssége Internetes etikett és jogsértések	Páros munka, beszélgetőkör Irányított beszélgetés Vitaindítás Internetes gyűjtőmunka, önreflexiók
Összesen	33 óra			

13.6. 13-14. évfolyam

Tematikai egység	Órakeret	Téma	Ismeretek, tartalom	Módszerek, tevékenységek
A tanulás tanítása	3 óra	Az elmúlt év tanulásmódszertani tapasztalatainak áttekintése, önértékelés Képességgondozás: Életrajzi kisesszé készítés mint komplex képességfejlesztő tevékenység Szakvizsga, képesítő vizsga	Alanyválasztás, elővázlat készítése, anyaggyűjtés, rendszerezés, szerkesztés, megírás, felkészülés az előadásra.	Tanulói (egyéni, páros vagy kiscsoportos) projektmunka Önéletrajz írása továbbtanulás, munkavállalás esetére
Az erkölcsi nevelés	3 óra	Önbíráskodás, halálbüntetés. Családon belüli erőszak	Az élet tisztelete Liberalizmus-konzervativizmus Morális döntések, erkölcsi választások.	Disputa Diskurzus Irányított beszélgetés

			Családon belüli szerepek, felelősség etikai kérdései	Filmnézés Szituációs gyakorlat drámapedagógiai eszközökkel
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	3 óra	közösséghez tartozás, hazaszeretet nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene nemzetünk kapcsolódása Európához	Csokoládé c. film megtekintése – az idegenekkel szembeni előítéletek.	egyéni felkészülés, gyűjtőmunka, rendszerezés városismereti séta filmvetítés gondolati háló készítése forráselemzés ötletbörze, elmetérkép irányított beszélgetés vita szakértői mozaik hajlított véleményvonal interaktív játék, vetélkedő
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	3 óra	Cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	Helyünk a társadalomban: amit az ifjú felnőtt állampolgároknak tudni kell Társadalmi szerződés „Tanulj élni jogaiddal, és ne feledd kötelességeid!” Együtt másokért. Szociális érzékenységet fejlesztő közösségi projektek	irányított beszélgetés információgyűjtés szállóigék, közmondások helyzetgyakorlatok szituációs játék tevékeny irányított tanulómunka csoportmunka
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	3 óra	Önbizalom, önérvényesítés Reális énkép, önismeret	Önértékelés vizsgálata, az önérvényesítő magatartás formái, az önbizalom fejlesztése.	Önértékelő kérdőív felvétele, értékelése. Kötetlen beszélgetés.
A családi életre nevelés	3 óra	Felkészülés a családi életvezetésre Alternatív családmodellek Nem hagyományos családi struktúrák	Eljegyzés, együttélés, próbaházasság A házasság célja, az emberi párkapcsolatok jellemzői és feltételei Homoszexuális/ leszbikus kapcsolatok, mozaikcsaládok, nevelőszülők, örökbefogadás stb.	Buda Béla: Párválasztás Paul Hauck: Mitől jó a házasság? kötetlen beszélgetés kérdésszelekció

Testi és lelki egészségre nevelés	3 óra	Testi és lelki egészségre nevelés	Sztereotípiák, előítéletek. Sérült emberek helyzete. Az emberi szükségletek rendszere. Szükségletpiramis.	Csoportmunka Gondolattérkép Szükségletpiramis elemzése Megbeszélés
Felelősség-vállalás másokért, önkéntesség	3 óra	Összetartozás és együttérzés	Az önkéntes munka során megtapasztalt élethelyzetek bemutatása	szituációs helyzetgyakorlatok, élménybeszámolók vita
Fenntarthatóság, környezettudatosság	3 óra	Fenntarthatóság, környezettudatosság	A világ jövője – az én jövőm	beszélgetőkör
Pályaorientáció	3 óra	A munka világa és jellemzői	Az életén át tartó tanulás fontosságának felismerése	
Gazdasági és pénzügyi nevelés	3 óra	Korunk egyensúlyzavarai A munkanélküliség Az infláció Megtakarítások Hitelek	A munka keresletét és kínálatát meghatározó tényezők A munkanélküliségi ráta Az infláció fogalma (értelmezése) fajtái (kúszó, vágató és hiperinfláció), okai, társadalmi-gazdasági hatásai Megtakarítási formák, hitelek	Internetes adatgyűjtés, csoportos feldolgozás, vita Banki tájékoztatók elemzése, internetes kalkulátorok használata
Médiatudatosságra nevelés	2 óra	A média társadalmi szerepe A médiatartalmak és a valóság összefüggése	Az információ hatalom. Az információs társadalom. Az információ modern csatornáit. Az információs társadalom eszköztára	Frontális munka, irányított beszélgetés Szóforgó, gondolati háló Csoportmunka
Összesen	33 óra			

13.7. Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

A tanulás tanítása	- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat. - A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani. - Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
--------------------	--

	- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges - Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.
Az erkölcsi nevelés	- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát. - Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét. - Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága. - Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait. - Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit. - Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében. - Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben. - Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során. - Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat. - Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben. - Életkorának megfelelő választékosan legyen képes a társas kommunikációra. - Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni. - Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.
A családi életre nevelés	- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban. - Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága. - Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.
Testi és lelki egészségre nevelés	- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével. - Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait. - Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód. - Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága. - Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Fenntarthatóság, környezettudatosság	- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket. - Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. - Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat. - Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat. - Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett. - Válgék erkölcsi alapelvét a természet tisztelete, környezete megbecsülése.
Pályaorientáció	- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit. - Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit. - Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban. - Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat. - Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust. - Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. - Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.
Gazdasági és pénzügyi nevelés	- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait. - Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit. - Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit. - Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze. - Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.
Médiatudatosságra nevelés	- Alakuljon ki a mérlegelő gondolkodás a médiatartalmak megválasztásához. - Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására. - Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra. - Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket. - Ismerje meg a közösségi tartalmak etikusa, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait. - Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

14. A TANULÓK FEJLESZTÉSÉNEK TERÜLETEI

14.1. Tanulásirányítás, tanulásszervezés

A kötelező foglalkozásokon, melyeket pedagógus irányításával – csoportos és egyéni formában – szervezünk, a tanuló köteles részt venni, távolmaradása igazolatlan hiányzásnak minősül. Tanulási idő – a naponkénti tanulószobai (egyéni) felkészülés intervalluma, melyen a tanuló heti 13 órában köteles részt venni (tanórai foglalkozás: 12 óra/hét, tematikus csoportfoglalkozás: 1 óra/hét).

Kötelező a kollégistának további heti 1 órában közösségi szintű csoportvezetői foglalkozásokon, illetve heti 1 órában a kollégium által biztosított és a kínálatból általa választott szabadidős foglalkozásokon részt vennie.

A tanulásra szánt idő hatékonyabbá tétele és az eredményes felkészülés érdekében feladataink:

- A tanulás rendjének, a tanulási idő védelmének, intenzív felhasználásának biztosítása (időpontok betartása, távolmaradások, más irányú elfoglaltságok kiiktatása).
- Nevelőtanári döntés alapján a tanulószobai csoportos, illetve egyéni felkészülés differenciált kijelölése a tanulók tanulmányi eredménye alapján, amit havonta egyszer (a hónap utolsó hetében) felülvizsgálunk. Az előkészítő csoport számára egész tanévben, a 9. évfolyamosok számára az első félévben kötelező a tanulószobai foglalkozás látogatása tanulmányi eredménytől függetlenül.
- A tanulásban lemaradtak felzárkóztatása, az elmarasztalt tanulók számának csökkentése.
- Tudatosítjuk, hogy az ismeretek elsajátítása igényként fogalmazódjon meg, váljon az életprogram szerves részévé, segítjük a tanulási motívumok (érdeklődés, tudásvágy) kialakulását
- Bemutatjuk az eredményes tanulási módszereket és lehetőséget biztosítunk azok elsajátítására, a megismerési, gondolkodási képességek fejlesztésére (szövegelemzés, szövegértés, tanulási technikák).
- Igényként fogalmazzuk meg, hogy diákjaink idejüket, erejüket jól be tudják osztani, fontossági sorrendet tudjanak felállítani tevékenységeik és a tanulnivalók között.
- A gyengébb, segítségre rászoruló diákok felkészülését tanulópárok kialakulásával, csoportmunkával és egyéni segítségnyújtással támogatjuk.

A tanulók kreatív tevékenységére épülő új tanulásszervezési eljárásokat vezettünk be intézményünkben, tanévente min. egy-egy kulcstéma feldolgozására kerül sor projekt és témahét keretein belül. Célunk, hogy a diákok érdeklődésének, életkorának megfelelő, minél színesebb fejlesztő programpalettát kínáljunk.

14.1.1. A projekt módszer

A projekt módszer, mint cselekvő tanulás áll egy gondosan megválogatott ismeretrendszer feldolgozásának középpontjában, ahol a hangsúly áthelyeződik a különféle feladathelyzetekben való sikeres helytállásra felkészítő, a 21. századi kompetenciákat fejlesztő tanulási helyzetek és tevékenységek megszervezésére, működtetésére.

Célunk, hogy diákjaink eligazodjanak az ismeretek hatalmasra nőtt áradatában, kezelni tudják az ismeretforrásokat, meg tudják szerezni azokat az információkat, amelyekre aktuálisan szükségük van. Tudásukat szokatlan helyzetekben is jól tudják mozgósítani a sikeres megoldáshoz és legyenek képesek – szükség szerint – a társaikkal való együttműködésre is.

A projekt-folyamatot illetően négy cselekvési fázist különböztethetünk meg: *célmeghatározás, témaválasztás, tervezés (tartalom, munkaszervezés), kivitelezés, értékelési stratégia kidolgozása.*

A projekt módszer hatása az intézmény működésére

A projekt módszer elősegíti, hogy a kollégium a nevelés helyi rendszerévé váljon, mert egy adott intézmény tanulóinak és tanárainak közös tervezéséből és elhatározásából jön létre. Gyakran azt a környezetet vonja be egy komplex feladat tartományába, ahol a projekt bevezetése és kivitelezése során kapcsolattartó környezetükhöz (települési viszonyaikhoz, személyi és tárgyi feltételeikhez) kell igazodniuk. A projekt módszer demokratizálja a tradicionális tanár-diák viszonyrendszert, mert a projekt a tanárok és diákok közös munkája, amelyben az eleve elrendelt hierarchikus viszonyokat a munka diktálta kooperatív viszonyok váltják fel.

A projekt módszer teret biztosít eltérő szintű és irányú képességeknek. Sokoldalú tevékenységeket kínál, amelyek közül ki-kí érdeklődése és képességei szerint választhat. A diákok azonos esélyeit biztosítja a különböző képességek felszínre hozásával, mert a kognitív képességek mellett más jellegűek (kézműves, szervezési, művészi, sport) is egyenrangú helyet kapnak.

A projektmódszer nyitottá teszi az oktatási intézményt, mert tevékenysége túlmutat az iskola falain, az iskola társadalmi környezetét is bevonja a megismerés folyamatába.

14.1.2. A témahét

A témahét során a diákok

- három-öt napon, esetleg hosszabb időkeretben
- kollégiumi, illetve kollégiumon kívüli helyszíneken,
- rugalmas időkeretek között,
- változatos tevékenységtípusok
- és sokszínű módszertani eszközök segítségével, a hagyományostól eltérő csoportalkotási lehetőségekkel dolgoznak fel egy konkrét témakört.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha

- kialakul és növekszik a munka során a személyes érintettségéből adódó motiváltság,
- kölcsönösen pozitív irányba változik a diák-tanár viszony,
- növekszik az önbizalom, magabiztosság, amely újabb cselekvésre ösztönöz,
- csökkennek a magatartási anomáliák,
- fejlődik a cselekvő- és szervezőképesség és az önálló ismeretszerzés képessége,
- az azonos cél elérésének tudata biztosítja a magas fokú szocializációt,
- a csoportmunkák során erősödik az egymásra figyelés, az esetleg periférián lévő tanulók is bekapcsolódhatnak a közös tevékenységbe (IPR alkalmazása).

14.2. Hátrányos helyzetű tanulónak szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük terve

A kollégium tevékenysége a hátrányok kiegyenlítését és az esélyteremtést is szolgálja. Hátránykompenzációban kell részesíteni minden olyan fiataalt, akit környezete – család, iskola, élethelyzete – valamilyen módon hátrányos helyzetbe hoz, és önértékből képtelen továbblépni, problémáit megoldani. A hátránykompenzációs tevékenység a kollégiumi gyakorlatban elsősorban a hátrányos helyzetű tanulók segítségét jelenti, az alapja a fiatal hozott kultúrája, értékei, képességei.

Hátránytípusok a kollégiumban

- szociális hátrányok (létfenntartási zavarok, rossz lakókörülmények, stb.),
- iskolai pályafutást, az egyéni boldogulását alapvetően meghatározó hátrányok, (egyéni adottságok, motiváció hiány),
- a nem megfelelően működő családi nevelésből adódó hátrányok, (szülők alacsony iskolai végzettsége, szeretethiány, sérült szerkezetű család, deviáns szülői minta),
- családon kívüli környezetből eredő, hátrányos helyzet, (negatív baráti környezet, deviáns hatások),

- képezhetőségi, tanulási zavarok, SNI (organikus eredetű zavarok, nem organikus eredetű zavarok, etnikai és kisebbségi okokból fakadó hátrányok).

A hátránykompenzáció céljai:

- A tanuló környezetének kedvező alakítása, minőségének javítása – „indulási” hátrányok csökkentése.
- A tudás- és kultúráközvetítéssel növelni a diákok esélyeit (ismeretek pótlása, személyiségfejlődés).
- A tanulók érdekei érvényesülésének segítése (jogok érvényesülése, képességek kibontakoztatása, megfelelő életpályára állítása).
- A tanuló befogadó-készségének, motivációjának fejlesztése. (hatékonyabb iskolai tanulás, önművelés, folyamatos tanulásra való ösztönzés).

A segítő tevékenység formái:

- tanári tájékozódás a tanulók szociális helyzetéről, életviteléről, szokásairól, (információkérés szülőktől, hozzátartozóktól),
- szülők, családok életvezetési, nevelési gondjainak megismerése, közös megoldás keresése,
- információk gyűjtése a tanulók megnyilvánulása alapján (közös programok, feladatok, viselkedés),
- az egyéni képességekhez igazodó tanulás támogatása,
- személyes beszélgetések,
- felzárkóztató foglalkozások, képességek fejlesztése,
- pályaorientációs tevékenység,
- továbbtanulás támogatása, irányítása, segítése,
- szoros kapcsolat a csoportvezető tanár, mentor-tanár, pszichológus, iskolai osztályfőnökök között,
- az iskolai hiányzások figyelemmel kísérése,
- szabadidős foglalkozásokon való folyamatos részvételre ösztönzés, kulturális hátrányok enyhítése,
- egészségvédelmi előadások szervezése, (életkoronként más-más témákból: serdülőkori problémák, egészségügyi szokások, szexuális felvilágosítás, szenvedélybetegségek, drogok, stb.)
- kollégiumon belüli támogatási lehetőségek, (pályázatokon nyert kulturális programokon való részvétel),
- kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal, a hátrányt szenvedő tanulók lakóhelye szerinti polgármesteri hivatalokkal támogatás nyújtása érdekében,
- mentálhigiénés támogatás.

Differenciáló pedagógiai módszerek alkalmazása, egyéni fejlesztés

A kollégiumunkban megvalósuló TÁMOP-3.3.8-12/2 „Az I. Béla Gimnázium szervezeti egységeinek esélyegyenlőségi alapú fejlesztése” projekt célja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai előrehaladásához, sikerességéhez szükséges tanári kompetenciák fejlesztése és esélyegyenlőségi programok szervezése, külső partnerek, szülők bevonásával, egyéni fejlesztési tervekkel, iskolai átmenetet támogató programokkal, jó gyakorlatok adaptálásával, új pedagógiai módszerek alkalmazásával, hátránykompenzáció. A differenciálás szemléletével, amely természetesnek veszi a tanulók különbségeit, a differenciáló pedagógiai módszerek alkalmazásával, ehhez megfelelő tanulásszervezéssel biztosítani kell az egyéni fejlődéshez szükséges feltételeket. Cél a tanuló egyéni sajátosságaihoz igazodó fejlesztés, az egyéni bánásmód biztosítása. A differenciálást adaptív módszerek, munkaformák, eszközök alkalmazásával valósítják meg a pedagógusok, ez szolgálhatja a felzárkóztatást és a tehetséggondozást is.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztése:

A projektbe bevont halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében mérést követően egyéni fejlesztést végzünk. A felmérés a kognitív és mentális készségeket méri. Az összegyűjtött információk elemzését követően a problémákat beazonosítjuk, azokhoz megoldásához feladatokat, módszereket, eszközöket rendelünk. Egyéni fejlesztési tervet állítunk össze 3 hónapos időtartamra, ebben két-három, a prioritási sor elején álló, kompenzálni kívánt hátrányt rögzítünk. Az eltelt időszakot követően felmérjük a fejlesztés eredményét, amelyből vagy megerősítést kapunk a helyes irányra vagy módosítanunk kell a stratégián. Ha a tanuló eléri a csoportátlagot a fejlesztett szegmensből, akkor másik területen folytatódik a hátránykompenzáció, a mentorálás. A szülőket/gondviselőket a folyamatba bevonjuk, hozzájárulásukat, támogatásukat kérjük a fejlesztéshez.

Az alapkészségek fejlesztésére korrekciós pedagógiai tevékenységet alkalmazunk:

- Eszköz-jellegű kompetenciák fejlesztése (pl.: angol, magyar, matematika tárgyakból).
- Szociális kompetencia fejlesztése
- Életpálya építés, kompetenciafejlesztés, pályaaorientáció - oktatási programcsomagok használatával, internetes szolgáltatások igénybevétele a pályaaorientációs kollégiumi foglalkozásokon

Az ismeretek hatékonyabb átadása és elsajátítása céljából alkalmazzuk az új tanulásszervezési eljárásokat:

IPR – alkalmazása (kooperatív-eljárások)

Tevékenységek-központú tanulásszervezés (kooperatív tanulásszervezés, projekt-módszer, témahét)

Kapcsolattartás az iskolával a felzárkóztató foglalkozásokkal kapcsolatban (foglalkozásvezető tanár, csoportvezető).

Segítségnyújtás az önmenedzselési képesség kialakításában, illetve megküzdési- és problémamegoldó stratégiák átadása.

14.3. Tehetségek kiválasztása, tehetséggondozás, tehetségvédelem

Kollégiumunkban a tehetségek felismerése, kibontakoztatása is fontos feladat. Ehhez meg kell ismernünk tanulóinkat, szociokulturális háttérüket, előképzettségüket, érdeklődésüket, igényeiket. A tehetségkutatásnak, tehetséggondozásnak az a célja, hogy objektív és szubjektív módszerekkel feltárjuk a személyiségnek azon elemeit, melyekre építhető a fejlesztés (műveltség, gazdag szókinész, tudományos munka, olvasottság, kreativitás).

A tehetség összetevői:

- átlagon felüli képességek,
- kreativitás,
- feladat-elkötelezettség, (szorgalom) melyre hatással van a család, iskola, és a tanuló kortárs csoportja.

A tehetségnevelés során nem elegendő a képességek fejlesztése, a teljes személyiséget kell fejleszteni. A kollégiumi tanárok nagy gondot fordítanak arra, hogy felismerjék a kollégisták valamilyen területen megnyilvánuló, vagy rejtetten működő – fejlesztésre érdemes képességeit.

Általános fejlesztési feladatok

- A tehetség korai felismerésére megbízható eszközrendszer kiépítése és működtetése.
- Olyan közösségi élet létrehozása, melyben a tehetség felismerése után a tehetséges tanulók teret kapnak különböző szervezett formákban való tevékenységek végzésére (szakkörök).
- A tehetség kibontakoztatásához „ingergazdag” környezetet kell biztosítani, erre a kollégium igen alkalmas (rendszeres szereplési, bemutatkozási lehetőség, produktumok készítése).
- A tanár-diák kapcsolat milyensége meghatározó jellegű, ezért fejlesztendő:
 - a tanuló partnerként való kezelése,
 - önálló ismeretszerzésre való ösztönzése,
 - önálló problémamegoldó képesség kialakítására való ösztönzése,
 - képzeletet „megmozgató” alkotásra serkentő feladatok biztosítása.

A tehetségfejlesztés minden kollégiumi nevelőtanár feladata. (a tanulók megismerése, képességek, készségek felmérése, tájékozódás, feladat-biztosítás) A kollégium kereteket, feltételeket biztosít a tehetségfejlesztésre, (helyiségek, eszközök, tárgyak stb.) a képességfejlesztő szakkörökre (zenei, irodalmi, színjátszó, rajz, csillagászat, sport).

A fejlesztést elősegítő tevékenységek, módszerek:

- A tanulóra való folyamatos „odafigyelés”, érdeklődés, partnerként való kezelése,
- cselekvésre, munkára, játékra bátorítás,
- önálló ismeretszerzésre való ösztönzés,
- önálló problémamegoldásra ösztönzés,
- beszélgetésekbe, vitákba való bevonás,
- építő kritika,
- képzeletfejlesztő, alkotásra serkentő feladatok kitűzése.

A tehetséggondozás formái, színterei:

- **szakköri foglalkozások, ill. egyéb speciális ismereteket fejlesztő foglalkozások** megszervezése, (pl. csillagászat, labdarúgás, művészetek (versmondás, -írás, mozgás-színház, magán-ének, rajz))
- **speciális, igen intenzív felkészítés**, pontosan meghatározott céllal:
 - közszereplés esetén (ún. házi bemutatkozások, estek)
 - tanulócsoporthoz (kiránduláson, városnézésen kiselőadás)
 - kollégiumi szinten (különböző műsorokban való részvétel: karácsony, ballagás, vetélkedők, produkciók, - tanulói alkotásokkal kiállítások)
 - kollégiumon kívüli szereplésre való felkészítés, (pl. szavalóverseny, KI MIT TUD, sportversenyre való felkészítés stb.)

Személyre szóló, - differenciált fejlesztés esetén - az intézmény a tehetségeket támogató külső kapcsolatok megkeresésével lehetőségeket biztosít a speciális ismereteket igénylő diákok kibontakoztatására.

Kapcsolattartás az iskolával a tehetséggondozási folyamatban (foglalkozásvezető tanár, csoportvezető).

Segítséget nyújtani az önmenedzselési képesség kialakításában, illetve megküzdési- és problémamegoldó stratégiák átadása.

14.4. Szociális kompetenciák fejlesztése

Célunk, hogy a szociális kompetenciafejlesztés révén sikeres legyen tanulóink egyén szocializációja, hiszen a fejlett szociális kompetenciákkal rendelkező egyének könnyebben lesznek egy közösség harmonikus életet élő, sikeres tagjai.

Másrészt egy fejlett szociális kompetenciákkal rendelkező, tudatosan együttműködő egyénekből álló közösség maga is könnyebben lesz sikeres. Egy közösség csak akkor sikeres hosszú távon is, ha képes időben reagálni a változásokra és működése fenntartható.

Fontosnak tartjuk az egyénnek azt az érzetét is, hogy ő képes valamire, tehát a belső biztonság és magabiztosság nélkülözhetetlen összetevője e kompetenciának.

Intézményünk pedagógusainak **feladata**, hogy tartalmas és rendszeres együttműködés során segítse a tanulók személyiségfejlődését, az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatását, a fiatalok testi, lelki, szociális fejlődését az életkori sajátosságok és egyéni adottságok figyelembevételével. Hiszen diákjaink érzékenyek minden őket érő érzelmi és mentális hatásra. E hatások feldolgozásában a család helyett vagy mellett a kollégiumi közösség nyújt segítséget.

A fejlesztés megvalósítása:

Intézményünkben a **tematikus csoportfoglalkozás** mellett új tartalmi elemként szerepel a **kompetenciafejlesztő foglalkozás** moduláris oktatás keretében.

A csoportfoglalkozások témakörök szerinti éves óraszámát évfolyamonként a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja szabályozza.

Az idegen nyelvi, szövegértés, matematika és életpálya-építés dimenziókon kívül **szociális kompetenciafejlesztést végzünk** 9. AJKP előkészítő és 10. évfolyamon heti egy tanórán **toleranciára nevelés témakörben**.

A fejlesztés **további színterei**:

- Tanulói projekt
- Témahét
- Kirándulás,
- Gólyatábor
- Diákönkormányzat
- Szakkörök, önképző körök
- egyéb programok (színházlátogatás, kirándulások)

Kollégiumunk ezen **kompetenciák fejlesztését** úgy segíti,

- hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységeket szervez, amelyek által a tanulók ismeretei bővülnek, képességeik gyarapodnak, attitűdjeik pozitív irányba formálódnak. Az **önismeretre, a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére**, az egyénileg hatékony tanulási módszerek elsajátítására, az egészséges életvitel kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett **felelősségre** nevelnek.
- Másrészt a kollégiumi foglalkozások lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók a tantárgyközi területekről is ismereteket és képességeket szerezzenek, élményekben részesüljenek. Olyan kompetenciákat is fejlesztünk, melyek révén a tanulóban kialakul az **alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség**.
- A tanulóban a pszichés történéseket tudatosítjuk, elősegítjük önmaguk mélyebb megismerésével az alkalmazkodást, **beilleszkedést**, saját helyük felismerését szűkebb és tágabb környezetükbe. Emellett felkészítjük az **önbizalom, az önértékelés** megalapozására.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha a kollégista tanuló:

- Ismeri az emberi tulajdonságokat, tudja mérlegelni, elemezni döntéseit.
- Képes bemutatni néhány fontosabb vállalt, illetve elutasított erkölcsi felfogást, valamint tud érvelni ellenük vagy mellettük.
- Ismeri az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat és erényeket.
- Tudatában van a gondosan kiválasztott és mély kapcsolatok értékének.
- Képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére.
- Képes a másik ember, másik embercsoport személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására.
- Törekszik a felelősségteljes nemi magatartás kialakítására, megőrzésére.
- Tud érvelni saját meggyőződése mellett, képes mások meggyőződését tiszteletben tartani.

A hatékony kompetenciafejlesztéshez felhasznált interaktív, részvételen, személyes tapasztalatokon, saját élményen alapuló **módszereink, tanulásszervezési eljárásaink**:

- Beszélgető kör
- Csoportmunka
- Kooperatív tanulás
- Szerepjáték
- Drámajáték
- Vita
- Résztvevő megfigyelés
- Projekt

A tanári információközlés klasszikus fajtái is helyet kapnak ugyan a módszerek között, de semmiképpen nem kerülhetnek túlsúlyba.

Ezek:

- Előadás
- Magyarázat
- Megbeszélés, beszélgetés
- Szemléltetés, kísérlet

A foglalkozásokon, tanórákon olyan helyzeteket teremtünk, amelyekben különböző szituációk, szerepek megismerése, megélése, eljátszása lehetséges, illetve az interakció és az együttműködés kerül a középpontba. Ezek a módszerek sok tekintetben rokoníthatók egymással és eszköztáruk is több ponton érintkezik. Mindezek mellett pedig kifinomult eszközöket biztosítanak a differenciáláshoz is.

A szemléleti keret, amelyre a módszerek épülnek:

- Személyközpontú, a gyerekek igényeit, személyiségét figyelembe vevő pedagógiai gyakorlat.
- A gyermekek életkorának megfelelő pedagógus-szerep:- támogató, viselkedési mintát nyújtó; facilitáló szerep, partneri viszony.
- Integráció: különböző kultúrákban szocializálódott, valamint sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelése.
- Differenciáló pedagógia - az azonos korú gyerekek különböző érdeklődését, képességeit, fejlettségét figyelembe vevő tananyag mennyiség, feladatok, követelmények és értékelés.
- Egyéni fejlesztés - megfelelő megismerési folyamat után meghatározott fejlesztési időszak teendőinek összeállítása
- Intimitásnak teret adó tevékenységek: például: napindító/napzáró beszélgető kör.
- A tananyag egészben látását elősegítő tanulásszervezési módok alkalmazása:

Projekt módszer: adott témájú együttműködés, előre meghatározott cél, időben behatárolt és kézzelfogható eredménnyel záruló megvalósítása.

Téma nap, témahét: élményszerű, tapasztalati úton való ismeretszerzés, meghatározott témában.

- Komplex művészeti fejlesztés - az alkotás fejlesztő hatásának tudatos alkalmazása, beépítése a tanulási folyamatba.
- Tevékenység központúság, amit az aktív tanulás lehetőségeinek megteremtése jellemez és rendszerint többféle párhuzamos tevékenység lehetőségét kínálja fel ugyanazon célokhoz, illetve tartalmakhoz kapcsolódóan.
- Konzekvensen épít a diákok előzetes tudására, informális és nem formális tanulási helyzetekben megszerzett tapasztalataira.
- A tevékenységrendszer egésze közvetett módon hozzájárul az önművelés igényének, és az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges képességeknek a kialakításához.

14.5. A kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése

Kollégiumunk diákja szeresse szülőföldjét, elbocsátó és befogadó környezetét, hazáját, hazája népeit, annak nemzeti sajátosságait! Tisztelje a nemzetiségi, vallási, származási különbségekből adódó változatosságot! Legyen tudatában annak, hogy identitásának része a nemzeti szimbólumok tisztelete! Legyen befogadó, értse az emberiség globális problémáit! Ismerje fel a jó-rossz, helyes-helytelen, igaz-hamis közötti különbségeket! Legyen jellemzője az őszinteség, egyenesség, nyíltság és a felelősség vállalása! Érezze, hogy családja, a kollégium, az iskola a nemzet közösségéhez tartozik! Legyen büszke a kollégium hagyományaira, értékeire, sikereire! Tudjon eligazodni a művészet, a tudomány különböző területein! Értékelje a tudást, a műveltséget. Tudniuk kell, hogy kik az elődeik, miről nevezetes a hely, mire legyenek büszkék, kinek-minek a hírnevét kell fenntartaniuk, továbbvinniük.

Ezért célunk, hogy:

- tanulóink megismerjék, még jobban megszeressék lakóhelyüket,
- gyűjtőmunkájuk eredményeit a kollégium többi lakójával is megismertessék.

Szervezett tevékenységi formák Szekszárd város helytörténetével, irodalmi- zenei-képzőművészeti értékeinek megismerésével kapcsolatban

- városnézés, vetélkedő,
- Projekt-tevékenység: az előítéletek kezelését szolgáló program, a gyűjtő és feldolgozó munka dokumentálása (faliújság, leporello, kiállítás),
- Szekszárd városi közművelődési intézményei rendezvényeinek, kiállításainak megtekintése.

A kollégiumban szervezhető tevékenységek:

- Előadás vagy látogatás (Babits-ház, Augusz-ház, Mészöly-emplékház) - a megyéhez és a városhoz kötődő, híres művészek, írók, költők, zenészek számára mit jelentett a kötődés, hogyan jelent ez meg műveikben?
- versmondó verseny,
- közös kollégiumi ünnepségek műsorai (pl.: Karácsony, Ballagás).

Egyéb műveltség-területek

- filmklub
- kollégiumi Rádió működtetése
- könyvtárhasználat biztosítása
- internet-hozzáférés biztosítása

Arra törekszünk, hogy minél több diákunk vegyen részt tanulmányi, önképző, szakmai tudást bővítő tevékenységekben, igyekezzen alkotóképességének kibontakoztatására. Kulturáltan viselkedjen, óvja egészségét, fejlessze fizikai képességeit. Tudja beosztani szabadidejét, olvasson, nézzen tartalmas színházi és filmes műveket, látogassa meg Szekszárd Megye Jogú Város Múzeumát.

Legyen tudatában annak, hogy a természet szépségei, a műalkotások ismerete is része az általános műveltségnek. Igényelje az esztétikai élményeket, legyen jellemzője a lelkiismeretesség.

Legyen motivált a tanulásra, ismeretszerzésre, váljon fontossá számára a jó eredmény elérése, tisztességesen végezze munkáját. Legyen reális énképe, higgyen saját magában. Tűrje a konfliktusokat, tudja azokat megoldani. Legyen céltudatos. Legyen képes a demokrácia megteremtésére, működtetésére, tudja önmaga és mások érdekeit megvédeni, ismerje jogait. Legyen jól képzett, konvertálható szaktudással rendelkező, tudjon és merjen kockázatot vállalni.

Munkájában legyen igényes, szorgalmas, kreatív. Legyen mértékletes és takarékos a fogyasztásban.

15. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

- Egészséges fizikai, pszichológiai és társas környezet és egészség összefüggésének elve
- Az egészséges életmód, mint választás elve
- A nemet mondás képességének a kialakítása (drog, alkohol, dohányzás)
- Az egészség, mint érték elve
- Prevenció szemlélet elve
- Ember és természet harmóniájának megteremtésének elve
- Minél kisebb ökológiai lábnyomunk legyen elve
- Környezetért felelős életvitel elősegítése
- Környezettudatosság, önszabályozás tudatosítása
- Megújuló energiák hasznosítása, környezetkímélés elve
- Természetes anyagok használata a környezetért
- Szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás elve

16. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

„Az egészségfejlesztés olyan folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy fokozzák kontrolljukat egészségük felett, illetve javítsák azt. A jóllét állapotának elérése érdekében az egyén

vagy csoport legyen képes azonosítani és megvalósítani célkitűzéseit, kielégíteni szükségleteit és / vagy megváltoztatni környezetét, vagy megküzdeni azzal.” ottawai Charta

Célunk az egészségfejlesztés, testi és a lelki egészség megőrzése, az egészség, mint érték szemléletének erősítése, a harmonikus tanulói személyiség fejlesztése.

Célkitűzéseink alapján az alábbi fő pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- A nevelés és az oktatás egységben történő kezelése.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek. A tanulók személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésükben kell szemlélni.
- A tanulói személyiség(ek) sajátosságainak megfelelő módszerekkel, sokoldalú feltárása.
- A tanuló teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakozására kell törekedni.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres felsőoktatási felvételre.
- Elő kell segíteni az egyéni élethelyzetek szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató feladatokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során csoportos tanítás esetén is figyelni kell az egyéni szükségletekre, a tanulók egyéni képességeinek figyelembevételére, az egyéni igényeknek megfelelő stratégiák alkalmazására.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. Empátia a fiatalok egyéni problémái, konfliktusai iránt, kellő pedagógiai tapasztalattal az élethelyzeteik elemzésének, feldolgozásának a segítése, (egyéni konzultáció, szakemberhez irányítás).
- Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű érésekből fakadnak.

A testi és lelki egészség megőrzése érdekében biztosítjuk az egészséges életritmus (napirend), az egészségügyi ellátottság, a kulturált étkezés, tisztálkodás, testápolás, pihenés feltételeit.

Életvezetési tanácsot adunk a betegség- és baleset-megelőzéshez, az önálló és felelős életvitel kialakításához, megismertetjük az elsősegélynyújtás módszereit.

Családi életre nevelés, öngondoskodásra nevelés, a párkapcsolatok kulturált kialakítása.

Sportprogramokkal ösztönözzük az egészséges életvitelt, népszerűsítjük a versenyképesség, a mentális és fizikai állóképesség fontosságát. Részt veszünk a kollégiumok közötti, a megyei és országos rendezvényeken.

16.1. Az egészséges életmód, az egészségtudatos magatartás kialakításának segítése

A kollégiumi nevelés során nagy hangsúlyt helyezünk az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válására, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítására. Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük a lélek egészségét szolgáló tevékenységi formákat a "boldogságórák" keretein belül. Vállaljuk havi egy boldogságóra megtartását a "Boldog Iskola" programba bevont kollégiumi csoportok tematikus csoportfoglalkozások keretein belül a következő témákkal: boldogságfokozó hála; optimizmus gyakorlása; kapcsolatok ápolása; boldogító jócselekedetek; célok kitűzése és elérése; megküzdési stratégiák; apró örömek élvezete; megbocsátás; testmozgás; fenntartható boldogság.

Célunk a program megvalósításával, hogy növeljük a gyermekek önbecsülését, céltudatosságát, stressztűrő és problémamegoldó képességét, toleranciáját, empátiáját; csökkentjük a tanulói szorongást, ezáltal kiegyensúlyozottabbá válhatnak. Az órákon a tanulók különböző problémamegoldó és boldogságfokozó technikákat sajátítanak el, melyeket felnőttként is tudnak alkalmazni.

Célunk:

- a testi-lelki egészség kialakítására, megőrzésére irányuló szokások kialakítása, gyakoroltatása, megerősítése,
- a tanulás és szabadidő –egyéni szabott- optimális elosztása, annak hatékony kihasználása,
- olyan ismeretek és gyakorlati tevékenységek elsajátítása, amelyek segítik a tanulókat egészségük megőrzésében, a betegségek megelőzésében, az egészségkárosító szokások elkerülésében,
- a napi sportmozgás igényének kialakítása,
- a természet tisztelete, épségének megóvása, a közvetlen környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítása.

A kollégiumi életvezetés kialakításához szervezett tevékenységi formák, módszerek:

- szobarend/tisztaság verseny (sorrend),
- PROJEKT (ötletbörze, gyűjtőmunka dekoráció és díszítések lakókörnyezetünk otthonosabbá tétele érdekében),
- reformtáplálkozás, termékbemutató, kóstoló,
- ismereteket bővítő előadások szervezése (egészségkárosító szokások: dohányzás, alkohol, drog),
- egészségnap szervezése, mentálhigiénés programok,
- tapintatos ellenőrzés,
- higiénés szokások kialakítása (testi higiéné, tiszta ruházat),
- a ruházat mosásának a megtanítása,
- a lakószoba rendjének és tisztaságának a megteremtése (takarítás megtanítása, rendszeresség, ennek ellenőrzése),
- káros szokások kialakulásának a megelőzése,
- prevenciós oktatófilmek, felvilágosító előadások szervezésével járunk hozzá az egészségkárosító szokások (dohányzás, alkohol, drog) kialakulásának megelőzéséhez,

A testi fejlődés biztosítása mindennapi sportmozgással

Minden embernek minden életkorban szüksége van tervszerű mozgásra, rendszeres testedzésre, sportra. Különösen igaz ez ma, hiszen a tanulóifjúság civilizáció okozta mozgásszegény életmódja és a szellemi leterheltség különbségei miatt nem fordít elég gondot az „ép testben, ép lélek” örök érvényű követelményének betartására. Ezért felfogásunk szerint, a sportélet különböző területein végzett testgyakorlás nem egyszerűen a szabadidő helyes eltöltésének eszköze, hanem olyan egészségügyi preventív tevékenység, ami semmi mással nem pótolható.

Ezért nagy hangsúly fektetünk a rendszeres testmozgás fontosságára, a választási lehetőségek bővítésére.

Kollégiumunk mozgásorientált tevékenységének célja:

- a sport eszközeivel az egyén egészségi állapotának javítása, kondíciójának növelése, teljesítőképességének, személyiségének formálása,

- a stressz-hatások levezetése, sikerélmény biztosítása,
- diákjaink felnőtt életének is szerves részévé váljon a mindennapos sporttevékenység,
- a kiemelkedő képességű diákok sportegyesületekbe való irányítása.
- Futás-kocogás: egyéni, ill. kiscsoportos tevékenység, ősszel/tavasszal, szakmai segítségadással gyalogtúra alkalomszerűen.

Tevékenyen veszünk részt a város által szervezett, „akciós” sport-rendezvényeken.

A sportolás helyszínei: a Szekszárdi I. Béla Gimnázium tornaterme, sportpályái, valamint a Pécsi Tudományegyetem tanuszodája.

Naponta tagintézményben hétfőtől csütörtökig 14.00 – 18.00, pénteken 12.00-16.00 között az ápolónőhöz fordulhatnak panaszaikkal a beteg vagy gyengélkedő tanulók. A tanári szobában egészségügyi láda található. Ezek meglétét a kollégium ápolónője rendszeresen ellenőrzi.

16.2. Természeti és környezeti nevelés

A természeti és környezeti nevelés az emberi önzetlenség magasabb fokát kívánja meg; egy olyan egyetemes világlátást, amely túllép az emberi érdekek prioritásán, s az együttélés olyan módját igyekszik megteremteni, amely figyelembe veszi a többi létező – élettelen és élő – érdekeit is, és alkalmazkodni igyekszik azokhoz.

Célunk: a pedagógiai folyamat részeként egy olyan kultúra közvetítése, amely gondolkodásmódja, értékrendje alapján felkészíti a tanulót a fenntartható, környezettel harmonikus életvezetésre.

A nevelés elérhető céljaként létfontosságú feladat, hogy a következő generációknak olyan *perspektívát* adjunk, amely a fenntarthatóság elérését segíti.

A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások megőrzésével egyidejűleg a jövő generációi számára.

E célból össze kell hangolni a környezet-, társadalom-, és emberismeret elemeit, etikai tanításait az ökológiai-természeti ismeretekkel. Feltételezve, hogy a tantárgy centrikus iskolai felkészítés során a tanulók rendelkeznek racionális ismereti elemekkel, a kollégiumi nevelésben a globális ismeretekre, a globális szemlélet formálására összpontosíthatunk.

Mindez egyidejűleg attitűdformálás, szokásalakítás és egy határozott értékrend közvetítése is.

A legtöbbet azzal tehetjük, hogy felhívjuk a fiatalok figyelmét a problémákra és lehetséges megoldási módjaikra. Láttatnunk kell a világ nagyságát és szépségét, és abban reménykednünk, hogy felébresztjük tanítványaink érdeklődését ennek belső összefüggései iránt. Törekedjünk a kollégista pozitív jövőképeinek a kialakítására.

A megvalósításhoz az alábbi tételek szükségesek:

- rendszerszemléletre való nevelés (holisztikus szemléletmód kialakítása),
- a globális válság lényegének megértése,
- a létminőség választásához szükséges értékek megmutatása, viselkedési normák kialakítása,
- a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése,
- ökológiai lábnyomunk meghatározása, indikátorok fejlesztése.

Szervezett tevékenységi formák:

- a Föld Napján egy nagyobb program,
- egyéni feladatok egy-egy lokális probléma azonosítására, kollégium működése és környezetvédelem
- hulladékkezelés, szelektív hulladékgyűjtés megszervezése a kollégiumban,
- igények és szükségletek, környezetbarát termékek, helyes vásárlói szokások kialakítása (pl.: „ne vásárolj nap” betartása).
- Energiatakarékosságra és vízzel való takarékoszágra nevelés,
- természeti nevelés: csillagászati megfigyelések(távoli világok megismerése - Galilei- élmény, távcsöves bolygó- és Holdmegfigyelések, stb.)

17. ÉLETPÁLYA-ÉPÍTÉS KOMPETENCIAFEJLESZTÉS, PÁLYAORIENTÁCIÓ SEGÍTÉSE

Cél: Az életpálya-építésnek, mint bonyolult kompetenciastruktúrának a kifejlesztése a nevelés minden szakaszát és területét érintő pedagógiai feladat, melynek célja, megteremtődjenek azok a feltételek: ismeretek, képességek stb., amelyek alkalmassá teszik a tanulót az egész életén át tartó, tudatos és aktív életpálya-vezetésre. Ideális esetben az élethelyzet-döntések közelében ez az életpálya kép valóságos, így a döntések nem esetleges kényszerként, hanem természetes automatizmusként születnek meg.

A tanulók reális pályaválasztásának elősegítése érdekében elengedhetetlen feladat az egyéni érdeklődésüknek, képességeiknek és továbbtanulási szándékuknak a megismerése és nyomon követése. E feladat ellátására különösen alkalmas a kollégium, mivel méréses módszerek alkalmazásával, szakmailag irányított lehetőségekkel, mint a különböző szakkörök, továbbtanulásra felkészítő programok, pályaaorientációs foglalkozások moduláris oktatás keretében. Életpálya-építés kompetenciafejlesztés keretében a kollégisták elkészítik az egyéni karriertervüket. Internetes szolgáltatásokat veszünk igénybe a pályaaorientációs foglalkozásokon.

Igen jelentős szerepe van a pályaaorientációban a volt kollégistákkal történő kapcsolattartásnak is, hisz a beszélgetések során szinte mindig szóba kerülnek a felsőoktatási intézmények, a munka világának követelményei, vizsgái. Bár a tanulók életpályára való felkészítése nem a középiskolában kezdődik, mégis a **pályaválasztás előkészítése** különösen jelentőséggel bír a kollégisták esetében, hisz pont a pályára való felkészülésük legintenzívebb szakaszát töltik a tanulók családjuktól távol, így a reális pályaválasztásuk érdekében a legtöbb segítséget a kollégiumtól kaphatják.

A pályaaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészítés egyik fontos eleme. Célja, hogy segítse a tanulók kíváncsiságát és lehetséges további iskola- és pályaválasztását az **önismeret**, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet tükrében. Tudatosítani kell a tanulóinkban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Ezért kollégiumunk lehetőségeihez képest átfogó fejlesztést kínál, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációból, esztétikai – művészeti tudatosság, kifejezőképesség, hatékony önálló tanulás és digitális kompetenciák területén.

18. A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE

Értekezletek rendje:

- tanévnyitó és tanévzáró értekeztet,
- félévi nevelési értekeztet a fejlesztő stratégia kidolgozásával,
- szülői értekeztet és fogadóóra az iskolai szülői értekeztetet, fogadóórát megelőző órákban,
- nevelési értekeztet (tanévente legalább egy),
- intézményi szintű vezetői értekeztet,
- naponta nevelői munkamegbeszélés.

Hagyományok rendje:

A kollégium az iskoláktól függetlenül tartja meg rendezvényeit, időpontját hozzáigazítja a tanulók iskolai programjaihoz.

Intézményi szintű rendezvényeink:

- Gólya-bál - 9. évfolyamosaink avatása
- Télapó-buli
- Karácsonyi ünnepség
- Valentin nap
- Farsangi bál
- Nőnap
- költészet napi közös szavalás, verselés
- legalább egy három hetet meghaladó projekt

- legalább egy témahét
- Kollégiumi ballagás
- Gólya-tábor – június második felében
- Diákforum
- AJKP projektek

Ünnepek, megemlékezések:

- az aradi vértanúk emléknapja (október 6.),
- a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai (február 25.),
- a holokauszt áldozatai (április 16.),
- a Nemzeti Összetartozás Napja (június 4.),
- a március 15-ei és az október 23-ai nemzeti ünnepek.

Ünnepeinket kollégiumi vagy csoport-megemlékezés formájában ünnepeljük.

Hagyományaink közé beépítjük minden tanévben a legalább egy három hetet meghaladó projekt és egy témahét megszervezését.

Továbbfejlesztés terve: a 9. és az AJKP 9. előkészítő csoport bevonása a hagyományok ápolásába, a város hagyományaiba való bekapcsolódás (pl. szüreti felvonulás).

19. A KOLLÉGIUMI FELVÉTEL RENDJE, A KOLLÉGIUMI TAGSÁGI VAGY EXTERNÁTUSI JOGVISZONY MEGSZÚNÉSE

A kollégiumi tagsági viszony keletkezése

A kollégium - jogszabályban meghatározott keretek között - állapíthatja meg a tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítésének feltételeit.

Kollégiumi felvétel

1. A tanuló az iskola vagy személyes megkeresés útján vagy közvetlenül kérheti kollégiumi felvételét, valamint externátusi elhelyezését.
A felvételtől a tagintézmény-igazgató egyetértésével az iskola főigazgatója dönt.
2. A gyámhatóság kezdeményezésére a tanulót fel kell venni a kollégiumba.
3. Fel kell venni a kollégiumba azt a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulót, akinek gyermekotthoni elhelyezése nagykorúság miatt szűnt meg.

A 2. és a 3. pont esetében a kollégiumi felvétel, externátusi elhelyezés a tanulói jogviszony fennállásáig szól, egyébként egy tanévre szól.

A kollégiumba felvett tanulók foglalkozásra történő beosztásáról a kollégiumi tagintézmény-igazgató dönt, a kollégiumi nevelőtestület véleményének kikérésével.

Amennyiben az iskolák által megküldött javasolt tanulók közül férőhely hiányában mindenkinek a felvétele nem megoldható, **a felvétel szempontjai:**

- a bejárás nehézségei,
- a megállapítható szociális indok.

Aki az előző tanévben már kollégista volt (felsőéves), a kollégiumban kérheti felvételét a következő tanévre is. A csoportvezető tanár véleménye alapján a felvételtől a tagintézmény-igazgató javaslatára az főigazgató dönt.

Az Arany János Kollégiumi Programjában való részvételre azok a tanulói jogviszonyban álló, a középiskola kilencedik évfolyamára jelentkező tanulók adhatják be pályázatukat, akik a pályázati kiírás feltételrendszerének megfelelnek. Az Arany János Kollégiumi Programban résztvevők kollégiumi felvétele öt évre szól. A képzésben érintett célcsoporthoz tartozó tanulók felkutatása, előkészítésük, az együttműködő középiskolába történő beiskolázása a kollégium feladata. Ezt a munkát szeptember és február hónap között végezzük el. Ebben a tevékenységben szorosan együttműködünk az általános iskolákkal, a számításba jöhető tanulók szüleivel. Az előkészítő – felkészítő munkát követően – a

gimnázium és a kollégium a pályázatokat közösen bírálja el. A felvett tanulók egyúttal kollégiumi elhelyezést is nyernek.

A kollégiumi felvételtől, illetve elutasításról írásban kapnak értesítést a jelentkezők. Az elutasított tanuló vagy gondviselője a főigazgatói döntés ellen felülbírálati kérelmet nyújthat be a Szekszárdi Tankerületi Központ igazgatójának (az iskola címére kell megküldeni) a közléstől számított 15 napon belül.

Externátusi elhelyezés:

Kollégiumunk biztosítja az iskolai tanulmányok folytatásához szükséges - lakhatáson kívüli - feltételeket (felkészítő, felzárkóztató, tehetség kibontakoztató, egyéni törődést biztosító és szabadidős foglalkozások) minden olyan tanulónak, akinek családi körülményei ezt indokolják,

- a) de férőhely hiányában nem kaphat kollégiumi elhelyezést, illetve
- b) Szekszárdon vagy Szekszárd környékén lakik, és lehetősége van arra, hogy a kollégiumi foglalkozásokon való részvétel után 21 óra előtt otthonába érjen szülői felügyelettel vagy anélkül.

Ez az elhelyezési forma az Arany János Kollégiumi Programban résztvevő tanulók évfolyamonként maximum 10 %-nak is megengedett.

Az externátusi elhelyezés esetében

- a kollégistának részt kell vennie a számára kötelezően előírt és a választott kollégiumi foglalkozásokon,
- a kollégium lakhatást nem biztosít. Amennyiben a kollégista részt kíván venni a kollégium olyan rendezvényén, melyen való részvétele után már nem tud lakóhelyére távozni, a kollégium csak abban az esetben tud férőhelyet biztosítani számára, amennyiben még rendelkezik szabad férőhellyel,
- sem a kollégium, sem az Arany János Kollégiumi Program nem vállalja át a kollégista lakhatási költségeit,
- a tanulóval és gondviselőjével a kollégium megállapodást köt arról, hogy
 - a kollégista
 - vállalja az externátusi jogviszonnyal járó kötelezettségeket (foglalkozások látogatása, házirend betartása, rendezvényeken való részvétel, ...),
 - megállapodást ír alá az externátusi elhelyezés szabályainak megismeréséről, betartásáról, illetve betartja az abban szereplő érkezési és távozási időpontot,
 - kollégiumi rendezvényen való részvételét legalább egy héttel hamarabb írásban jeleznie kell a tagintézmény-igazgatónak;
 - a gondviselő:
 - segíti a kollégistát kötelezettségeinek teljesítésében,
 - megállapodást ír alá az externátusi elhelyezés szabályainak megismeréséről, betartásáról, illetve betartatja az abban szereplő érkezési és távozási időpontot,
 - kapcsolatot tart a kollégiumi csoportvezetővel,
 - a kollégista kollégiumi rendezvényen való részvételét legalább egy héttel hamarabb írásban jeleznie kell a **tagintézmény-igazgatónak**;
 - a kollégium:
 - biztosítja az iskolai tanulmányok folytatásához szükséges - lakhatáson kívüli - feltételeket,
- a kollégium nem felelős a kollégistáért a kollégiumból a megállapodásban szereplő érkezés előtt és távozás után.

A tanuló kollégiumi tagsága megszűnése

1. a kollégiumi tagsági vagy externátusi jogviszony megszűnésével, egyébként a tanév végén,
2. a kollégiumból kizáró fegyelmi határozat jogerőre emelkedésével,
3. ha a tanuló kollégiumi tagságát fizetési hátralék miatt a főigazgató - a szülő, nagykorú tanuló esetében a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után - megszünteti, a megszűnés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján,
4. ha a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő a tanuló kollégiumi tagságáról írásban lemond, a nyilatkozatban megjelölt napon,
5. ha a tanulót másik kollégium átvette, az átvétel napján.

20. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉGEK

A nevelőtestület valamennyi tagjának feladata és kötelessége hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában.

Két alapvető feladatot kell ellátnunk, egyrészt megelőzni tanulóink testi, lelki károsodását, másrészt a már bekövetkezett sérüléseket orvosolni, megszüntetni. A két legkényesebb elem munkánk során a prevenció és a korrekció.

Kiemelt feladataink:

- a gyermekvédelmi törvény alapos ismerete, előírásainak betartása,
- a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése,
- megismerjük a tanuló otthoni körülményeit, családi és szociális hátterét, figyelemmel kísérjük az életkörülményekben bekövetkező változásokat, feladatunk a személyiségfejlődésben tapasztalható rendellenességek korai feltárása,
- a problémát előidéző okok megszüntetésére irányuló intézkedések megtétele,
- folyamatos kapcsolattartás a partneriskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel,
- jó kapcsolat kiépítése a helyi önkormányzatok gyermekvédelmi és gyámügyi feladatot ellátó osztályaival.
- Célunk, hogy értelmes alternatívákat kínáljunk számukra a deviáns, destruktív és anyagilag fenntarthatatlan szórakozási formák helyett.
- Minél több ismeretet eljuttatunk hozzájuk a dohányzás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás testi és lelki károsító hatásáról.

21. AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

21.1. Kollégium és a család kapcsolata

A diák a tanítási napokon szüleitől távol van, a kollégiumi közösség pótolja a család közösségét, ezért a kollégiumi nevelés területén nélkülözhetetlen a szülők és a kollégium harmonikus együttműködése. A nevelés a család, a szülő kezéből részben átkerül a kollégiumba (ahol a szülői szerepeket a hét folyamán a csoportvezetők veszik fel), hiszen a tanuló idejének nagy részét az iskola mellett a kollégiumban, a szoba- és csoporttársakkal, csoportvezetőjével körülvéve tölti. Ez a közös nevelés csak akkor lehet eredményes, ha a szülő és a kollégium együttműködik, illetve ebbe a folyamatba mind tevékenyebben bekapcsolódik maga a tanuló is. A kollégiumunkba érkező gyerekek személyiségvonásai a családban alakulnak ki, meghatározza őket a család életmódja, szocializáltsága, szellemi szintje, anyagi helyzete, a szülő és a gyermek közötti érzelmi-lelki kapcsolat. Az így kialakult pozitív hatásokat a kollégiumban meg kell erősíteni, az esetleges negatív nevelési mintákat, szokásokat azonban csak nehezen lehet ellensúlyozni, de az alapvetően kialakult szociális formákat, kötődéseket alakítani, formálni, fejleszteni kell.

A szülőket szükség esetén írásban tájékoztatjuk gyermekük kollégiumi életéről, tanulmányi előmeneteléről. A személyes találkozások érdekében az iskolai szülői értekezletek és fogadóórák előtti órákban a kollégiumi nevelőtanárok fogadóórát tartanak. A szülők - előzetes egyeztetés után - bármikor felkereshetik gyermekük tanárát vagy a tagintézmény-vezetőt. A csoportvezető tanárok tanévenként legalább egy alkalommal, (indokolt esetben többször is) kötelesek írásban értesíteni a szülőket gyermekük kollégiumi magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről. Amennyiben szükséges, találkozót kérnek a szülőtől. A tanév elején minden szülőnek meg kell ismernie a „Egyéni megállapodás a tanuló tanulmányi és egyéb céljairól”, amit aláírásával igazol.

A kollégium ösztönzi a szülőket szülői szervezet létrehozására, és ehhez minden lehetséges segítséget megad.

21.2. A kollégium és a kapcsolódó iskolák együttműködésének, és a kapcsolattartásának formái

A kollégium alapvető célja szerint az oktatási folyamat kiegészítő intézménye, amely lehetővé teszi a távolabb lakó diákok számára is a szabad iskolaválasztás megvalósítását. Intézményünk természetesen ennek a funkciójának maradéktalanul eleget kíván tenni.

Feladatunk a partneriskolákban folyó oktató-nevelő munka segítése, a megszerzett ismeretek megerősítése, kiegészítése. A tanulókról való gondoskodás, a nevelés és oktatás hatékonyabb és eredményesebb, ha a folyamatban résztvevő intézmények szorosan együttműködnek.

Tanulóink nagy része hátrányos helyzetű, érzékelhetően megnövekedtek a társadalmi, szociális, családi és iskolai problémák, amelyek a nevelés szempontjából új kihívást jelentenek a kollégium számára.

A kollégium működése szempontjából kiemelkedő feladat az iskolákkal való konstruktív, naprakész kapcsolattartás, még szorosabb együttműködés, melyben a kollégium és iskola egyenrangú partnerként, azonos alapértékek mentén végzi munkáját. Ez az együttműködés segíti a tanulók beilleszkedését, személyiségfejlődését, tanulmányait, melynek eredménye lesz az iskola sikeres befejezése után a továbbtanulás vagy a munkába állás.

A kapcsolatnak rendszeres információcserén kell alapulnia az egységes pedagógiai hatások érvényesülése érdekében.

A diákoknak érezniük kell a két tantestület közti szoros együttműködést, ami segíti a jelentkező problémák hatékony megoldását, és azt, hogy a tanulásban a gyerekek önmagukhoz képest a lehető legjobban teljesítsenek. A kommunikációt, a rendszeres kapcsolattartást követendő eljárásként célszerű szabályozni, függetlenül attól, hogy az adott osztályba hány tanuló jár.

A partneriskolákon kívül nagyon fontos az általános iskolákkal való kapcsolattartás az Arany János Kollégiumi Program beiskolázási tevékenységében.

22. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI KÉRDÉSEK

22.1. Minőségi munka a kollégiumban

A kollégiumi munka eredményességének legfontosabb fokmérője a partnereink véleménye a kollégium szolgáltatásairól.

A kollégiumban folyó mérési és értékelési feladatok fontosabb területei

- A kollégiumi pedagógusok, vezetők és a szervezet teljesítményének értékelése (országos elvek és adaptált központi elvárásrendszer alapján)
- A partneri mérések, különösen a kollégiumi tanulók, illetve szülők által történő jelzések visszacsatolása.

A partneri méréseket a következő főbb csoportokba lehet sorolni:

kétévente diákok, illetve szülők körében végzett felmérés a kollégiummal kapcsolatos elégedettségéről,

az Arany János Kollégiumi Program keretében végzett felmérés, gólyatábori elégedettségmérés.

- A kollégiumi tanulók nevelésében elért eredmények mérése, értékelése, és az ehhez kapcsolódó visszacsatoló intézkedéseknek (pl. tanulmányi eredmények rendszeres nyomon követése, összkollégiumi és csoportokra lebontott tanulmányi eredményfelmérés).

22.2. A pedagógus és az intézményvezető kollégiumi feladatellátásához kapcsolódó általános pedagógiai, szakmai elvárások, valamint az intézménnyel, mint munkaszervezettel szemben támasztott elvárások

22.2.1. Elvárások a pedagógusok irányában

Kollégiumunk pedagógiai programja jelen alfejezetben összefoglalja és rögzíti a nevelőtanári munkát ellátó pedagógusok vonatkozásában megfogalmazott, a pedagóguskompetenciákhoz kapcsolódó általános elvárásokat, melyek a pedagógiai programban rögzített célok teljesítéséhez szükségesek. A tematikusan csoportosított elvárások alapján világosan értelmezhető a közvetlen társadalmi környezet számára is (fenntartó, kapcsolódó iskolák, szülők, tanulók) valamint a pedagógusok számára is a kollégiumi nevelőmunkához tartozó pedagógiai követelményrendszer.

Elvárások pedagógus kompetenciák alapján

1. kompetencia: Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

A pedagógus az általa tanított műveltségi területek, tantárgyak alapvető fogalmainak, ezek fejlődésének, összefüggéseinek, megismerési, problémamegoldási módszereinek, tantervi követelményeinek, valamint a tantárgy tanulási sajátosságainak ismeretében képes olyan feltételeket biztosítani, amelyek hatására a tanulók kialakíthatják saját gyakorlatban alkalmazható tudásukat. Képes az elméleti és tapasztalati tudásának önálló és integrált alkalmazására. Képes a tanulók előzetes tudására építeni, az esetleges megértési nehézségeket leküzdeni. Képes a különböző céloknak megfelelő stratégiák; a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására és megvalósítására; a hagyományos és az információs és kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony és szakszerű alkalmazására. Átlátja a speciális szakmai kompetenciák fejlesztési lehetőségeit, illetve ismeretekkel rendelkezik a tantárgyakon átívelő fejlesztési lehetőségekről.

A pedagógus törekszik szaktudományi, szaktárgyi, tanulásméleti és tantervi tudásának minél hatékonyabb integrálására, a képességek és a tudás fejlesztésének egységben való kezelésére. Felismeri a más szaktárgyakhoz, művelődési területekhez való kapcsolódás lehetőségeit, és munkája során fel is használja őket. Képes rugalmasan alakítani a tanítási stratégiákat a tanulási célokkal összhangban és differenciálni a tanulói képességeknek megfelelően. Önállóság jellemzi, nyitott a külső változásokra, aktívan részt vesz az intézmény szaktárgyi/szakmai munkaközösségének munkájában. Gyakorlati tapasztalatainak beépítésével képes a tananyag sokoldalú bemutatására, a gyakorlati alkalmazhatóság szempontjainak érvényesítésére. Fontosnak tartja a formális, a nem formális és az informális úton, tanulási környezetben szerzett tudás összekapcsolását.

Elvárás:

- 1.1. Pedagógiai tevékenysége biztos szaktudományos tudást tükröz.
- 1.2. Ismeri az intézményében folyó pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozóan alkalmazott, a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumokat és az intézménye pedagógiai programjának a saját szakterületére vonatkozó főbb tartalmait.
- 1.3. Ismeri és tudatosan felhasználja szakterülete, tantárgya kapcsolatait más műveltségterületekkel, tantárgyakkal.
- 1.4. Ismeri és tudatosan alkalmazza a szakterülete, tantárgya sajátosságaihoz igazodó megismerési folyamatokat, nevelési, tanítási módszereket, eszközöket.
- 1.5. Ismeri a szakterülete, tantárgya szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.
- 1.6. Fogalomhasználata szakszerű, az adott pedagógiai helyzethez igazodó.

2. kompetencia: *Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók*

Az iskolával szemben megfogalmazott szülői és fenntartói igények, a tanulói személyiség fejlesztésére vonatkozó tantervi célkitűzések, a tanulók életkora, képességei, érdeklődése, előzetes tudása és tapasztalatai, szociális felkészültsége és az elsajátítandó tudás sajátosságai közötti összhang megteremtésével képes pedagógiai munkájának megtervezésére a tanmenet, a tanulási-tanítási egység terve/tematikus terv és az óraterv/foglalkozásterv szintjén. Korszerű szaktárgyi ismereteinek birtokában, pedagógiai céljainak megfelelően a jelölt képes meghatározni a tanítandó tartalmakat, ezek struktúráját, logikai felépítését, kiválasztani a tanulás-tanítás megfelelő stratégiáit.

Képes a tervezés során a kollégákkal és a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket, valamint az egyéb tanulási forrásokat kritikusan elemezni és a konkrét céloknak megfelelően kiválasztani; a pedagógiai folyamat elemei közötti összefüggéseket és kölcsönhatásokat tudatosan felhasználni; a célokhoz és az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni; terveit reflektív módon elemezni, értékelni a kollégákkal. Nyitott a tervezés során a kollégákkal és a tanulókkal való együttműködésre.

Elvárás:

- 2.1. Tervei készítése során figyelembe veszi az intézménye vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és az intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott egyének és csoportok fejlesztési céljait.
- 2.2. Egységes rendszerbe illesztve tervezi az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket.
- 2.3. Pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek, tanulók tevékenysége.
- 2.4. Tervező tevékenységében épít a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre.
- 2.5. A gyermekek, tanulók optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált tanítási-tanulási folyamatot tervez.
- 2.6. Terveiben szerepet kap a gyermekek, tanulók motiválása, motivációjuk fejlesztése.
- 2.7. Tervező tevékenysége során a tanulási folyamatba illeszti a foglalkozáson, a tanórán kívüli ismeret- és tapasztalatszerzési lehetőségeket.
- 2.8. Megtervezi a gyermekek, a tanulók és nevelt, oktatott csoportok értékelésének módszereit, eszközeit.
- 2.9. A gyermekek, a tanulók fejlettségére is figyelemmel bevonja őket a nevelés-oktatás és a tanulás-tanítás tervezésébe.

3. kompetencia: *A tanulás támogatása*

Ismeri és alkalmazza a legalapvetőbb tanulási-tanítási stratégiákat, ismeri a tanulókörzpontú tanulási környezet jellemzőit. Tisztában van a különböző tanulási környezetek tanulási eredményességre gyakorolt hatásaival. Az optimális tanulási környezet, tanulási légkör megteremtésekor figyelembe veszi a tanulók sajátos igényeit, ötleteit, kezdeményezéseit, az együttműködésnek a tanulásra gyakorolt előnyeit és hátrányait. Osztálytermi környezetben képes bizalomteljes légkör kialakítására. Fontosnak tartja a tanulási képességek fejlesztését, és nyitott az élethosszig tartó tanulásra. Képes a tanulók motivációjára építeni és bevonni őket saját tanulási folyamatuk irányításába, tervezésébe, értékelésébe. Képes az érdeklődés és a figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a folyamat során fellépő tanulási nehézségek felismerésére és megoldására. Törekszik a tanulók tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységének összehangolására.

Tudja, hogy az egyes gyerekek, tanulócsoportok tanulásának támogatása különböző stratégiákat, módszereket igényel, ezért törekszik az életkori, az egyéni és a csoportsajátosságoknak megfelelő, aktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására. Képes az önszabályozott tanulás szintjének megfelelő változatos feladatadásra, támogatja a tanulókat egyéni tanulási útjuk megtalálásában, fejleszti az egész életen át tartó tanulás képességét. Képes egyéni tanulásfejlesztési tervet kidolgozni és széles körű együttműködést kezdeményezni a tanulási problémák kezelésében az érintettek körében. A tanulók tapasztalataira, előzetes tudására épít, ösztönzi a magasabb szintű gondolkodási folyamatokat. Nyitott az új tanulásmódszerek, tanulási-tanítási módszerek, az IKT új pedagógiai alkalmazásának megismerésére és saját tanulási-tanítási folyamatába való beépítésére.

Elvárás:

- 3.1. A tanulás támogatása során épít a gyermekek, tanulók egyéni céljaira és szükségleteire, a gyermek- és tanulócsoport sajátosságaira.
- 3.2. Figyelembe veszi a gyermekek, a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát.
- 3.3. Felkelti és fenntartja a gyermekek, a tanulók érdeklődését.
- 3.4. Nyugodt és biztonságos nevelési, tanulási környezetet teremt.
- 3.5. Feltárja és szakszerűen kezeli a tanulási folyamat során tapasztalt megértési nehézségeket.
- 3.6. Ösztönzi a gyermekeket, a tanulókat a hagyományos és az info-kommunikációs eszközök célszerű, kritikus, etikus használatára a tanulás folyamatában.
- 3.7. Fejleszti a gyermekek, a tanulók tanulási képességeit.
- 3.8. Az önálló tanulóhoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosít.
- 3.9. A gyermekek, a tanulók hibázásait, tévesztéseit a tanulási folyamat szerves részeinek tekinti, és a megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- 3.10. Támogatja a gyermekek, a tanulók önálló gondolkodását, elismeri, és a tanítás-tanulási folyamat részévé teszi kezdeményezéseiket és ötleteiket.

4. kompetencia: *A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség*

A pedagógus a személyiségfejlődés és a tanulás sajátosságainak ismeretében képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését. Képes a pedagógiai gyakorlatot elemezni meglévő elméleti tudása és a tanulók/tanulócsoportok megismerési módszereinek felhasználásával, és ezáltal reális képet kialakítani a tanulók világáról, a nevelés és a tanulói személyiség fejlesztésének lehetőségeiről. Felismeri a nevelési folyamat pszichológiai, szociológiai, kulturális meghatározottságát, képes feltárni ezeket az összefüggéseket és adaptív módon felhasználni a tanulók egyéni fejlesztése során.

Rendelkezik mindazzal a tudással, amelynek segítségével komplex nevelési helyzeteket teremt, amelyben egyszerre fejlődik a tanulók képességbeli, ismeretbeli és attitűdbeli tudása. Képes a személyiségfejlesztés komplex szemléletén alapuló közép- és hosszú távú fejlesztési tervek kialakítására és megvalósítására, a pedagógiai problémák felismerésére, megoldásuk különböző módozatainak kidolgozására.

Elvárás:

- 4.1. A nevelés-oktatás folyamatában a gyermekek, a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt kiemelt figyelmet fordít.
- 4.2. Tudatosan teremt olyan pedagógiai helyzeteket, amelyek segítik a gyermekek, a tanulók komplex személyiségfejlődését.
- 4.3. Tiszteletben tartja a gyermekek, a tanulók személyiségét, tudatosan keresi a bennük rejlő értékeket, a gyermekekhez, a tanulókhöz felelősen és elfogadóan viszonyul.
- 4.4. Megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal az érintett korosztályra a tantervi, tartalmi szabályozókban meghatározott egyetemes emberi, európai és nemzeti értékeket és azok tiszteletére neveli őket.
- 4.5. Tudatos értékválasztásra és a saját értékrendjük kialakítására ösztönzi a gyermekeket, a tanulókat.
- 4.6. Tudatosan alkalmazza a gyermekek, a tanulók sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket.
- 4.7. Felismeri a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődési – és az esetleg jelentkező tanulási nehézségeit - s képes számukra hatékony segítséget nyújtani, vagy szükség esetén más szakembertől segítséget kérni.
- 4.8. Felismeri a gyermekekben, a tanulóknál a tehetség ígéretét, és tudatosan segíti annak kibontakozását.
- 4.9. Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére.

5. kompetencia: *A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység*

A pedagógus a csoport és a csoportfejlődés pszichológiai, szociológiai, kulturális sajátosságainak ismeretében képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók szűkebb és tágabb közösségek iránti elkötelezettségét, amelyek alapján nyitottá válnak a demokratikus társadalomban való aktív részvételre, a helyi, a nemzeti és az egyetemes emberi értékek elfogadására. Képes a tanulói közösségeket tudatosan szervezni, a konfliktusok építő megoldását segíteni és előmozdítani az iskolai demokráciát.

Képes értelmezni és a tanulók érdekében felhasználni azokat a társadalmi-kulturális folyamatokat, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai és iskolán kívüli életét. Tudatosan kezeli az értékek sokféleségét, nyitott mások véleményének, értékeinek megismerésére, tiszteletben tartására; képes olyan pedagógiai helyzetek teremtésére, amelyek ezeknek az értékeknek az elfogadását segítik.

Elvárás:

- 5.1. A pedagógus az általa vezetett, fejlesztett gyermek- és tanulócsoporthoz fejlesztését a közösségfejlesztés folyamatának ismeretére, és a csoportok tagjainak egyéni és csoportos szükségleteire, sajátosságaira alapozza.
- 5.2. Megteremti az általa irányított nevelési, oktatási folyamat során az együttműködési képességek fejlődéséhez szükséges feltételeket.
- 5.3. Szakszerűen és eredményesen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit.
- 5.4. Ösztönzi a gyermekek, a tanulók közötti véleménycserét, fejleszti kommunikációs képességeiket, fejleszti a tanulóknál az érvelési kultúrát.
- 5.5. A gyermekek, a tanulók nevelése, oktatása során a közösség iránti szerepvállalást erősítő pedagógiai helyzeteket teremt.
- 5.6. Pedagógiai feladatai során figyelembe veszi és érték-ként közvetíti a gyermekek, a tanulók és tanulóközösségek eltérő kulturális, társadalmi háttéréből adódó sajátosságokat.
- 5.7. A gyermekeket, tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítéletmentességre neveli.
- 5.8. Pedagógiai tevékenységében

6. kompetencia: *Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése*

Szakszerű tudása van az értékelés folyamatáról, formáiról és módszereiről. Tisztában van alapvető értékelési és mérés-metodikai szabályokkal, összefüggésekkel, és elfogadja ezek szükségességét a pedagógiai tevékenységek elemzésében, értékelésében. A pedagógus képes az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, az értékelés eszközeinek megválasztására. Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálást, individualizálás szempontjait és elősegíteni a tanulók részvételét saját fejlődésük értékelésében. Betartja az értékelés etikai normáit.

Tudatosan alkalmazza az értékelés különböző funkcióit a pedagógiai folyamat szabályozására, a tanulói személyiség fejlesztésére, önértékelési képességük kialakítására. Képes pedagógiai céljainak megfelelő értékelési eszközök fejlesztésére.

Elvárás:

- 6.1. A tantervi tartalmakat a gyermekek, a tanulók egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva eredményesen és adaptívan alkalmazza.
- 6.2. Változatos pedagógiai értékelési módszereket alkalmaz, a nevelési-oktatási folyamatban célzottan alkalmazza a diagnosztikus, a fejlesztő és összegző értékelési formákat.
- 6.3. Változatos, a szakterülete, a tantárgy sajátosságainak és az adott nevelési helyzetnek megfelelő ellenőrzési-értékelési módszereket használ.
- 6.4. Pedagógiai céljainak megfelelő ellenőrzési, értékelési eszközöket választ vagy készít.
- 6.5. A gyermekeknek, a tanulóknak személyre szabott értékelést ad.
- 6.6. A gyermeki, a tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemzi, értékelésüket rendszeresen felhasználja fejlesztési céljainak, feladatainak kijelölésében.
- 6.7. Az értékelési módszerek alkalmazása során figyelembe veszi azok várható hatását a gyermekek, a tanulók személyiségének fejlődésére.
- 6.8. A gyermekek, a tanulók számára adott visszajelzései rendszeresek, egyértelműek, tárgyilagosak.
- 6.9. Elősegíti a gyermekek, a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlődését.
- 6.10. Az intézményi pedagógiai programmal összhangban alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal, a szülőkkel.

7. kompetencia: A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

Ismeri az országos és intézményi szintű pedagógiai dokumentumok fenntarthatóságra nevelésre vonatkozó elvárásait. Szakterületének megfelelő tudása van a környezeti nevelésről és a fenntarthatóság fogalmáról, alapelveiről; törekszik mindennapi pedagógiai tevékenységébe beépíteni ezeket. Pedagógiai munkájában képes arra, hogy hitelesen jelenítse meg a fenntarthatóság értékeit. Képes megértetni az ok-okozati összefüggéseket, és rávilágítani a globális kihívások és helyi cselekvések közötti kapcsolatokra és megoldási lehetőségekre. Képes a tanulók életkori szintjén a fenntartható és nem fenntartható rendszerek, cselekvések és attitűdök bemutatására, megértetésére. Arra törekszik, hogy kialakítsa a tanulóknál az aktív cselekvés igényét és a felelős magatartást a fenntarthatóság érdekében, és ezért együttműködik közvetlen környezetével. Fontosnak tartja az alapvető környezettudatos magatartási normák betartását és betartatását. Bátorítja a környezettel kapcsolatos pozitív attitűdök kinyilvánítását.

Tájékozott az ENSZ fenntartható fejlődési célok alapelveiben, valamint a fenntarthatóságra nevelés gyakorlatában és eszközeiben. Ismeri azokat a programokat, amelyek révén intézményi közössége hozzájárul a helyi társadalmi és természeti környezet értékeinek megóvásához, gazdagításához vagy problémáinak megoldásához. Saját szakterületén képes értelmezni, és kereszttantervi szinten is következetesen és alkalmazni a fenntarthatóságra nevelés alapelveit. Rávilágít a személyes felelősségvállalás fontosságára, képes megerősíteni a tanulókat abban, hogy saját viselkedésükkel és cselekedeteikkel járuljanak hozzá egy fenntartható jövő kialakításához. Kezdeményező szerepet vállal a fenntarthatóságra nevelés intézményi programjának tervezésében és megvalósításában. Tevékenységét szakmai és közösségi szerepvállalás keretében végzi.

Elvárás:

- 7.1 Segíti a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.
- 7.2 Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- 7.3 Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.
- 7.4 Segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

8. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

A pedagógus képes partneri együttműködésre a tanulókkal, kollégáival, az iskola más munkatársaival, a szülőkkel, a tanulók és az iskola életében szerepet játszó szakemberekkel. Segítő kommunikációra képes, nyitott a konfliktushelyzetek és a problémák feltárására és megoldására, szükség esetén szakmai segítség felhasználásával. Különböző szakmai szituációkban képes nyílt és hiteles kommunikációra, képes felismerni és értelmezni kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszteni. Képes szaktudományi és neveléstudományi szakszövegek pontos értelmezésére, alapszintű szakmai szövegek megalkotására. Tájékozott a szakterületéhez és pedagógusi hivatásához kötődő információs forrásokról, szervezetekről és ezek elérhetőségéről, kezeléséről. Ezeket a forrásokat készségszinten használja szakmai munkájában.

Tevékenysége során tudatosan épít a szervezeten belüli és kívüli kapcsolatokra, együttműködési lehetőségekre. Aktívan közreműködik a pedagógiai és szervezeti tevékenységekben. Követi és figyelembe veszi munkájában a helyi innovációk eredményeit. Szakmai kérdésekben tájékozottság és önálló, tudományos adatokon és tapasztalatai elemzésén nyugvó véleményalkotás jellemzi. Kezdeményező szerepet vállal szervezeti szintű megbeszéléseken, szóban és írásban. Az intézményen belül szakmai kérdések megbeszélésében aktív, kezdeményező szerepet vállal.

Elvárás:

- 8.1. A gyermekek, a tanulók nevelése-oktatása érdekében kezdeményezően együttműködik a pedagógustársaival, a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel és szülőkkel.
- 8.2. A gyermekekkel, a tanulókkal történő együttműködés elveit és formáit az alkalmazott pedagógiai program és az intézményi dokumentumok keretei között a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődését figyelembe véve alakítja ki és valósítja meg.
- 8.3. Tevékenysége során az intézményi pedagógiai programhoz igazodóan és a pedagógiai céljainak megfelelően érthetően és hitelesen kommunikál.

- 8.4. Igényli a pedagógiai munkájával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitott azok befogadására.
- 8.5. Szakmai megbeszéléseken kifejti, képviseli az álláspontját, képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

9. kompetencia: *Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért*

A pedagógusi szerepek és feladatok, valamint az ezekre ható társadalmi folyamatok, jogszabályok és etikai normák ismeretében képes megfogalmazni saját szakmai szerepvállalását. Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, lelki egészségének megőrzésére, és ehhez nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, és ezek alapján reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. Jól tájékozódik a pedagógiai és a szaktárgyi szakirodalomban, képes elemezni, értelmezni e területek kutatási, fejlesztési eredményeit, tisztában van a pedagógiai kutatás, fejlesztés és innováció sajátosságaival. Képes egyszerűbb kutatási módszerek használatára.

Elfogadja az iskola, a pedagógusok társadalmi felelősségét, képes az iskolán belül és a helyi közösséget érintve szakmai párbeszédet, egyeztetést kezdeményezni a pedagógusszerep, -munka és -feladatok kérdéseiről. Az iskola szervezeti életét, a pedagógusokat, iskolát érintő kérdésekben állást foglal, párbeszédet kezdeményez. Az iskolai, nevelési-oktatási problémák értelmezésében, a problémamegoldásban kezdeményező, aktív szerepet tölt be. Pedagógiai munkájában felmerülő problémái megértéséhez és megoldásához képes adekvát szakirodalmat keresni, felhasználni. Tudatosan figyel lelki egészsége megőrzésére, él a kiégést megelőző technikák alkalmazásával.

Elvárás:

- 9.1. Tisztában van személyiségének sajátosságaival, és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz.
- 9.2. A pedagógiai feladatok megoldásában együttműködik pedagógustársaival, munkaközösségeivel, a nevelő-oktató munkát segítő munkatársaival, a gyermek, tanuló fejlődését támogató más szakemberekkel.
- 9.3. Részt vesz szakmai kooperációkban, problémafelvetéseivel, javaslataival kezdeményező szerepet is vállal.
- 9.4. Pedagógiai munkáját reflektivitás jellemzi.
- 9.5. Fontos számára szakmai tudásának folyamatos megújítása, a megszerzett tudását a pedagógiai gyakorlatában eredményesen alkalmazza.

22.2.2. **Elvárások az intézményvezető irányában**

A kollégium intézményvezetője pedagógiai vezető, tehát vezetői munkáját a vezetéselméleti szempontok mellett pedagógiai szempontok is befolyásolják.

Az önértékelés területei:

1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása
2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása
3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása
4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása
5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

Az értékelés szempontjait és elvárásait a mindenkor érvényes Kollégiumi önértékelési kézikönyv tartalmazza, melyet az Oktatási Hivatal honlapján lehet megtalálni.

22.2.3. **Elvárások az intézmény, mint szervezet irányában**

Az önértékelés célja (a tanfelügyelet keretében lebonyolított intézményellenőrzéshez hasonlóan), hogy segítséget adjon az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának fejlesztéséhez annak feltárása által, hogy a nevelési-oktatási intézmény hogyan valósította meg saját pedagógiai programjában foglaltakat.

Az átfogó intézményi önértékelés megállapításai a pedagógiai programban kitűzött célok megvalósulásának eredményességéről adnak képet olyan módon, hogy közben számba veszik az intézmény adottságait, a nevelőtestület mint szakmai közösség együttműködésének formáit, a nevelő-

oktató munka tervezésének, szervezésének, ellenőrzésének, értékelésének és az eredmények visszacsatolásának folyamatát. Az önértékelés során az értékelők a belső és a külső partnereket is bevonják a folyamatba.

Az intézmény önértékelése az alábbi területekre terjed ki:

1. Pedagógiai folyamatok
2. Személyiség- és közösségfejlesztés
3. Eredmények
4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció
5. Az intézmény külső kapcsolatai
6. A pedagógiai munka feltételei
7. A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés

Az 1-2. és 4-6. területeken az intézményi adottságokat, az intézmény működésének jelenlegi állapotát méri fel az intézmény, a 3. és 7. területeken pedig az elért eredményeit veszi számba.

Az értékelés szempontjait és elvárásait a mindenkor érvényes Kollégiumi önértékelési kézikönyv tartalmazza, melyet az Oktatási Hivatal honlapján lehet megtalálni.

23. AZ ARANY JÁNOS KOLLÉGIUMI PROGRAM

23.1. Bevezetés

Kollégiumunk a 2005/2006-os tanévben sikeres pályázat útján csatlakozott az Oktatási Minisztérium programjához.

Az Arany János Kollégiumi Program (továbbiakban AJKP) intézményi pedagógiai programja a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott célkitűzések és a program által külön meghatározott követelményeknek megfelelően került megfogalmazásra összhangban a fenntartó Esélyegyenlőségi Tervével, valamint a kollégium működését biztosító alapidokumentumokkal.

Az AJKP-ban részt vevő kollégiumoknak az alapprogramban megfogalmazott célkitűzések teljesítése mellett további, a KNOAP AJKP mellékletben meghatározott követelményeknek kell megfelelniük, ez alapján és a feladattervező alkalmazásával készítik el éves munkatervüket az AJKP-ban érintett tanulókra, kollégiumi csoportokra, tanári és nevelői tevékenységekre, intézményszervezésre és intézményvezetésre, valamint az intézmény fejlesztésére vonatkozóan.

A programban részt vevő kollégiumok az érettségi megszerzéséig a mellékletben meghatározott pedagógiai elvek és fejlesztési tevékenységek alapján folyamatosan támogatják az AJKP-ban részt vevő tanulóikat. Az AJKP első évében a tanulók a középiskolai tanulmányaikat bármely középiskola nyelvi előkészítő évfolyamán, vagy két tanítási nyelvű oktatásban a 9. évfolyamon, vagy a kollégiummal szorosan együttműködő középiskola egyéves, 9/AJKP előkészítő osztályában folytatják.

A 9/AJKP előkészítő évét elvégző diákok valamennyien nappali tagozatos, érettségire felkészítő középiskolai osztályban tanulnak tovább az integráló pedagógiai gyakorlat szerint.

Az AJKP célja, hogy a programot megvalósító kollégiumok által alkalmazható eszközrendszer segítségével biztosítani lehessen, hogy a jelenleginél lényegesen nagyobb arányban tanulhassanak eredményesen nappali tagozatos, érettségire felkészítő középiskolai osztályokban és ennek eredményeképpen minél nagyobb arányban tanuljanak tovább, lépjenek be sikeresen a munkaerőpiacra azoknak a szülőknek a gyermekei, akik megfelelnek a programba bekerülési jogszabályi feltételeinek.

A program célja a programba bekerülő tanulók képességeinek és személyiségének, érzelmi intelligenciájának, rezilienciájának minél teljesebb körű fejlesztése.

Az AJKP-ban a programot megvalósító kollégiumok vállalnak felelősséget azért, hogy az AJKP-ba bekerülő tanulókat – 9/AJKP előkészítő év esetén egyéves felkészítő munkát követően – a középiskolába beiskolázzák. A program keretében nappali tagozatos osztályokban érettségi bizonyítványhoz segítsék őket, valamint közösen készített karriertervvel támogassák az érettségi utáni továbbtanulást valamely felsőoktatási intézménybe, vagy szakmaszerzést (technikusi vizsgát), illetve a sikeres belépést a munka világába.

Az AJKP-ban részt vevő intézményeknek fokozott erőfeszítést kell tenniük annak érdekében, hogy az AJKP jelentős mértékben hozzájáruljon a halmozottan hátrányos helyzetű, illetve rászoruló gyermekek társadalmi felemelkedéséhez.

A kollégiumunk meghatározott pedagógiai elvek és fejlesztési tevékenységek alapján 5 évig támogatja az AJKP-ban résztvevő tanulókat, akik az előkészítő évet követően nappali tagozatos, érettségire felkészítő középiskolai osztályokban tanulnak tovább az inkluzív és az integráló pedagógiai program alapján.

A speciális programelemeket alkalmazó kollégiumi programban biztosítunk minden olyan eszközt, amelyek segítségével nő az eredményesen tanuló, érettségit szerző, illetve a felsőoktatásában továbbhaladó tanulók száma.

A kollégiumi tantestület a hátrányos, illetve halmozott hátrányos helyzetű tanulók felemelése, esélyhez juttatása tekintetében sok éves tapasztalattal rendelkezik. A tantestület felelős azért, hogy az AJKP-ba bekerülő tanulók egy éves szakszerű és gondos előkészítő munkát követően nappali tagozatos osztályokban érettségi bizonyítványhoz jussanak, illetve a diákok további elképzelésének megfelelően a munka, vagy a tanulás vonatkozásában közösen készített karriertervvel rendelkezzenek, és társadalmi mobilitásuk megvalósuljon.

23.2. Az AJKP-ban részt vevő kollégium feladatai

23.2.1. Az AJKP és a kollégiumi pedagógiai program

A programban részt vevő tanulók sikeres tanulmányi előmenetele, szociális hátrányainak csökkentése, kulturális javakhoz való hozzáférése érdekében a támogató eszközrendszert az intézmény pedagógiai programjában önálló programként kell rögzíteni a 3. pontban felsorolt tevékenységek beépítésével. Az egyes tevékenységek és szolgáltatások bevezetése és alkalmazása évente elkészítendő részletes feladatterv szerint történik.

Elsődleges célunk a tanulók érdeklődésének, motivációjának folyamatos fenntartása a sikeres tanulmányi előmenetelük érdekében, valamint az, hogy a szülők erőteljesebben ambicionálják a gyermeküket a továbbtanulásra. Komplex tevékenységrendszerrel, eszközrendszerrel biztosítjuk a szociális hátrányok csökkentését, a kulturális javakhoz való egyenlő hozzáférést, a multikulturális tartalmak közvetítését.

23.2.2. A nevelőtestület

Az AJKP-ban részt vevő pedagógusok kiválasztásakor a kollégiumnak törekednie kell arra, hogy az AJKP megvalósításába bevont pedagógusok képzettsége és kompetenciái összességében alkalmasak legyenek az AJKP program megvalósításához szükséges, széles körű pedagógiai tevékenységrendszer megvalósítására.

A kollégiumi nevelőtestület tagjai – ha eltérő mértékben – érintettek az AJKP-s tanulók fejlesztésében, nevelésében, oktatásában. Kiemelt szerepük a csoportvezetőknek és az AJKP fejlesztéseket végző pedagógusoknak, szakembereknek van.

Az AJKP keretei közötti pedagógiai tevékenységrendszer működtetéséhez szükséges elvárások:

A kollégium nevelőtestülete

- a) elfogadja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat; törekszik arra, hogy egyénileg felmérje, megismerje, értelmezze szociális, kulturális és mentális igényeiket és szükségleteiket és segítse ezen szükségletek biztosítását, képes a tanuló szüleivel/gondviselőjével és a tanulóval alkotó együttműködésre mindezen törekvések teljesülése érdekében,
- b) elfogadja, hogy a heterogén tanulócsoportok optimális, az egyéni fejlődést is elősegítő környezetet jelentenek a diákok számára és ennek megvalósítása érdekében összpontosítja képességeit,
- c) kész a kollégiumi nevelés, tanulás szociális közegének megismerésére; képes hatásainak értelmezésére és a szociális, pedagógiai befolyásolási lehetőségek kiaknázására a segítő partnerekkel együttműködve,
- d) jól felkészült saját tantárgyában vagy műveltségterületén, képes komplex műveltségterületi tanulói fejlesztő tevékenységekben gondolkodni, és látni a célok, a tartalom és a tanulásszervezés, valamint eredmények közötti összefüggéseket,
- e) érti, elfogadja az AJKP és a kollégiumi pedagógiai program prioritásait: ismeri és érti a személyre szabott nevelési szemléletmódot, vagy törekszik megismerésére, annak elfogadására,
- f) törekszik a személyre szabott nevelés gyakorlati megvalósítására, a nevelés tervezésében, megvalósításában, képes a tanulók egyéni fejlődési igényeire építve a tanulókat önálló, felelős fejlesztő tevékenységekre, tudáskonstruálásra ösztönözni; ismeri, érti a különböző szervezési módok lehetőségeit és korlátait, nem azonosítja a személyre szabottságot az egyéni munkával; képes kooperatív tanulásszervezés ösztönzésére, irányítására, törekszik a fejlesztő értékelés alkalmazására,
- g) kész a belső együttműködésre, kész együttműködni a munkájukat támogató és az AJKP-ban érintett szakemberekkel, különösen a mentorral, szociális munkással, mentálhigiénés szakemberrel, gyermekvédelmi szakemberrel, pszichológussal, továbbá a szülőkkel és a csoport vagy tanuló szűkebb társadalmi környezetével,
- h) kész az önértékelésre, nyitott mások értékelő visszajelzésére, képes a reflexiók alapján változtatni nézetein és gyakorlatán,
- i) pedagógiai kihívásként értelmezi a programban való részvételt, érdeklődik a pedagógus szakmában felmerülő új megközelítések, új módszerek iránt, kész ezekről párbeszédet folytatni és saját gyakorlatában kipróbálni,
- j) a programhoz való csatlakozásakor részt vesz egy érzékenyítő alapképzésen és rendszeresen továbbképzéseken.

Az egyes tevékenységek és támogatások éves tervezése során a megfelelő képzettségű és kompetenciájú humán erőforrás-igény áttekintése és a szükséges fejlesztések, a program által nyújtott komplex támogatás maradéktalan biztosítása érdekében intézkedéseket teszünk a kollégiumi nevelőtanárok kompetenciáinak fejlesztésére, önfejlesztő programokon való részvételre.

Az AJKP kollégiumi nevelői csoport:

- szilárd pedagógiai alapelvekkel és értékrendekkel rendelkezik az AJKP vonatkozásában, elfogadó, együttműködésre törekvő,
- egyéni fejlődést elősegítő integrált környezetet biztosít a heterogén tanulócsoportok számára,

- nyitott a diákok háttérközegének megismerésére és befogadására, kész a jótékony befolyásolásra a fejlesztésben résztvevő partnerekkel együttesen,
- jól felkészült szaktanárok közössége, akik képesek a komplex fejlesztésre, látják a célok, a tanulásszervezés és a várható eredmények közötti összefüggéseket,
- elfogadja az AJKP és a kollégiumi pedagógiai program prioritásait, ismeri és érti a személyre szabott nevelési szemléletmódot,
- gyakorlott az egyéni fejlesztési terv készítésében, a tanulók egyéni fejlődési igényeire épít személyre szabottan (nem egyénileg) önálló tevékenységre inspirál, hatékony tanulási módszereket alkalmaz,
- képes a team munkára, a képzésben résztvevő szaktanárokkal, szakemberekkel, a mentorral, mentálhigiénés szakemberekkel, a pszichológussal együttműködésben végzi a munkát a szülőkkel és a kollégium kapcsolatrendszerében leírt szervezetekkel.
- kész az önértékelésre, nyitott mások véleményére és képes változtatni,
- érdeklődik az új megközelítések, új módszerek iránt, igénye van a továbbképzésre,
- jó gyakorlatokat alakít ki, képes átadni a jó gyakorlatokat átvenni és részt vesz az AJKP folyamatos fejlesztésében.

23.2.3. **Csoportszervezés**

A kollégiumi csoportszervezés fő irányelve, hogy a kollégiumi csoport az összes tagja számára biztosítsa az e rendeletben foglalt valamennyi feltételt. Ennek figyelembevételével a kollégium az AJKP-ba felvett tanulókat különböző módon szervezheti kollégiumi csoporttá, illetve foglalkozási csoportokba az alábbiak szerint:

- a) az AJKP azonos évfolyamán tanulókból kialakított csoport,
- b) az AJKP különböző évfolyamain tanulókból kialakított kollégiumi csoport,
- c) az AJKP-ba felvett tanulók olyan foglalkozási csoportokba is szervezhetők, amelyekben a kollégium nem AJKP-s tanulóival együtt vesznek részt.

23.2.4. **Együttműködés**

Az AJKP-ban részt vevő kollégium feladata olyan kapcsolatrendszer megteremtése és működtetése a programban érintett minden szereplő részvételével, amely az AJKP valamennyi folyamatának, sikeres, hatékony működésének alapvető feltétele. Ennek érdekében elengedhetetlen, hogy az alapprogramban meghatározott valamennyi pedagógiai tevékenységet partnerszemléletű együttműködés hassa át.

Az együttműködés kiemelt területei:

1. együttműködés a fejlesztésben részt vevők között,
2. együttműködés a családdal,
3. együttműködés a programot alapvetően megvalósító kollégiumi nevelőtanárok és középiskolai tanárok között,
4. együttműködés az intézményi önkormányzatiság szintjein – tanulók, pedagógusok, dolgozók közvetlen részvétele,
5. együttműködés általános iskolákkal, továbbá más középiskolákkal és kollégiumokkal,
6. együttműködés szakmai szolgáltatókkal és szakszolgálatokkal,
7. együttműködés a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálattal,
8. együttműködés a területileg illetékes gyermekvédelmi szakellátó rendszerrel,
9. együttműködés települési önkormányzatokkal,
10. együttműködés nemzetiségi önkormányzatokkal,
11. együttműködés civil szervezetekkel,
12. együttműködés a pályaaorientációt segítő szervezetekkel,

13. együttműködés az Oktatási Hivatallal, kiemelten a pedagógiai szakmai támogatásra tekintettel,
14. együttműködés nemzetközi partnerekkel,
15. együttműködés a fenntartóval.

23.3. Az AJKP fő folyamatai, a folyamatok céljai, indikátorai, működtetése során megvalósítandó tevékenységek, tevékenységcsoportok

A 3.1.–3.9. pontokban foglalt fő folyamatok azok a kulcsfolyamatok, melyek együttesen és komplex alkalmazásban az AJKP céljainak elérését biztosítják.

A fő folyamatokban meghatározott tevékenységcsoportokra vonatkozóan rögzített célok elérése érdekében a programban részt vevő intézményünk a tevékenységek tervezésénél figyelembe veszi a helyi sajátosságokat, valamint a tevékenységek megvalósítása során – azoknak a program célkitűzéseivel való viszonya alapján – folyamatos fejlesztéssel biztosítjuk a tevékenységeink hatékonyságát.

Igazodunk a célok elérését mérhető módon megjelenítő indikátorokhoz. Az egyes indikátoroktól való eltérés egyedi mérlegelés és szakmai indoklás alapján történhet.

Az tevékenységek rendszerszemléletű, komplex alkalmazása az intézmény fejlesztése érdekében követelmény. A tevékenységek részletes tervezése az AJKP programban résztvevő mentor segítségével történik.

A tevékenységek céljainak elérését, az indikátorok teljesülését az Nkt.-ban foglaltaknak megfelelően évente értékelni kell.

Az intézményi és programszintű helyesbítő tevékenységek meghatározása érdekében a program előrehaladásának felmérését szolgáló vizsgálatok megállapításait is figyelembe kell venni. A program előrehaladását szakmai monitor vizsgálja az intézménnyel együttműködve, a szakmai háttértámogatást nyújtó szervezet megbízásából, az intézményi és programszintű szabályozó tevékenységek meghatározása érdekében.

23.3.1. A tanulók felkutatásának és beiskolázásának folyamata

Cél: Olyan beiskolázási intézményi stratégia megalkotása, amelybe foglalt tevékenységek végrehajtásának eredményeképpen az intézmény a tanulót és szüleit eléri, és kellő motivációt képes kialakítani a leendő partnerekben a programba való belépéshez. Cél a program teljesítésére legalkalmasabb diákok megtalálása.

Célindikátor: Cél az egy évben maximálisan felvehető tanulólétszám felvétele, de annak eléréséig is törekednie kell a kollégiumnak arra, hogy legalábbis növekedjen a megelőző évhez képest a programba jelentkezett tanulók száma.

A tanulók felkutatására, beiskolázására irányuló stratégia kidolgozása és az arra épülő program működtetése érdekében végzett tevékenységek:

- stratégia készítése,
- a motiváció érdekében végzett tevékenységek,
- kapcsolati háló kiépítése és működtetése intézményi szinten a szülőkkel, általános iskolákkal, középiskolákkal, szakszolgálatokkal, gyermekjóléti szolgálattal, gyermekvédelmi szakellátó rendszerrel, önkormányzatokkal, nemzetiségi önkormányzatokkal, munkaügyi szervezetekkel, civil szervezetekkel stb.,
- szükség szerint kapcsolati háló kiépítése személyi szinten az érintett családokkal, tanulókkal,
- az intézmény sokoldalú bemutatása az érintett tanulóknak, családjaiknak,

- kapcsolattartás a fenntartóval.
- a számításba jöhető diákok személyes megkeresése, évente növekvő számban (Tolna, Baranya, Somogy, Fejér, Bács- Kiskun megye)
- az érdeklődők adatainak pontos rögzítése, a válogatás megkezdése - december, január hónapban,
- ismerkedés, találkozás az érdeklődőkkel a kapott információk birtokában,
- a tanulók beiskolázásának előkészítése.
- általános iskolai adatbank tanév eleji aktualizálása,
- a pályázat megjelenését követően figyelemfelhívó e-mail, tájékoztató levelek küldése az igazgatóknak, osztályfőnököknek,
- települési útvonalterv készítése,
- a felkutatás elindítása szeptember végén- október elején,
- felkészülés a pályaválasztási kiállításra (terv a stand berendezésére, a tehetséges AJKP-ban tanulók felkészítése a kulturális műsorra, prospektusok, pályázati anyag előkészítése), majd a program bemutatása a pályaválasztási kiállításokon, ahol lehetőség van az osztályfőnökök, a tanulók és a szülők tájékoztatására,
- időpont-egyeztetéssel az iskolákban a program megismertetése, a felsőbb éves AJKP-sok prezentációt mutatnak be a volt iskolájukban, találkozás az érintett diákokkal és lehetőség szerint a szülőkkel, a kollégiumról készített film bemutatása,
- időpont –egyeztetés a szülőkkel, családlátogatások szervezése, (mint vendég) a szülői érdeklődés felkeltése és szinten tartása,
- Tájékoztatás és segítségnyújtás a pályázathoz szükséges dokumentumok beszerzéséhez (HH, HHH igazolások, kitöltendő pályázati adatlapok),
- kollégiumi nyílt nap szervezése, diák és szülő invitálása a nyíltnapra – a kollégium bemutatása, bepillantás a tanulók napirendjébe, részvétel a foglalkozásokon, a szülőknek tájékoztatás az iskolába jelentkezés módjáról is, (a képzés kódszáma, első helyen a gimnáziumi előkészítő osztályt kell jelölni)
- együttműködés a gimnáziummal: a megjelentek részt vehetnek a 9. előkészítő osztály óráin,
- segítség a pályázat megírásához és benyújtásához,
- a pályázatok beérkezése a pályázati kiírásban közzétett határidőig,
- a pályázat elbírálása jogosultság alapján, erről értesítés küldése,
- hivatalos jelentkezés a középiskolába, ennek a koordinálása,
- az iskolával együtt döntés a felvett tanulók személyéről, felvételi lista elkészítése és közzététele.
- A 7. és 8. osztályosoknál a MOTEL program adaptációját tervezzük.

Stratégia: marketingterv készítése, prezentáció, prospektusok, plakátok megtervezése és elkészítése, eljuttatása a célcsoportnak, pontos tájékoztatás a programelemekről, a diákok lehetőségeiről és az elvárásokról. A médiák bevonása a tájékoztatásba.

Motiváció: vonzó kép felállítása a programról, szülő és diák érdekeltté tétele, településbeli AJKP-s diáktól szerzett kedvező információk.

Kapcsolati háló: igazgatókkal, osztályfőnökökkel történő konzultáció, a diákok személyes megkeresése, települési önkormányzatoktól információ a szociális háttérrel, jegyzőkkal való kapcsolatfelvétel, a határozatok, nyilatkozatok kapcsán, levélben és telefonon történő folyamatos együttműködés, kapcsolatfelvétel a munkaügyi központ pályaválasztási börzéinek szervezőivel

23.3.2. **Felkészítés folyamata az AJKP-ban való részvételle**

23.3.2.1. Cél: Részvétel a középiskolai életre való felkészítésben, olyan tevékenységek tervezése és megvalósítása, amelyek – együttműködésben a tanuló családjával és általános iskolájával – az AJKP előkészítő évre, illetve nyelvi előkészítő évre vagy a kéttannyelvű középiskola 9. évfolyamára készítene fel az általános iskolai tanulmányok befejező szakaszában.

Célindikátor: A megelőző évekhez képest nő a tanulók és családjaik ismerete a programban történő részvétel feltételeiről, a programban résztvevő 9. évfolyamos tanulók iskolai sikerességét jelző folyamatokban pozitív irányú változás tapasztalható.

Akár már az általános iskolai tanulmányok időszakában, de az AJKP első évét megelőző nyáron feltétlenül a középiskolai életre való felkészítés támogatása érdekében végzett tevékenységek: a tanuló felkészítése, tanulmányi, kulturális, mentális szempontból pedagógiaileg tervezett foglalkozások, illetve egyéb más formák keretében a családokkal együttműködve.

23.3.2.2. Cél: Olyan tevékenységek tervezése és megvalósítása, amelyek a tanuló családjával és a leendő/jelenlegi középiskolával együttműködésben az előkészítő év időszakában a kollégiumban folynak, és az érettségire adó középiskolai tanulmányokra készítene fel.

Célindikátor: Az AJKP előkészítő évfolyamon, vagy a nyelvi előkészítő évfolyamon a kéttannyelvű középiskola 9. évfolyamán tanulmányait folytató tanulók mindegyike beiratkozik középiskolába, vagy folytatja középiskolai tanulmányait. A programban résztvevő 9. évfolyamos tanulók iskolai sikerességét jelző folyamatokban pozitív irányú változás tapasztalható.

Az AJKP előkészítő évfolyamon, vagy a nyelvi előkészítő évfolyamon vagy a kéttannyelvű középiskola 9. évfolyamán végzett tevékenységek:

- a) pályaorientáció: integrált osztályokba történő átvétel koordinálása és támogatása,
- b) a célzott középiskola felvételijére való felkészülés támogatása,
- c) stabil élet- és napirend kialakítása.

Tevékenységek:

- a leendő 9. előkészítő osztályos AJKP-sok gólyatáborban való részvétele, bemeneti mérés készítése,
- beköltözés a kollégiumba, tanévkezdés,
- a kollégiumi és az iskolai beilleszkedés segítése, a házirend és a szabályzatok ismertetése, a város megismertetése,
- család és a gimnázium /kollégium jó együttműködése, folyamatos kapcsolattartás,
- a tantárgyak tanulásának rendje, a tanulás módszertan alapelemeinek megismertetése,
- folyamatos részvétel az önálló tanulást fejlesztő foglalkozásokon,
- egyéni beszélgetések,
- önismereti tesztek kitöltése és értékelése a reális énkép kialakulása céljából,
- a kollégiumi házirend következetes betartását szolgáló tevékenységek,
- a középiskolás életre történő felkészülés, a kulcskompetenciák fejlesztése, eszközjellegű kompetencia foglalkozások (szövegértés, kommunikáció...), szakkörök, kommunikációs tréningek, szaktárgyi korrepetálásokon való részvétel,
- életkorhoz igazított élményszerű, élményszerző módszerek alkalmazása, (kollégiumi rendezvényekre való közös felkészülés, előadás, projekt, témahét, moduláris rendszerű fejlesztés, kooperatív módszer, drámapedagógia)
- multikulturális rendezvények, különböző kultúrák bemutatása,
- városi kulturális rendezvényeken való részvétel, az élmények közös feldolgozása,
- tanulmányi kirándulások,
- integrációt segítő kollégiumi programokon való aktív részvétel,
- IPR alkalmazása, szocializációs szint emelése szociális kompetencia fejlesztéssel,

- hétvégi közös program a szülőkkel, (kirándulás, közös főzés, vidám vetélkedő, kollégium szépítése)
- pályaaorientációs tanácsadás a munkaügyi központ munkatársainak közreműködésével,
- pályaaorientációs tevékenység: csoportfoglalkozás keretein belül, (tájékozódás az internet segítségével iskolai honlapokon, pályaaalkalmassági tesztek személyiségtesztek kitöltése, értékelése)
- a diák választásának megismerése, a vágyak és a valóság összhangba hozatala, a lehetőségek és a követelményrendszer pontos felvázolása,
- az előkészítő osztályosok látogatásának megszervezése a szekszárdi pályaválasztási kiállításra és az ehhez kapcsolódó rendezvényekre, és bemutatókra,
- tájékoztató foglalkozások a középiskolák pályaválasztási felelőseinek részvételével,
- részvétel a partneriskolák nyílt napjain,
- felsőbb éves AJKP-s tanulóink tájékoztatója iskolai tapasztalataikról,
- a választható iskolákról adatok gyűjtése, pályaválasztási projekt munka /plakát vagy portfólió készítése a megjelent cikkek, prospektusokból és a honlapokon található információkból,
- fontos információk beszerzése a „választott” iskolákban,
- a szülőértekezlet a döntés előtt,
- a megfelelő középiskola megtalálása,
- a megfelelő iskola kiválasztása, döntés,
- az átvétel előkészítése, a továbbtanulási portfólió elkészítése, az átvétel koordinálása és (család, iskola, kollégium együttműködése)
- tanulók átvétele, majd beiratkozás a választott középiskolába, minden előkészítő beiratkozik valahova.

23.3.3. A bemeneti mérés folyamata

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely megalapozza a tanuló fejlesztése érdekében végzett pedagógiai munka tervezését.

Célindikátor: Olyan, az intézményben kifejlesztett vagy adaptált mérések-értékelések elvégzése, melyek eredményei 100%-ban beépülnek az egyéni fejlesztési tervekbe. Az első mérések elvégzése és értékelése, a tanuló megismerése és a fejlesztéshez szükséges tervezés, az érdeklődés felmérése, pszichológiai mérés.

A programba belépő tanuló komplex (szociális, kulturális, kompetencia, mentális és tanulmányi) helyzetének, igényeinek felmérése:

- a) mérőeszközök kiválasztása, kifejlesztése, adaptálása,
- b) az intézmény által kifejlesztett vagy adaptált mérőeszközök használatával mérések elvégzése,
- c) az értékelési eredmények alapján a fejlesztési szükségletek azonosítása,
- d) tanulási stílus mérése,
- e) szociális készségek mérése,
- f) eszközjellegű kompetenciamérés,
- g) pszichológiai mérés,
- h) az értékelés eredményeinek alapján a fejlesztési szükségletek meghatározása, az egyéni fejlesztési tervek elkészítése.

23.3.4. Az egyéni fejlesztés folyamata

A kollégiumi nevelőtanár koordinálja a fejlesztésbe bevont partnerek részvételével.

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely során a tanuló egyéni szükségleteihez igazodó fejlesztésben részesül. A tanuló hozzájusson minden olyan tárgyi eszközhez, foglalkozáshoz, szabadidő eltöltését szolgáló színvonalas rendezvényhez, szolgáltatáshoz, amelyek igazodnak az egyéni szükségleteihez és személyiségét fejlődési pályára állítják.

Célindikátor: A tanulók egyéni fejlesztési terveiben megfogalmazott összes cél legalább 80%-ban teljesül.

Egyéni portfólió (mind az 5 évfolyamon) melynek része az egyéni fejlődési napló és a tanuló minden fejlesztést szolgáló egyéb produktuma. Minden AJKP-s diák esetében nyomon követhető a fejlesztés tárgya a fejlesztést végző szakember neve, a fejlesztés helye, időpontja, mely alapján a fejlesztés tempója, iránya pontosan kijelölhető.

Az egyéni fejlesztési terv készítése és végrehajtása a kollégiumi csoportvezető nevelőtanár koordinációjával, a tervezett fejlesztésbe bevont partnerek közreműködésével, valamint további kollégiumi nevelőtanárok, középiskolai tanárok, szükség esetén további szakemberek, továbbá a tanuló és a szülő bevonásával történik. Az így kialakított terv alapján az egyéni fejlesztés megvalósítása és értékelése érdekében végzett tevékenységek:

- a) egyéni fejlesztés eljárásrendjének megalkotása és működtetése,
- b) ütemterv készítése az egyéni fejlesztési terv kialakításához,
- c) egyéni megállapodás a tanulók tanulmányi és egyéb céljairól,
- d) egyéni fejlesztési és tanulási tervek kialakítása, figyelembe véve a tehetségfejlesztést is; a tervek megvalósulásának érdekében differenciált tanulásszervezés,
- e) folyamatos visszajelzés a tanuló egyéni haladásáról és a továbblépés lehetséges irányairól (egyéni fejlesztési tervek, tanulói dosszié, szöveges értékelés, számszerű eredmények),
- f) az egyéni fejlesztési tervek alapján szervezett tantárgyi képességfejlesztő programok.
- g) a fejlesztés megvalósításának színterei: kollégiumi tanórák, foglalkozások, szabadidős programok,
- h) fejlesztési stratégia a tanárok részéről, amely az adott terület éppen aktuális cél- és követelményrendszerére épül,
- i) a diagnosztizáló értékelés folyamatos alkalmazása a továbbhaladás segítésének érdekében,
- j) szöveges értékelés felhasználása félévkor és évvégén (9. előkészítő évfolyam egyéni tempó biztosítása az aktuális fejlettségi állapot figyelembevételében)
- k) tantárgyi képesség fejlesztési programok (rendhagyó irodalom óra, külföldi utazások prezentálása),
- l) egyéni tempó biztosítása az aktuális fejlettségi állapot figyelembevételével,
- m) havi AJKP egyeztető megbeszélés.

23.3.5. Az egyéni fejlesztés eszközszerkezere

Cél: Olyan eszközszerkezet biztosítása, amely a tanuló egyéni fejlesztését szolgálja. Olyan foglalkozási szerkezet kialakítása, amely a célcsoport fejlesztését szolgálja a fejlesztésben résztvevő összes szereplő és a meglévő kapcsolati háló segítségével.

Célindikátor: Az egyéni fejlesztési tervben, tanulási dossziében, az eszközszerkezetben rendelkezésre álló támogatások igénybevétele 100%-ban nyomon követhető. A tanórákon, a fejlesztő foglalkozásokon, a szakkörökön, a korrepetálásokon való megjelenés és aktív részvétel, pozitív visszajelzések a tanulókról.

Az e rendeletben meghatározott valamennyi pedagógiai tevékenység területen a kompetencia alapú fejlesztést és az esélyegyenlőséget elősegítő tevékenységek:

- a) az alapprogramban meghatározott kompetenciák fejlesztése,
- b) tanulási motivációt fejlesztő tevékenységek,
- c) előítéletek kezelése,
- d) multikulturális tartalmak közvetítése,
- e) identitás artikulálása és erősítése,
- f) kortárssegítés, tanulópárok kialakítása
- g) tanári patrónusi rendszer működtetése,
- h) önismeret és mentálhigiéné,
- i) a tanulói önkormányzatiság kialakítása, erősítése,
- j) szaktárgyi korrepetálások a közismereti tárgyak vonatkozásában,
- k) kulcs- és eszközjellegű kompetenciafejlesztő foglalkozások (szövegértés, realika, angol, német),
- l) tanulásmódszertan, tanulási technikák tanulása, érdeklődést felkeltő előadások, szabadidős foglalkozások keretében,
- m) az egyéni és a közösségi identitás erősítése szituációs és drámajátékok beépítésével (minden diák találja meg a helyét a kollégiumban, tudja, hogy közösségi szinten ki ő),
- n) bekapcsolódás az alkotó művészetbe,
- o) kortárssegítés, tanulópárok alakítása elsősorban tantárgyi segítségnyújtás céljából,
- p) szereplési lehetőséggel összekapcsolt együttműködés (táncsoport, közös zenélés, irodalmi színpad), projekt, témahét, tevékenységközpontú foglalkozások,
- q) programban résztvevő tanulók mentortanára a tanulmányi eredmény javulása érdekében tevékenykedik, munkája nyomán csökkenek a hiányzások, a bukások és a lemorzsolódások száma, segít a pályaaorientációban a reális pályaválasztásban, a kamaszkori problémák megoldásában, támogatja a sikeres életvezetést, rendszeresen konzultál a diák tanáraival, látogatja a diákot a kollégiumban és a családnál,
- r) önismereti foglalkozások, szituációs vagy dráma játékok beépítésével a helyes önértékelés és önbizalom kialakítsa érdekében, kérdőívek kitöltése, önismereti játékok, mentálhigiénés segítség,
- s) a diákönkormányzat hatékony működése (szabadidős programok megszervezése, gólyaavató, farsang), diákrádió működése (szervezés, szerkesztés, önkiszolgáló tevékenységek).

23.3.6. Pedagógiai környezet

Cél: Olyan pedagógiai környezet megteremtése, amely környezetben a tanuló fejlődése a leghatékonyabb módon folyik. Kiegyensúlyozott, nyugodt, kényelmes, hangulatos tanulószobák működtetése tanári irányítással. Olyan inkluzív pedagógiai környezet megteremtése, melyen a tanuló fejlődése a leghatékonyabban folyik. A felzárkóztató, tehetséggondozó lehetőségek maximális kihasználása, a tanuláshoz szükséges IKT eszközök (számítógépek, projektor, szoftverek használata DVD, interaktív tábla, internet), CD-lejátszó, könyvtári anyagok biztosítása, lehetőség adása az egyéni tanulási igények (lakószoba, társalgó, félreeső nyugodt helyek, könyvtár,) megvalósítására.

Célindikátor: 9. évfolyamtól a tanulók több mint 50%-a megtartja, vagy javít az előző félévi tanulmányi átlageredményén, illetve az AJKP tanulók évfolyamszintű átlageredménye meghaladja a csoport előző félévi átlageredményét mindaddig, amíg el nem éri a 3,5-et, amit legalább tartani kell az érettségi időpontjáig. Ha a kialakított csoport összetétele jelentősen megváltozik az előző félévhez képest, a célindikátor teljesítése az aktuális félévtől újraindul. A tanulási motiváció növekedése, a bukások számának csökkenése, a diákok többségénél a rövidtávú tanulmányi célok teljesülése, a csoportátlag javulása az előző félév átlagához képest.

Inkluzív pedagógiai környezet megteremtését szolgáló módszertanok, valamint a tanuló egyéni és csoportos felkészülését támogató tanulás-szervezési keretek alkalmazását támogató tevékenységek:

- a) kooperatív alapelvek mentén szerveződött tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül, kooperációra épülő tanári fejlesztő műhelyek keretében),
- b) projekt módszer alkalmazásával szerveződő tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül),
- c) tevékenységközpontú tanulási és tanítási eljárások,
- d) drámapedagógia eszközrendszerének alkalmazása,
- e) családlátogatás,
- f) mentálhigiénés műhelyek megfelelő szakemberek bevonásával.
- g) élménypedagógiai eszközrendszer alkalmazása, informális és non-formális tanulási módszerek alkalmazásával is, pl. kül- és belföldi tanulmányi kirándulás, táborozás,
- h) könyvtárhasználati foglalkozások,
- i) számítógépes kurzusokon való részvétel,
- j) közös projektek (főzés, folyosódíszítés, közös produktum készítése, tánctanulás, kirándulás témahét),
- k) mentálhigiénés műhelyek megfelelő szakemberek bevonásával a tanulók értékelésébe, esetmegbeszélések, hospitálások, problémamegoldó fórumok szervezésével,
- l) a szülők inspirálása az otthoni egészséges tanuló környezet kialakítására (legyen egy zúg, asztal, szék, fény), ötletek adása, családlátogatás,
- m) tevékenységközpontú tanulási és tanítási eljárások, a mindennapi gyakorlati életben történő eligazodás segítése, disputajátékok, tolerancia tréningek, kiállítások diák munkáiból.

23.3.7. A tanulói mérés és értékelés folyamata

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely során a tanulói teljesítmény mérése és értékelése a tanuló fejlesztését szolgálja.

Célindikátor: Olyan, az intézményben kifejlesztett vagy adaptált mérések és értékelések elvégzése minimum évente egy alkalommal, amelyek eredményei 100%-ban beépülnek az egyéni fejlesztési tervekbe. A tanuló értékelése, az értékelésről történő visszajelzés minden esetben szükséges valamennyi érintett partner számára. A kompetencia alapú fejlesztés elengedhetetlen eszköze az egyéni képességek feltérképezése, a fejlesztési törekvések kiértékelése, sőt a fejlesztésben résztvevők bevonása az értékelés továbbfejlesztésének folyamatába. Ez biztosítja a fejlesztés számára minél inkább felhasználható, a fejlesztésben részt vevők számára érthető visszajelzéseket.

A tanuló értékelése, az értékelésről történő visszajelzés tevékenységei:

- a) mérőeszközök kiválasztása, kifejlesztése, adaptálása,
- b) a mérési rendszer eljárásrendjének kialakítása és rögzítése az intézmény tanévenként elkészítendő feladatterv mellékleteként,
- c) az intézmény által kifejlesztett, vagy adaptált mérőeszközök használatával, rögzített eljárásrend szerint a mérések elvégzése:
 - a. kulcskompetenciák és kognitív ismeretek egyéni, intézményi standardokkal is összevethető mérése,
 - b. a tanuló szociális helyzetének felmérése,
- d) az értékelési eredmények alapján a támogatási, fejlesztési igények és szükségletek azonosítása,
- e) hatékony tanulómegismerési technikák alkalmazása (spontán és tudatos, pl.: interjú, kérdőív, megfigyelés, dokumentumelemzés),

- f) a tanulók és családjaik bevonásával a mérésekkel összefüggő visszajelzési rendszer kialakítása, fejlesztése,
- g) korszerű programcsomagok alkalmazása.
- h) helyi tantárgyi felmérések (magyar, szövegértés, matematika),
- i) a kulcskompetenciák és a kognitív ismeretek mérése, értékelése összevetésre kerül az országos standardokkal,
- j) a tanulók szociális helyzetének felmérése helyi mérőanyag segítségével,
- k) szociometriai mérések,
- l) a tanulók produktumainak elemzése,
- m) kooperatív módszer, projekt, dráma, kommunikációs gyakorlatok, tesztek, kérdőívek, stressz kezelési technikák alkalmazása
- n) szülő és tanuló elégedettségi kérdőív kiértékelése,
- o) szakemberek /pszichológus, fejlesztőpedagógus bevonása.

23.3.8. Pályaorientáció

Cél: Olyan folyamat kialakítása és működtetése, amely a tanuló irányultságának megfelelő életpálya sikeres építését szolgálja. A szakmához, pályához kötődő alapvető ismeretek feltérképezése, a tanulók irányultságának, képességeinek, érdeklődésének megfelelő orientálás.

Célindikátor: A programban tanulók legalább az érettségit megelőző két tanévre rendelkeznek karriertervvel – célokkal, azok elérését szolgáló tevékenységekkel –, mely célokat minden tanuló eléri az érettségi időpontjáig.

A diákok jól ismerik a választott szakma, pálya jellegzetességeit, a 11. évfolyamtól tudatosan készülnek, megragadnak minden kollégium és iskola adta lehetőséget a fejlődés, szolgáltatásokat vesznek igénybe (megyei könyvtári tagság, ECDL vizsgára való felkészülés). Tanári segítséggel egyéni célokat határoznak meg, karriertervet készítenek, mely a 11. évfolyam kezdetétől az érettségi vizsgáig tart.

A továbbtanulási és munkavállalási célok kijelölése érdekében a tanuló két tanévvel az érettségi előtt a nevelésében érintettekkel közösen karriertervet készít az egyéni fejlesztési terv keretei között, mellyel összefüggésben megvalósítandó tevékenységek:

- a) karrierterv készítése a célok, részcélok rögzítésével, amelyből a diák pontosan tudja honnan hova szeretne eljutni,
- b) karrierterv céljainak elérését szolgáló tevékenységek megvalósítása,
- c) karrierterv értékelése és korrekciója.
- d) életpálya-építés kompetenciafejlesztés 11. és 12. évfolyamon,
- e) pályaorientációs projektek szervezése
- f) önismeret fejlesztés, a tanuló ismerje meg saját adottságait, képességeit, lehetőségeit,
- g) a pályaismeret növelése, a hivatások összegyűjtése, bemutatása, tablókészítés,
- h) a tanulók irányultságának meghatározása érdekében pályaválasztási börszék, nyílt napok és az Educatio pályaválasztási és szakma kiállítás rendezvényének látogatása,
- i) pályaalkalmassági tesztek kitöltése,
- j) szóróanyagok megismertetése (szülő, diák) a választott szakma vagy pálya vonatkozásában,
- k) Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya által tartott pályaorientációs foglalkozások, mérések, életpálya – építés foglalkozások
- l) a tanulók felkészítése felsőoktatási tanulmányokra.

23.3.9. Az AJKP folyamatos fejlesztése

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely az intézményben megvalósított AJKP alapú kollégiumi program fejlesztését szolgálja.

Célindikátor: Törekedni kell arra, hogy folyamatosan nagyobb legyen az intézménybe jelentkezők száma, mint a felvehető maximális létszám. Törekedni kell arra, hogy folyamatosan nő a programba felvettek száma az évente meghatározott évfolyamonkénti maximális létszámig. Érettségit szerez az AJKP keretében a programban résztvevő, az utolsó tanévig eljutó tanulók minimum 90%-a. A programban részt vevő diákok legalább 20%-a középfokú nyelvvizsgát tesz, vagy jogosítványt szerez, vagy számítógép-kezelői tanfolyamot teljesít.

Törekedni kell arra, hogy a programban végzett diákok körében a tovább tanulók aránya növekedjen. A program folyamatos fejlesztése érdekében intézményen belüli és intézmények között végzett tevékenységek, melyek kiterjednek a program tervezésére, folyamatos belső ellenőrzésére, értékelésére és a tapasztalatok alapján történő továbbfejlesztésére:

- a) az AJKP fejlesztési stratégia és eszközrendszer (humán erőforrás, szabályozás, tevékenységek) kialakítása és működtetése,
- b) évente készítendő feladatterv részeként programfejlesztési feladatok meghatározása,
- c) a mentori beszámolók, a monitori visszajelzések és a program előrehaladásának értékelését szolgáló tevékenységek hasznosítása a programfejlesztés érdekében,
- d) a horizontális tanulás működtetése a programban részt vevő intézmények között és az intézményben futó programon belül az intézményfejlesztés érdekében (többek között a jó gyakorlatok leírása, adaptálása, fejlesztő csoportok működtetése a programban részt vevő intézményen belül és intézmények között),
- e) a programban keletkező adatok visszacsatolása a programfejlesztés folyamatába
- f) a csoportvezető tanárok és a fejlesztést segítőket folyamatos képzése, önképzése,
- g) a pedagógiai munkát segítő szakemberek növekvő óraszámában történő alkalmazása (pszichológus, fejlesztő pedagógus, AJKP-mentor-ifjúságsegítő, mentálhigiénés szakember, művészetoktatási szakemberek),
- h) szociális és érzelmi védőháló működtetése a fejlesztésekben résztvevő szakemberek által,
- i) a program helyi gyengeségeinek feltérképezése, a továbbfejlesztés lehetőségének évenkénti meghatározása a feladattervező alapján,
- j) a mentori jelentések, monitorok közös feldolgozása, megbeszélése, az abból adódó feladatok kijelölése, végrehajtása,
- k) törekvés a jó gyakorlatok kidolgozására, kihasználva a többcélú intézményből adódó lehetőségeket (általános iskola – beiskolázás, gimnázium – speciális ismerteket adó fejlesztő foglalkozások, programok),
- l) rendszeres kapcsolattartás az AJKP, AJKSZP hálózattal,
- m) más intézmények jó gyakorlatainak átvétele és alkalmazása,
- n) Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelési-igazgatási Főosztályával való kapcsolattartás.

23.4. Az AJKP programot megvalósító pedagógiai tevékenységek az egyes évfolyamokon

Az AJKP pedagógiai tevékenységek megvalósításához a költségek fedezetét a program támogatására nyújtott finanszírozási keret teszi lehetővé.

23.4.1. Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 9. előkészítő évfolyamán

I. Tanulás kompetenciái: az önismereten alapuló, önálló tanulást segítő fejlesztés

Időkeret: tanulószobai keretekben kiscsoportos és egyéni fejlesztés keretében

Cél: A tanulás tanulása, a saját tanulás önállóan és csoportban történő szervezése és szabályozása, megismerni a tanuló tanulási és magatartási szokásait, nehézségeit, egyéni tanulási stílusát. Tanulásmódszertani ismeretek átadása. Segíteni a sikeres, személyre szabott tanulási technikák elsajátítását, erősíteni a tanulási motivációt. Hatékony időbeosztás kialakítása, az egyenletes tanulási ritmus beépülése a napirendbe.

Módszerek, eszközök: erősségek, gyengeségek feltérképezése, kooperatív tanulás, páros tanulás – opponáló társ, facilitáló interjú, napi szintű pozitív megerősítés, kérdőívek, mérések, kiscsoportos beszélgetések, szituációs játékok

A TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 projekt keretében a TAN-TAN tanulásmódszertani jó gyakorlat adaptálása keretében a tanítás tanítása havonta egy órában.

II. Anyanyelvi és idegen nyelvi kompetencia fejlesztés

Időkeret: 36 – 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: A két tárgy (magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv) hiányosságainak felmérése, a hiányok pótlása, gyakorlása, a helyesírási készség fejlesztése. A gondolatok, érzések és tények szóbeli és írásbeli formában történő kifejezése és értelmezése képességének kialakítása – szövegértés – szövegalkotás, értő olvasás.

Módszerek, eszközök: kérdőíves felmérés, kooperatív és projekt módszer, interaktív óra, drámajáték, logikai feladványok, játékos problémamegoldás, nyelvi kommunikációs gyakorlatok, szókincsbővítés, mesék, tanulságos történetek feldolgozása és eljátszása, anyanyelvi játékok, hallás utáni szövegek megértése.

III. Matematikai, gondolkodási és digitális kompetencia fejlesztés

Időkeret: 36 – 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: Az alapműveletek rutinszerű használata a fejben és írásban végzett számítások során, a különféle, mindennapi problémák megoldásához szükséges logikai gondolkodás fejlesztése, az elektronikus média alap szinten történő, de magabiztos és egyre kritikusabb alkalmazása a tanulásban, a kommunikációban és a szabadidőben.

Kiemelt cél: ECDL vizsgák elkezdése – START és egyéb modulok

Módszerek, eszközök: tesztek, szöveges feladatok, ismétlésen alapuló gyakoroltatás, kooperatív és páros munka, logikai feladványok, gyűjtő munka, kutató módszerek alkalmazása, egyszerűbb digitális produktumok készítése.

IV. Szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése – személyes és társas kompetenciák

Időkeret: 36 óra

Cél: A reális énkép kialakítása, egészséges önértékelés, önszabályozó képesség. A tanuló képes legyen másokkal együtt dolgozni, mások érzelmeit felismerni, társas kapcsolatait irányítani, legyen megfelelően árnyalt a stílusa, ismerje az etikett alapvető szabályait, kezelje érzelmeit, legyen kezdeményező, találja meg az együttműködés és a versengés összhangját.

Módszerek, eszközök: csoportmunka, drámapedagógia, kooperatív, tesztek, kérdőívek, kommunikációs gyakorlatok, stressz kezelési technikák kommunikatív, együttélési, érdekérvényesítő képességek fejlesztése. *Viselkedési* normák: személyes viselkedés - konfliktuskezelés, üdvözlés, segítség másokon, asszertivitás, mérsékelt hangnem használata, testbeszéd, viselkedéskultúra. *Önmagával* szembeni viselkedés követelményrendszer ismerete és vállalása, etikus viselkedés, érzelmek kifejezése, felelősség a tanulásban, kapcsolatokban.

Feladatvállalással kapcsolatos viselkedés - megfelelő kommunikáció feladatvégzés közben, tartós figyelem, csoporton belüli aktivitás, mások előtti szerepvállalás. *Környezettel* szemben tanúsított viselkedés: egészséges életmód, életvitel szerinti napirend - szervezés, környezet megóvására irányuló tevékenységek, helyes étkezési szokások tudatosulása,

V. Pályaorientáció, integráció a továbbhaladás érdekében, avagy munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Időkeret: 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: A reális önismereten alapuló iskola - és pályaválasztás, a különböző tevékenységi körökben, programokon való aktív részvétel, amely lehetővé teszi a széleskörű ismeretszerzést, a hálózati tanulás eszközrendszerének beépülése a tanulási folyamatba, a különböző pályairányok, tudományterületek és szakmák, intézmények megismerése.

A helyes pályairány napi szintű támogatása, a képességeknek és az igényeknek egyaránt megfelelő iskolaválasztás segítése, megismertetni a tanulókat a lehetőségeikkel és a követelményrendszerrel

Módszerek, eszközök: az érdeklődés feltérképezése – kérdőívek, személyiségtesztek, pályaalkalmassági tesztek, pályaválasztási kiállításokon való részvétel, a választható középiskolák követelményrendszerének megismerése az iskolalátogatások során, egyéni, társas, kiscsoportos munka, a pálya irányába való motiváció fenntartása, indokolt esetben a pályakorrekció támogatása, kreativitást fejlesztő feladatok, az önkifejezés formáinak szélesítése, inspiráció az egyéni, alkotó munkára, csapatjátékok, önálló alkotások, produktumok létrehozása – esetleges kiállítása.

Kiemelt cél: A tanulók általi, igényesen összeállított **továbbtanulási portfólió** elkészítése. Az általános iskolai és az előkészítő évfolyam ideje alatt keletkezett tanulóval kapcsolatos anyagok összegyűjtése és rendszerezése: önéletrajz, hivatalos dokumentumok, a tanuló fejlődését bizonyító értékelések, produktumok, versenyeredmények, kiegészítő információk.

23.4.2. Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 9. évfolyamán

I. Idegen nyelvi kompetencia fejlesztés – az alapfokú nyelvvizsgákra történő felkészítés

Időkeret: 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: A tanulók képesek legyenek az egyszerűbb információkat megérteni és átadni, az alapvető interakciókban sikerrel részt venni, a tanárral és a társakkal a célnyelven együttműködni. Alakuljon ki az igény a foglalkozásokon kívüli idegen nyelvi hatások (pl.: reklám, popzene, film) hasznosítására.

Módszerek, eszközök: a különböző élethelyzetek, szituációk élményszerű feldolgozása, a célnyelven történő színházlátogatás, filmnézés, pop dalok fordítása, dialógusok éles helyzetekben – pl. párbeszéd külföldi diákokkal

Nyelvtanulással kapcsolatos motiváció erősítése.

II. Digitális kompetenciafejlesztés

Időkeret: 36 óra

Cél: Az info – kommunikációs technológiák elemeinek tudatos alkalmazása. Adatok, információk kezelése, értelmezése. A tanuláshoz szükséges és a tanuláson kívüli információk, gyűjtése, rendszerezése és kritikus válogatása. A projekt alapú tanulás elsajátítása.

Kiemelt cél: további ECDL modulok sikeres befejezése.

Módszerek, eszközök: segítségadáson és -nyújtáson alapuló páros és kiscsoportos munka, önállóságra ösztönzés, projektkészítés, kutatómunka, kérdőívek és egyéb felmérések feldolgozásába való bekapcsolódás.

III. Logikai és szövegértési kompetenciafejlesztés

Időkeret: 36-36 óra

Cél: A matematikai-logikai és szövegértési, -alkotási kompetenciák fejlesztése révén a kompetenciamérés eredményei növekednek

Módszerek, eszközök: tesztek, szöveges feladatok, ismétlésen alapuló gyakoroltatás, kooperatív és páros munka, logikai feladványok, gyűjtő munka, kutató módszerek alkalmazása, egyszerűbb digitális produktumok készítése.

23.4.3. Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 10. évfolyamán

I. Szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése

Időkeret: 36 óra

Cél: Az együttélési készségek, kötődési-kapcsolatkezelési képességek fejlődése, a közösségben elfoglalt jó pozíciók megerősítése. Stabil társas kapcsolatok működtetése, a környezet iránti érdeklődés felkeltése, aktív részvétel a csoportmunkában, segítség elfogadása és nyújtása, a tolerancia fejlesztése, környezet iránti érzékenyítés, a tanuló önmagára irányuló kritikai gondolkodásának továbbfejlesztése, az iskolai és csoportbeli szerepvállalás erősítése.

Módszerek, eszközök: pozitív megerősítés, kooperatív technikák alkalmazása, buzdító, rávezető interjúk, szerepjátékok, történetek megbeszélése, esetmegbeszélések, drámajáték, élménybeszámolók, prezentációk készítése.

II. Idegen nyelvi kompetenciafejlesztés (angol, német)

Időkeret: 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: Alap- és középfokú nyelvvizsgára való felkészítés, az eddigi tudásra épülő, továbbfejleszthető nyelvi stratégiák használata, a nyelvvizsgák szintjének megfelelő anyagok tudatos gyakoroltatása. Szókincsbővítés, ösztönzés a beszélgetések kezdeményezésére, a mindennapi élethez kapcsolódóan különböző témákról szóló szövegek megértése, a szövegalkotás folyamatos gyakorlása.

Módszerek, eszközök: játékos, motivációt erősítő feladatok, nyelvvizsga tesztek, hanganyagok által történő gyakorlás, közös projektek készítése az adott nyelvet beszélő országokról, hivatalos dokumentumok kitöltésének gyakorlása, rövid, közérdekű írások készítése

III. Digitális kompetenciafejlesztés

Időkeret: 36 óra

Cél: Pozitív attitűd a világhálózhoz és annak etikettjéhez, levelező és egyéb rendszerek, alkalmazások, rutinszerű, tanuláshoz illeszkedő használata. A multimédiás technológiájú információk biztos keresése, értékelése, bemutatása, átadása, internetes kommunikáció. A különböző hálózatokban – szakmai és közösségi - való aktív részvétel.

Kiemelt cél: az ECDL modulok (legalább START) befejezése.

Módszerek, eszközök: az alapvető számítógépes alkalmazások használata, adatok, fogalmak magasabb szinten történő rendszerezése, megfelelő segédeszközök - PPT, különböző grafikonok - használata, multimédiás projektek készítése.

23.4.4. Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 11. évfolyamán

I. Idegen nyelvi kompetenciafejlesztés (angol, német)

Időkeret: 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: agyfokú jártasság a különböző élethelyzetek témaköreiben, levélírás, hivatalos dokumentumok helyes kitöltése, különböző szakszövegeknek minősülő írott szövegek olvasása és megértése, valamint a különböző célokat szolgáló szövegek alkotása, a középfokú nyelvvizsgára való tudatos készülés, illetve annak megszerzése.

Az adott idegen nyelven szerzett tudás felhasználása, digitális eszközök és tartalmak beépítése a nyelvtanulás folyamatába, a nyelvtanulás során megismert stratégiák felhasználása ismeretszerzésre, szórakozásra, személyes és szakmai célok elérésére.

Módszerek, eszközök: a követelményeknek megfelelő szintű tesztek kitöltése, különböző témájú idegen nyelvi hanganyagok hallgatása, az azokhoz kapcsolódó feladatok megoldása, kérdések alapján történő feldolgozás, szövegértési feladatok, szituációs gyakorlatok, képleírás

III. Életpálya építési-kompetenciák, vállalkozói kompetenciák

Időkeret: 36 óra

Cél: A társadalom kulcsfolyamatainak tudatosítása, az alapvető társadalmi normák, szerepek megismerése, szabálykövetés, önszabályozás, önreflexió. A pályák, szakmák mélyebb ismerete, külső tényezők által kiváltott újítások elfogadása, támogatása, alkalmazásának képessége, egészséges jövőkép. Döntéshozatal a leendő pálya irányába, egyéni felelősségvállalás a saját – pozitív és negatív cselekedetek iránt. A konkrét célok kitűzése, az azokhoz vezető utak meghatározása. A sikerorientált személyiségjegyek beépítése. Hatékony személyközi kapcsolatok a saját célok elérése érdekében, a lehetőségek pontos ismerete, az egyéni pályairányokhoz illeszthetőségének felismerése. A saját tevékenység – tervezés, szervezés, elemzés, kommunikáció, cselekvés, eredményekről való beszámolás, értékelés, dokumentálás készsége. Projektek kidolgozásához és végrehajtásához szükséges magas szintű készségek, kockázatok felmérése a saját jövő vonatkozásában és annak vállalása is.

Az önképzésre, a további tanulásra való képesség és nyitottság fejlesztése, megtartása. Az egész életen át tartó tanulás szükségességének tudatosítása a munka szempontjából és a továbbtanulás szempontjából egyaránt. Az olyan nélkülözhetetlen képességek fejlesztése mind a tovább tanulásban vagy munkavállalásban, mint az önfejlesztés, a tovább tanulás, a kritikus és önreflexív gondolkodás. A legkeresettebb munkavállalói kompetenciákkal való megismerkedés, úgy, mint problémamegoldás, pozitív gondolkodás, kreativitás/innováció, kezdeményezés, felelősségvállalás, csapatmunka, empátia, kommunikáció, időgazdálkodás, magas szakmai színvonal. Értsék meg és tudják elemezni a munkavállalói pozitív attitűd-függetlenség-kreativitás-innováció- hármas egységét. Legyenek képesek a kihívások felismerésére és értelmezésére, tudjanak tájékozódni a pénz világában, ismerjék meg a vállalkozások jogi és pénzügyi feltételeit, és az őket szolgáló hivatali, közigazgatási rendszereket. Tudjanak értelmezni olyan folyamatokat, mint pl. a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás stb.

Módszerek, eszközök: helyi és országos pályaválasztási és szakma kiállításokon való részvétel, saját személyre vonatkozó helyzetértékelő kérdőívek elemzése, munkavégzéshez, munkavállaláshoz, társadalmi – gazdasági folyamatokhoz köthető esetek szimulálása és analízisa, esetmegbeszélések, vitás szituációk generálása

23.4.5. Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 12. évfolyamán

I. Érettségire felkészítő csoportos/ egyéni, személyiségkomponensekre irányuló és szaktárgyi fejlesztések

Tantárgyak: matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelvek, informatika, természettudományok és igény szerint egyéb tantárgy kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Időkeret: 33 óra tantárgyanként, egyéni igények alapján

Cél: Sikeres próba érettségik az iskolákban, eredménnyel záruló vizsgahelyzetek megélése „élesben”, a megfelelő rutin megszerzése, az egészséges önértékelés képességének megléte és alkalmazása, a továbbfejlődés lehetőségeinek meghatározása, felelősségteljes döntések.

Módszerek, eszközök: egyéni fejlesztő, bátorító beszélgetések alkalmazása, korszerű tanulásszervezési eljárások (hálózati tanulás módszerei, kooperatív módszerek, projekt), online (tanszoba) próbatesztek, korábbi érettségi feladatsorok megoldása, sikeres fiatalokkal való kerekasztal beszélgetések, az adott tantárgyhoz kapcsolható intézményekben rejlő lehetőségek kiaknázása.

II. Életpálya-építési, munkavállalói kompetenciák fejlesztése, karrierépítés

Időkeret: 33 óra

Cél: Konkrét, a továbbtanulással és a munka világával összefüggő – a saját értékek és korlátok ismeretében megvalósítható - határozott célmeghatározás, a tervek, vágyak reális megfogalmazása, a pályairány követelményrendszerének pontos ismerete, a karrierépítés technikáinak, a gyakorlati élet alapvető ismereteinek alkalmazása, a saját cselekedetekre történő kritikai reflektálás, érdekérvényesítés. A képességek, készségek szerepének megértése a pályaszintek vállalásában, a saját utak, lehetőségek átlátása. Jól megtervezett életpálya célok, képzési és munkaerőpiaci ismeretek birtoklása. Karrierterv készítése. Az ismeretlentől való félelem, ellenérzés, veszteségérzet oldása, az újra való áttérés kockázatának vállalása, az önbecsülés és az alternatív megoldásokban való hit erősítése. Az elutasítás-düh-alkudozás-depresszió-elfogadás pszichológiai modell (Kübler-Ross) megismerése és megértése. A legkeresettebb munkavállalói kompetenciákkal való megismerkedés, úgy, mint problémamegoldás, pozitív gondolkodás, kreativitás/innováció, kezdeményezés, felelősségvállalás, csapatmunka, empátia, kommunikáció, időgazdálkodás, magas szakmai színvonal.

Kiemelt cél: infokommunikációs technikával készített egyéni portfólió elkészítése.

Módszerek, eszközök: a saját szempont szerinti információs források, informátorok megtalálása, a közigazgatás különböző területeihez kapcsolódó hivatalos dokumentumok helyes kitöltése, hivatalos levelek megírása, bemutatkozó levél, hatásos motivációs levél, önéletrajz (Europass és amerikai stílusú szakmai) készítése, saját dokumentumok portfólióban történő rendszerezése, IKT eszközök professzionális használata.

23.4.6. Az AJKP pedagógiai rendszerének további elemei

Az AJKP pedagógiai rendszerében az alábbiakat biztosítjuk még több évfolyamon a program tanulói számára csoportos vagy egyéni fejlesztési tervbe illesztve:

- Közösségépítő hétvégi programok, belföldi és külföldi tanulmányi kirándulások
- Tantárgyi fejlesztések (egyéni)
- Nyelvvizsga felkészítés (felsőbb évfolyamokon)
- Pszichológus és mentálhigiénés szakember háttér biztosítása
- IKT alkalmazása
- IPR módszerek alkalmazása
- AJKP Művészeti fesztiválra felkészítés, részvétel, versenyeztetés
- Új tanulásszervezési módszerek alkalmazása (AJKP projektek, témahét, kooperatív technikák)
- Jogosítvány megszerzése (10-12. évfolyamon)
- ECDL vizsgára felkészítés
- Szakmai tükör programok
- Közösségi szolgálat megszervezésében segítségnyújtás

Az AJKP pedagógiai rendszerében a tevékenységek megvalósításához a költségek fedezetét a program támogatására nyújtott többletfinanszírozási keret teszi lehetővé.

Egyéni tehetséggondozás (sport, művészeti, tantárgyi) vagy felzárkóztatás igénye esetén a tanulókat Arany János Kollégiumi Programban részt vevő diákok szociális juttatásai dokumentumban foglaltak szerint támogatjuk.

Szekszárd, 2025. január 22.

Hajós Éva
főigazgató

